

QTC

REPORTAGE

SM6WZR Johan
kör från SK6QA.
SIDAN 11

HF

Klubben G6UW QRV från
Saint Pierre et Miquelon.
SIDAN 26

AMATÖRRADIO • NUMMER 11 NOVEMBER 2017 • MEDLEMSTIDNING FÖR FÖRENINGEN SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

QRPVER RADIO FRÅN UKRAINA

> STENUNGSUNDS AMATÖRRADIOHUS | S. 6

> FIN AKTIVITET FRÅN MAURETANIEN | S. 36

> NY SPALT - DIGITAL VOICE PÅ VHF/UHF | S. 43

Acom 1200S Helautomatiskt 1kW
Vi skickar även till Danmark & Finland

ICOM - KENWOOD - YAESU

Icom IC-R8600
 0.001-3000MHz, allmode **27 995 KR**

Acom 1010 **17 995 KR**
 6700W 10-160m

Icom ID-4100E **4 995 KR**
 144/430MHz med D-star

Dammskydd **595 KR**
 Finns till flera modeller

SDRPlay RSP1 SDR RX **999 KR**
 10kHz-2GHz, utan luckor

Icom IC-9700 **Nyhet**
 2m/70cm/23cm D-star

INNEHÅLL

LEDARE	
Kommer du ihåg B90?	5
TEKNIK & EGENBYGGE	
QRPver	6
REPORTAGE	
Fin gemenskap i Stenungsunds amatörradiohus	11
The 432 & UP	14
EME meeting Örebro 2017	14
SSA:s utgående QSL-service	14
Ärlig bussresa	15
Stationer i SM	
Återkomsten del 2 - QSL-arkeologi	16
SMÅTT & GOTT	
Rapport från IARU Region 1:s konferens	20
Sändningsschema för SSA-Bulletinen	21
VÄRLDSRADIOLYSSNARE	
DX-expedition Kalundborg	22
PÅ GÅNG	
Besöksstationer	25
HF	
Fin aktivitet från Mauretania	26
Kurs för amatörradio-certifikat i Täby	28
Amatörradiokurs i Linköping	28
SK6AW Hisingens Radioklubb - 50 år	28
Radiomässa i Eskilstuna	28
Distriktsmöte i distrikt 6	28
VUSHF	
MS Info nr 1	29
Konditionerna i september	30
Fantastisk fin tropo i september	31
IARU Region 1 ATV-contest 2017	34
CONTEST	
Contest... någon gång måste det börja. (del 3)	36
SSA	
Information från valberedningen	39
NOSTALGIÄVDELNINGEN	
Nostalgiavdelningen	40
PÅ GÅNG	
Stor Prylmarknad i Handen	42
Kurser för amatörradiocertifikat	42
Digitalt på VHF/UHF	
Digital Voice på VHF/UHF	43
KANSLI, QTC och Radannonser	
QTC Amatörradio 2017 - tidplan	44
SSA	
Protokoll från styrelsemöte den 20 juni 2017	47
Protokoll från styrelsemöte den 20 augusti 2017	48
SSA:s årsmöte 2018	49

6

14

34

Omslaget

Pytteliten men kraftfull, en liten radio från Ukraina. Läs vad SMOJZT, Tilman anser om den, start på sidan 6.

QTC AMATÖRRADIO

Årgång 91, nr 11 2017
Medlemskrift och organ för
Föreningen Sveriges Sändareamatörer

Utebliven eller skadad tidning
meddelas SSA:s kansli:
therese@ssa.se
Adressändring:
www.ssa.se/ssa/adressandra/

REDAKTÖR

Jonas Ytterman, SM5HJZ
Tel 08 - 585 702 76 (vardagar 9-12)
qtc@ssa.se

ANSVARIG UTGIVARE

SM6CNN, Anders Larsson
08 - 585 702 77
sm6cnn@ssa.se

KOMMERSIELLA ANNONSER

Hans-Christian Grusell, SM6ZEM
0523 - 102 58
sm6zem@ssa.se

UTGIVARE

Föreningen Sveriges
Sändareamatörer
SW ISSN 0033 4820

TRYCK

Ljungbergs Tryckeri AB, Klippan
Upplaga cirka 5 000 exemplar

QTC Amatörradio finns även som
taltidning.

Loh electronics

Välkommen in i vår butik på Karlsdalsallén 53 i Örebro

WWW.LOHELECTRONICS.SE

Ange koden QTC17 i kassan för 5% rabatt

Kommer du ihåg B:90?

Vi lite äldre medlemmar minns säkert B:90. Det var de bestämmelser som dåtida Televerket fastställt för amatörradioverksamheten. Min utgåva är från 1968. På den tiden var bestämmelserna mycket detaljerade. Avsnittet "Trafikföreskrifter" innehåller tolv punkter. Avsnittet "Tekniska föreskrifter" innehåller tio punkter. Certifikat och tillstånd var två olika dokument. Tillståndet kunde dras in vid förseelse mot gällande reglemente. B:90 ersattes 1994 av PTSFS 1994:5. År 2004 togs det separata tillståndet bort.

I dag gäller PTSFS 2015:4, Post- och telestyrelsens föreskrifter om undantag från tillståndsplikt för användning av vissa radiosändare. Här definieras amatörradiotrafik:

icke yrkesmässig radiotrafik för övning, kommunikation och tekniska undersökningar, bedriven i personligt radiotekniskt intresse och utan vinstsyfte.

Det är inte mycket kvar av trafik- och tekniska föreskrifter:

De tekniska egenskaperna hos amatörradiosändaren ska anpassas så att de inte stör användningen av andra radioanläggningar. Mottagare- och sändarestationens anropssignaler ska sändas i början och i slutet av varje radioförbindelse. Anropssignalerna ska också upprepas med korta mellanrum under pågående radioförbindelse.

Att de tekniska föreskrifterna reducerats radikalt är ju logiskt med tanke på att de flesta väljer att köpa färdig utrustning. Men hur är det med trafikföreskrifterna? I alla tider har problem då och då uppstått eftersom stationer inte beaktar definitionen av amatörradiotrafik.

Redan 1928 författade Paul M. Segal, W9EAA "Radioamatörens hederskodex". Den finns med i skriften "Etik och Trafikmetoder för radioamatören". Givetvis är detta inte ett juridiskt bindande dokument men jag vill ta fasta på följande: **Radioamatören är hänsynsfull... Han agerar aldrig medvetet på ett sätt som minskar nöjet för andra.**

Om vi alla har denna regel i åtanke när vi är aktiva på radio så är det väl ingen som medvetet skulle störa ringarna på 80 och 40 m eller blockera en repeater?

Några tycker att det är väl inte så kritiskt, vi vet vem det är och hans brist på omdöme känner vi ju till. Men, ska vi acceptera det? Mitt svar är nej! Tänk på de som råkar lyssna på denna trafik. Är detta amatörradio av idag? Nej, detta är avskräckande och kan göra att radioamatörer slutar med hobbyn eller att man väljer en annan hobby. Äldre radioamatörer som vill återuppta hobbyn tvekar. Är detta samhällsnytta? Vi får inte glömma vårt forum. Även här demonstreras ibland bristande omdöme.

Vad kan vi då göra? Den som medvetet stör på kortväg vill höra att han orsakar irritation. Alltså, ignorera, men försök inte tala personen till rätta. Det fungerar inte. En repeater har man ofta möjlighet att stänga ner den en stund. Gör det, ingen kan kräva tillgänglighet dygnet runt.

Radioamatören är hänsynsfull...

Han agerar aldrig medvetet på ett sätt som minskar nöjet för andra.

73/Anders SM6CNN
Ordförande SSA

Etik och trafikmetoder: www.ssa.se/download/sektioner/utbildning/IARU_etik_2015.pdf

QRPver från Ukraina kan med fog kallas för fickradio. Titta på bilderna invid så ser man tydligt att vi har att göra med en mycket liten radio. Undertecknad lider ingen brist på QRP-radios. Men när den dök upp på nätet och dom tekniska specifikationerna studerats tog frestelsen överhanden och "köp-knappen" trycktes. Likt samlaren av frimärken eller modelljärnvägsmodeller kan många av oss radioamatörer inte motstå frestelsen att skaffa en till - bara därför att.

Radion (SändTagare) ger 3-4 W uteffekt på ett band för CW, SSB och digitala moder. Det kanske inte låter så imponerande, men så kul att kunna ta med sig en pytteliten radio med goda prestanda på resa och i fält. Nu tar vi den på pulsen.

BILD 1: Så här ser den lilla radion ut framifrån. Författarens tumme är av normalstorlek men framstår som en jätte. Man kan se att displayen trots sin litenhet tydligt visar en hel del relevant information.

AV // SMOJZT, TILMAN D. THULESIUS

QRPver

Pytteliten men kraftfull radio från Ukraina

EN TILL QRP-RADIO, VAR DET NÖDVÄNDIGT... Att kika runt på nätet kan vara farligt, nyttigt och framförallt ge en hel massa kunskap och inspiration. Det sista är väl den största drivkraften och till stor nytta för bland annat vår hobby amatörradio. Att kunna förmedla kunskap och inspiration är minst lika givande.

Trillade på hemsidan [1] för ett gäng radioamatörer från Ukraina och efter studier av manualen som elektroniskt dokument och en hel hopar bilder blev frestelsen för stor att beställa radion.

Den är inte direkt kinesiskt billig men kvalitétéerna såg ut att vara goda.

Eftersom radion "bara" är för ett band lades pannan i djupa veck för att fundera ut vilket band som skulle väljas. Dom personliga favoriterna bland amatörbanden för kortvåg är 17, 20, 30 och 40 meter. Den här radion skulle bli för 20 meter, även om kanske 40 meter funkar bättre när man har riktigt låg effekt och vill köra SSB och CW. Men eftersom låg effekt fungerar oerhört bra med digitala moder som WSPR och JT65 så är 20 meter ett bättre val för dessa moder.

Hade varit kul om radion hade levererats

som byggsats, men kanske på grund av att den är uppbyggd med ytmonterade komponenter vill leverantören inte riskera att man skall stöta på patrull. Färdigbyggt och testat är det som gäller. När man är inne på hemsidan kan det vara en god ide att titta på vad dom i övrigt har att erbjuda. Exempelvis kan det vara en god ide att skaffa en passande handmikrofon till radion. Finns även slutsteg att köra. Men vad skall det vara bra för (HI) när man är på jakt efter en radio som just har sina kvalitéer i sin litenhet? Radion kostar USD 190 plus frakt, passande mikrofon USD25. Betalning sker säkert via bland annat PayPal. Tänk på att dom vill ha en extra slant för att ta emot betalningen för detta. Skall väl kompensera för dom avgifter som PayPal kan man anta.

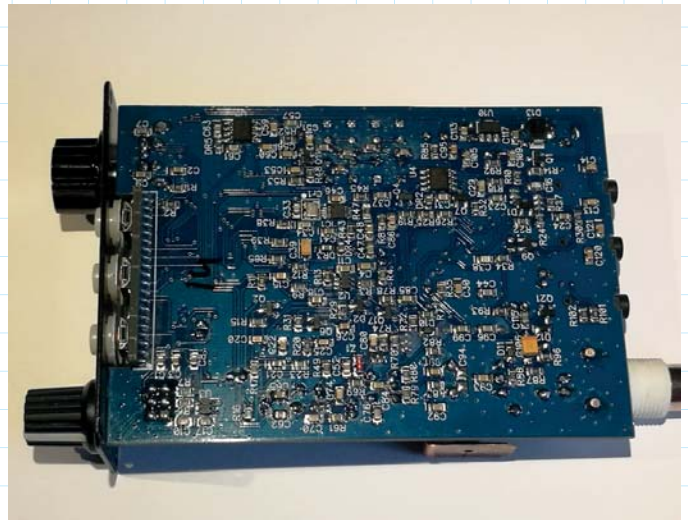
Leveransen gick ganska fort trots att Ukraina har sina logistiska utmaningar. Paketet gick att följa på sin väg riktigt bra, en trygghet som kan vara bra att ha då man köper från utomnästgårds.

LÅT OSS KIKA UNDER SKALET innan vi ger oss på att köra radion. Som redan nämnt så kan man redan innan köpet hämta hem

manualen som PDF-fil. Beskrivningen är på mycket begriplig engelska på blott 15 sidor. Ett komplett schema på radion finns längst bak. Schemat läser man bäst från skärmen eftersom man då kan förstora delarna för bättre läsbarhet. Att försöka läsa ett omfattande schema på en uttryckt A4-papper är inte kul. Rekommenderar generellt att ha dokumentation elektronisk på en PC, lätt sökbart istället för att försöka finna ett dokument bland andra buntar med papper och tidningar.

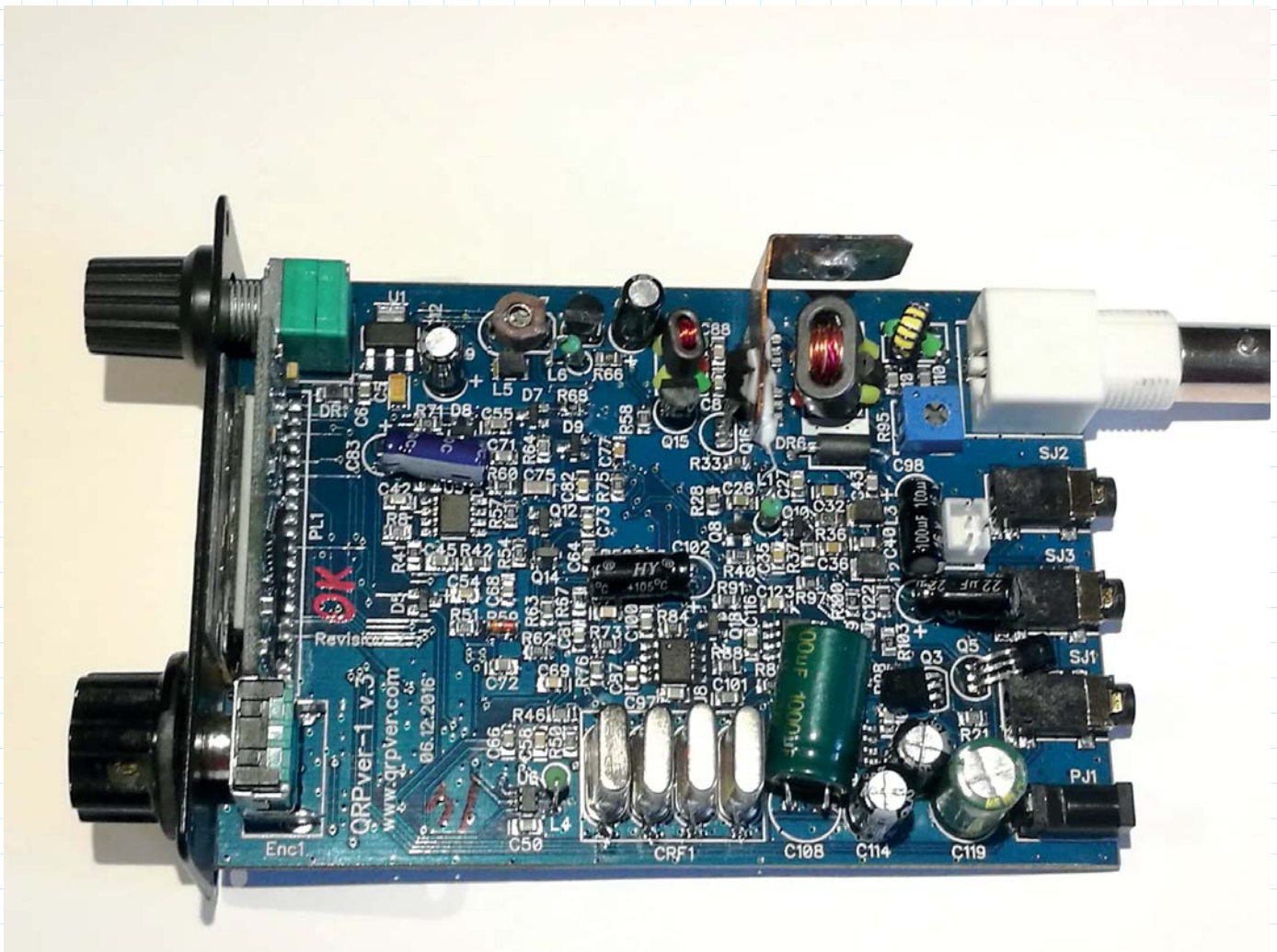
Schemat ger vid handen (se även bilderna 6-9 nedan) att vi har att göra med en ganska traditionell konstruktion. Alltså en enkelsuper med mellanfrekvensen 6 MHz. Filtringen i mellanfrekvensen görs med ett 4-poligt kristallfilter (består av 4 diskreta kristaller) med en filterbredd om cirka 2,9 kHz vid -6 dB.

Bland komponenterna i konstruktionen finner vi en hel del gamla skivbekanta. Till blandarna finner vi SA612, en IC-krets som ger riktigt bra prestanda till ett bra pris. Si5351 från Siliconix Lab är en via I2C-bussen styrbar variabel oscillator. Den har blivit riktigt populär då den kan ge multipla

BILD 2: Alla kontakter har vi på baksidan. Från vänster spänningsmatning med en DC-plugg om 3,5 mm diameter. Helt till höger BNC-kontakt för anslutning till antennen.

BILD 4: Även på undersida har vi gott om ytmonterade komponenter. Ser prydligt ut här.

BILD 3: Under locket finner vi två kretskort med framförallt ytmonterade komponenter. Flott att man skriver ut komponenternas namn. Synd att man använder fula elektrolytkondensator istället för ytmonterade tantaltyter.

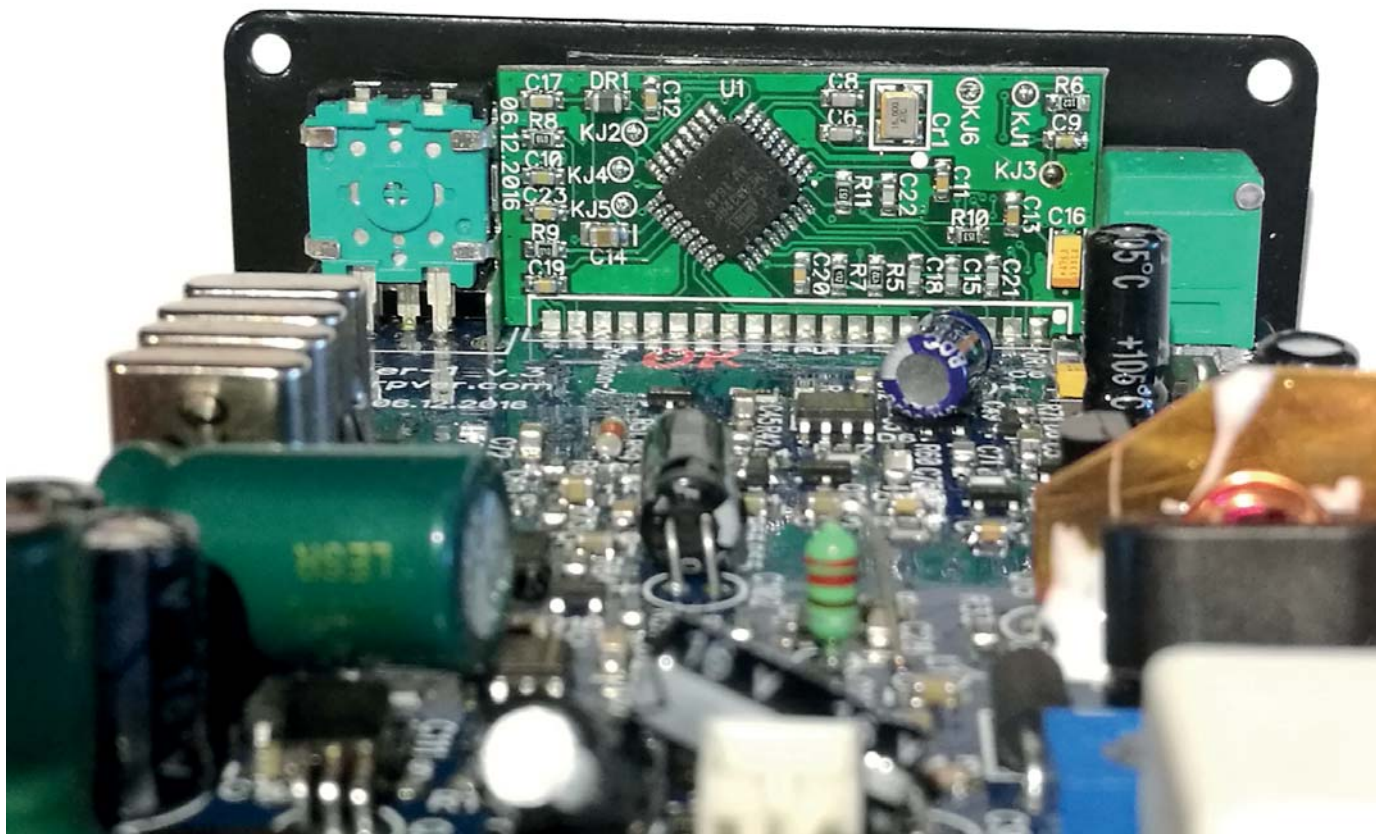

BILD 5: En bild mot det lilla kretskortet bakom frontpanelen huserar processorn från ATMEL.

stabila och rena signal ut. I denna radio används det för injicering till första blandaren (till 6 MHz) och BFO-signalen till demodulatorn. Styrningen via I2C kommer från radions mikroprocessor, en ATMEL MEGA328. Den används även för att koda av knapptryckningar och vridningar liksom för att presentera information på radions lilla men mycket tydliga display. Lågfrekvensförstärkarkedjan med viss filtrering är också uppbyggd med IC-kretsar.

EN TITT PÅ BILDERNA 3 – 5 där under locket ger vid handen en riktigt prydlig konstruktion. Vädans många ytmonterade komponenter finner man på båda sidor om dom två kretskorten. Radion består som synes alltså av två kort, varav det stora kortet huserar dom flesta komponenterna. Det mindre kortet huserar mikroprocessorn och den fina lilla displayen. På det lilla kortet sitter även frontpanelens tryckknappar monterade. Intressant nog har man bemödat sig att markera ut nästan alla komponenter på korten. Det underlättar förstås om man vill felsöka eller bara få en bra överblick på konstruktionens upplägg. Man hade kunnat spara in en hel del utrymme genom att välja bort detta.

Vid sidan om alla fina små ytmonte-

rade komponenter finner vi förstås en del kontakter på huvudkortet. Lite osnyggt är användandet av traditionella trådmonterade elektrolytkondensatorer. Här hade ytmonterade kondensatorer av tantaltyp varit snyggare, istället för att ha dom klumpiga elektrolyterna monterade lite på snedden och nervikta. Tantaler är dock dyrare, vilket kan vara anledningen varför man valt bort denna typ.

Det 4-poliga kristallfiltrets 4 diskreta kristaller syns tydligt. Man kan även notera den lilla kopparplåten med pålodd mutter som skruvas fast mot radiolådans sida. Den plåten används för att leda bort värme från sluttransistorerna (Q20, Q21). BIAS-förspänningen till sluttransistorerna justeras termiskt genom att även transistoren (Q17) för BIAS sitter monterad till kopparplåten.

FRONTEN illustrerad i bild 1 på denna lilla radio är blott 3 cm hög och 8 cm bred. Trots dessa små mått får vi alltså plats med inte bara en liten men mycket informativ display. Under displayen har vi 3 tryckknappar, displayen flankeras så av volymkontroll till vänster och VFO-ratt till höger. Denna använder en stegad avkodare som även används för navigation i radions menyer. Menyerna är ganska blygsamma i omfång

och lätta att använda.

BAKSIDAN illustrerad i bild 2 har uttag till antenn (BNC-kontakt) och spänningsmatning, intressant nog använder man en 3,5 mm DC-plugg och inte den mera vanliga på 5,5 mm. För inkoppling av mikrofon och hörteltelefon/extern högtalare används 4-poliga 3,5 mm phonokontakter. Telegrafnyckel eller manipulatorens kopplas även den in via en flerpolig 3,5 mm phonokontakt.

Front och bakpanel är som synes fastskruvade till den stränggjutna ramen. I den sitter en liten ganska välljudande högtalare monterad. Om man vill ta ut radion ur lådan demonterar man antennkontaktens mutter och låsring, därefter demonteras frontpanelens skruvar och så drar man frontpanelen med radions innehåll framåt. Plocka försiktigt loss högtalarkabelns kontakt på kretskortet innan allt kan tas ut.

ANVÄNDARINTRYCKEN ger vid handen en riktigt välfungerande radio. Eftersom undertecknad inte beställde mikrofon med radion behövde en lämplig plockas fram plockas fram och anpassas. Valet föll på en liten av kondensatorer. I manualen är inkoppling av mikrofon och dom andra tingen är väl dokumenterat.

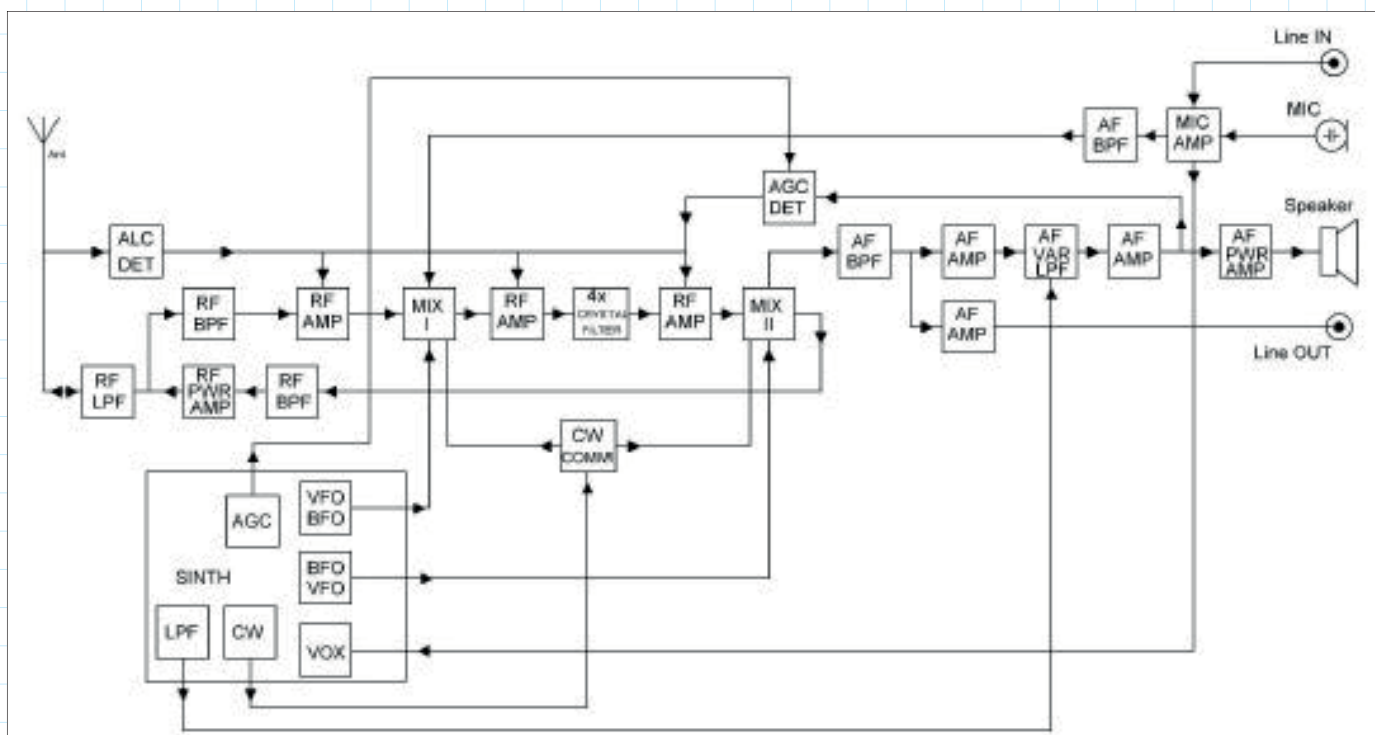

BILD 6: Blockschemat ger en tydlig överblick om vad som bjuds en del lilla fina radior. En enkelsuper utan konstigheter.

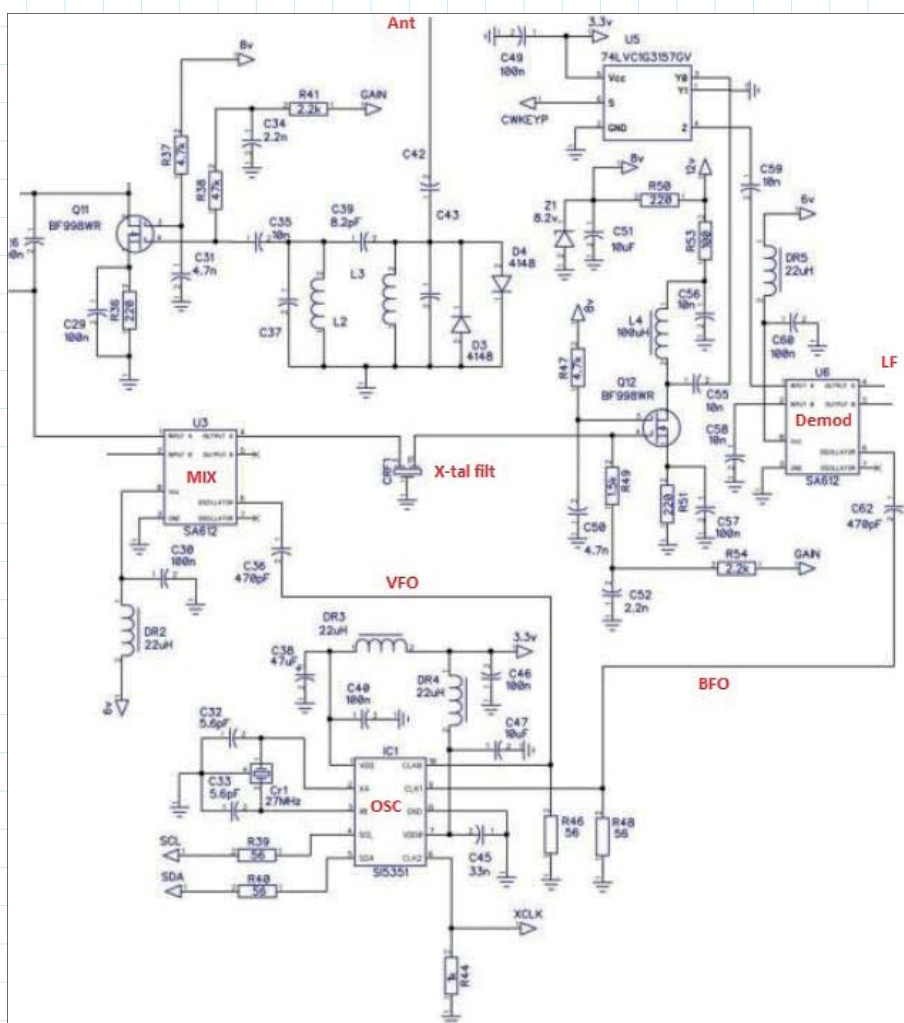

BILD 7: Här är mottagardelen i fokus. Med rätt några punkter att fastna för. Signalen från Antennen (Ant) måste passera ett bandpassfilter på väg till första blandaren (MIX). Den variabla oscillatoren (OSC) styrs från mikroprocessorn och ger även BFO-signalen till demodulatoren som sedan skickar signalen till lågfrekvenskedjan (LF).

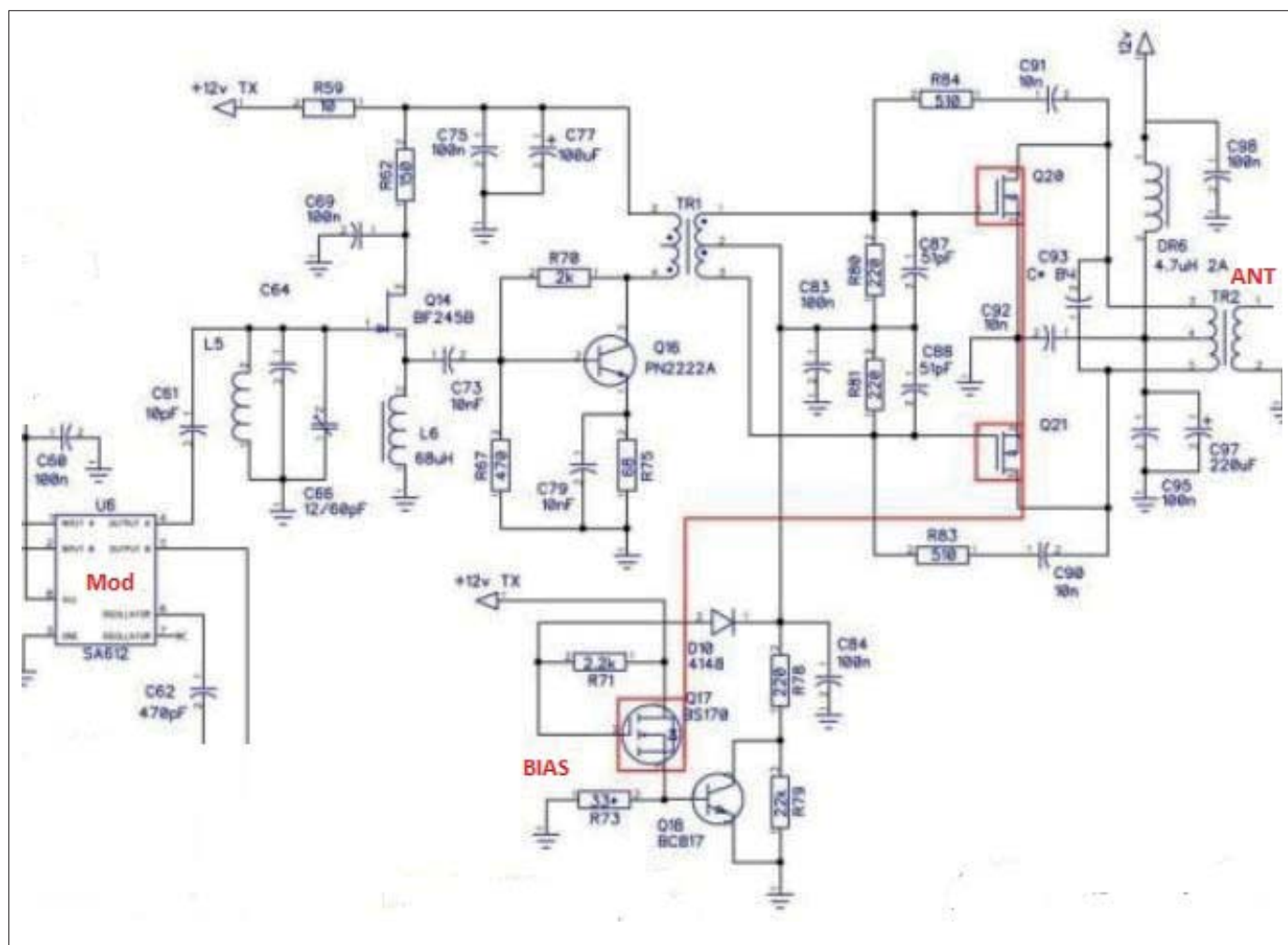

Bild 8 - Sändarförstärkarkedjan är ganska rakt på. Signalen efter modulatorens (Mod) passerar Q16 för att sedan "slutförstärkas" i transistorparet Q20/Q21

Någon strömbrytare finns inte på radion, så snart spänning tillförs startar den igång. Till radion medföljer en kort kabel med 3,5 mm DC-plugg. Undertecknad använder 5,5 mm DC-pluggar som standard till samtliga byggen. Så den här radion är alltså ett undantag från den standarden.

Ljudkvaliteten och HF-egenskaperna är riktigt bra. Allt från riktigt svaga till starka stationer kan mycket lätt avlyssnas. Radion har ett ganska högt egenbrus, Det är inte så värst störande när man som undertecknad bor i en ganska störd miljö. Riktiga fälttester har inte kunnat göras ännu för att se hur egenbruset stör eller är till nackdel.

Den lilla displayen gör som redan nämnt ett mycket bra jobb. Klart att det kan vara lite lurigt att se om man har dålig syn eller glömt brillorna på annan ort. Men annars fungerar den alltså mycket bra. Displayen ger alltså relevant information vid sidan om frekvensval och signalstyrka. Man kan exempelvis även se status på diverse menyval och funktioner.

den som läst undertecknads artiklar tidigare vet redan att preferensen bland informationsvisning från en radio ligger vid den som ges då man sitter vid en stor skärm från en läsplatta eller dator, alltså radioapparater av SDR-typ (Mjukvarudefinierad Radio). Den här lilla radion är som alla ser uppbyggd på ett traditionellt sätt. Det innebär att man INTE kan se vad som sig tilldrar på det band med vattenfall man är aktiv på. Man måste ratta fram och tillbaka för att finna lämpliga motstationer. Handen på hjärtat så hade det varit toppen om man hade i alla fall kunnat koppla på en extern lämplig utrustning för åtminstone spektrumvisning. Men det är svårt både tekniskt och praktiskt att göra utan vidare.

Eftersom som redan nämnt ett av huvudsyftena för undertecknad var att använda radion för att kunna köra digitala moder som JT65 eller WSPR (där man ligger på en fast frekvens och kör) så är det inget problem.

SOM SUMMERING kan man konstatera att

man kan tycka att man inte behöver skaffa en radio till när man redan har ett gäng att välja på. Men som redan skrevs har radion så många fördelar som gjorde beställningen oemotståndlig. Givetvis passades på att studera manualen och kopplingskemat innan. Konstruktionen är sund, det märks också då man använder radion. Visst väjde även radions litenhet tungt i vågskålen. Mycket viktigt att en radio inte bara är liten och samtidigt kompromissa med prestanda eller användbarhet. □

Referenser:

[1] QRPver - www.qrpver.com

SMOJZT
Tilman D. Thulesius
Klostervägen 52
196 31 Kungsängen
0700 - 09 75 01
sm0jzt@ssa.se
radio.thulesius.se

Fin gemenskap i Stenungsunds amatörradiohus

På en bergsknalle bland Stenungsunds petrokemiindustrier skymtar en hög antenn. Ett stenkast ner mot havet ligger ett litet trähus inbäddat i ett skogsparti. Här inne huserar Stenungsunds Amatör Radio Klubb. Välkommen till SK6QA och deras måndagsträff!

TEXT OCH FOTO // JOHAN MIKAELSSON

SM6HDY LEIF, SM6XTV HENRIK OCH SA6AXR BRUNO visar stolt upp några av klubbens prestigefyllda diplom, bland andra DXCC-award för 300 länder/entities (300-märket väntas från USA) och DXCC Challenge-plakett plus ett antal förstapris i contests såväl HF som VHF/UHF/SHF.

MASTEN VID HUSET är 21 meter hög och står stabilt på berget. Huset har en gång i tiden varit boningshus. Här huserar SARK sedan 2009.

Bakom båtclubbens stora skjul och de inför vintern uppställda båtarna ligger det blekgulbeige klubbhuset med bruna knutar.

Klubbveteranen SM6HDY Leif Dahlgren tar emot. Som 11-åring kom Leif från Jämtland till Stenungsund, där hans pappa fick anställning hos Vattenfall. Leif har blivit Stenungsund trogen. Han utbildade sig i

SM6WZR Johan Gustafsson tar tillfället att sända. Han får snart svar från en klubbkamrat.

svagström och elektronik i Mölndal och fick arbete som instrumenttekniker. De sista 20 åren i arbetslivet var han systemtekniker. Nu är han pensionär sedan fem år tillbaka.

– Man kan inte sluta med teknik. Så här är jag varje vecka, säger Leif, som även var ordförande i klubben under många år.

En viktig del är den fina gemenskapen i klubben. Varje måndag, året runt, träffas medlemmarna. Inne i huset byggs det, någon läser, ytterligare någon sitter och skruvar i mekarhörnan, det lyssnas och sänds runt borden inne i rummet där riggarna står uppställda.

Den här kvällen är tio av klubbens 29 medlemmar här, inklusive ordföranden SM6XTV Henrik Mattsson. Han kommer direkt från jobbet strax efter klockan 18, när det börjat mörkna den här oktoberkvällen. Henrik har varit ordförande i klubben sedan 2015.

– Vi är ganska aktiv som klubb, säger han. Några kommer hit varje vecka, andra lite mer sällan. Det är ju annars en ensamhobby.

Ett tiotal medlemmar en vanlig måndagsträff

Måndagskvällarna är det i regel mellan åtta och fjorton medlemmar på plats. När det hålls öppet hus några veckor senare kan det också dyka upp nya potentiella medlemmar. Några har tillkommit de senaste åren, men det behövs fler. Då gäller det att både synas och höras. Tidigare år har klubben lockat nya medlemmar genom ”Föreningarnas dag”, som arrangeras av kommunen. Evenemanget går nästa gång av stapeln en lördag våren 2018. Under hösten ska det också göras upp planer inför en utställning om amatörradio i en monter på Kulturhuset Fregatten.

– Vi vill såklart få allmänheten intresserad. Man

måste inte ha licens för att vara medlem. Det räcker med ett intresse för radio, konstaterar Henrik.

Klubben har även ett QTH på Tjörn, vid Myggenäs på andra sidan Tjörnbron. Där står radiomasterna på hög höjd och det är inte lika mycket störningar från omkringliggande industrier. I den lilla plåthyddan på Myggenäs kör medlemmarna bland annat UHF-, VHF- och NAC-tester. Antennerna där kan också fjärrstyras från klubbhuset. De används även för repeaterstationen.

Några gillar att tävla i contests. Det gör att klubben brukar placera sig bra i testerna. Två tisdagar i månaden sitter några medlemmar i plåthyddan på Myggenäs, för att förhållandena ska bli så gynnsamma som möjligt. Detta för att kunna prestera bra. Det brukar bli mellan 80 och 120 QSO per kväll.

– Testerna ligger vi bra till i, även om det bara är två som kör. Vi blir tvåa, fyra eller sexa och ”bråkar lite” med stockholmarna. De kommer med lite kommentarer, säger Leif och skrattar. En normalkväll når ju vi Danmark, Tyskland och Holland. De kör åt andra hållet, mot Finland.

Vänföreningen i Lysekil, SK6IF, är lokala rivaler i testerna. Annars är de nära vänner och genomför en hel del aktiviteter tillsammans, bland annat en stor ”cruising” vid midsommar i Lysekil.

Temakvällar och samarbete med vänföreningen i Lysekil

Regelbundet arrangeras temakvällar med inbjudna föredragshållare. När föredragshållare bjuds in kommer medlemmar från klubben i Lysekil hit. På sistone har SM6YFP Stig Eriksson berättat om hur man tar hand om sin blyackumulator (det finns en hel del att säga om batterier). SM6EHY Björn Waller har också varit här, för att dela med sig av sina kunskaper om SDR, Software Defined Radio. Han visade byggsatser av både mottagare och sändare och pratade om olika antennlösningar för att minska lokala störningar.

– Vi hörs bra när vi sänder härifrån, men vi hör sämre. Men så är det ju på många platser, konstaterar, Leif.

Många medlemmar har egna ”shack”, men alla som bor i lägenhet vet att det kan möta motstånd att sätta upp antenner. Även i villaområden är det inte sällan trixigt. Därför är det uppskattat att det finns bra grejer på klubben (se bilder och faktaruta).

Bloggar en gång i veckan

I klubben finns veteraner, som SM6BFE Jan Tollin, som inte räds ny teknik och ständigt sätter igång nya projekt.

SM6HDY Leif Dahlgren får en stund över att sitta ned och skriva lite.

Och Tommy Hallsmark, som inte har certifikat än, men nu är på gång med att ta det.

– Jag har för mycket annat att göra, trots 80 fyllda. Det var 60 år sedan jag var på det sist, som utbildad radiotelegrafist under värnplikten, säger Tommy.

Ungefär hälften av medlemmarna är pensionärer. Övriga är fortfarande yrkesaktiva. Men långtifrån alla, som klubbens sekreterare SA6AXR Bruno Norrman, har den tekniska ingången i hobbyn.

– Jag håller på för att jag är intresserad av geografi och internationell politik, säger Bruno. Tekniken är ett verktyg att få lära

mig mer om världen och att ha kontakter.

Bruno bloggar en gång i veckan på klubbens hemsida.

– Jag brukar skriva om det som händer och sådant som är på gång. Det går alltid att plocka upp något ämne, säger Bruno och visar en av de senaste bloggposterna, om behovet av radioamatörer i Puerto Rico efter orkanen Irma.

Bruno framhåller radioamatörernas betydelse för vetenskapen och nämner ofta amerikanen Joe Taylor, professor inom radioastronomi – och radioamatör.

– Han fick nobelpriset i fysik 1993. Han är numera pensionär och ägnar sig åt att underhålla och utveckla WSJT-X-sviten.

Höjd elkostnad ett orosmoln

Verksamheten drivs med hjälp av medlemsavgifter, där några skjuter till lite extra medel. En viss del kommer också in genom studiecirkel. Just nu pågår cirkelarna ”Arduinoprojekt för amatörradio” och ”Radioteknik med datorer”.

– Studiecirkelarna är ett bra sätt för medlemmar att förkovra sig, säger Henrik. Samverkansavtalet med ABF gör också att vi får kostnadsersättning för cirkeltimmar.

Ett litet orosmoln är den kraftigt höjda elkostnaden till båtklubben, som i sin tur fått höjd elräkning från Vattenfall. Men klubben och dess medlemmar arbetar för att kunna vara kvar i huset.

– Det blir ingen klubb utan en lokal, konstaterar Leif.

Framåt niotiden råder totalt höstmörker där ute och de flesta medlemmar har hunnit troppa av. När bilen rullar från parkeringen genom båtklubben strömmar ljuset fortfarande från fönstren i radioamatörernas hus. ☐

QTC är en tidning värd att läsas. Tommy Hallsmark fördjupar sig.

FAKTA

STENUNGSUND AMATÖR RADIO KLUBB (SARK)

Grundad: 1981

Medlemmar: 29 (2017)

Antenner: Mast 21 meter med Yagi-antenn för 10, 15 och 20 m samt för 6 m. Loopantenn för alla HF-band. Vertikal för VHF och UHF.

Utrustning i klubblokalen: IC 7200 och IC910H med lämpliga datorer. Loggprogram: Logger 32 för allmänloggning och N1MM Logger+ för contest

Anläggningen på Myggenäs: Mast 24 meter hög med antenner för 2 m, 70 och 23 cm. Även antenner för repeaterstation.

Länk till klubbens hemsida:
www.sk6qa.se/WP/

VID DEN HÄR MÅNDAGSTRÄFFEN bjuds det på radiokaka med texten ”SK6QA”. Den, liksom sockerkakan, var oerhört god och många ”tack” runtom bordet skickades till Leif och hans fru XYL Lilian.

The 432 & UP EME meeting Örebro 2017

AV // SM4IVE, LARS PETTERSSON

Helgen den 19–21 maj så träffades 32 st radioamatörer på Scandic Väst i Örebro för att utbyta idéer och umgås. Huvudsyftet med mötet var i första hand att träffas. Mötet organiserades av mig.

Amatörer från: Canada, USA, England, Belgien, Österrike, Tjeckien, Holland, Danmark, Tyskland, Schweiz, Ryssland och Sverige deltog i detta möte.

Samtliga presentationer höll en mycket hög kvalitet och några av talarna är professorer inom radioastronomi, HB9BBD tillhandahöll professionell mätutrustning där man kunde få sin LNA-brusfaktor kollad, man kalibrerade även brushuvuden med mera.

RW3BP berättade om sitt projekt att förbättra brusfaktorn på sitt 77 GHz LNA med hjälp av Liquid Nitrogen cooling. Ett mycket avancerat projekt.

Totalt var det 11 presentatörer med mycket varierande information, för att nämna några av dem:

- 100 W SSPA för 3 cm – ON7UN
- Mäta antennprestanda på mm-våglängder med hjälp av månens brus – UA3AVR
- Pulsarmätning med EME-utrustning – OE5JFL
- Studera formen och rörelsen av vår galax från trädgården – G4NNS

MER INFORMATION

Läs vidare på: <http://moonbouncers.org/>
Peter SM2CEW administrerar denna sida med all nödvändig information.

SSA:s utgående QSL-service

Efter 35 år som ansvarig för alla utgående QSL har Jan SM5DJZ begärt avlösning på grund av sjukdom. Från den 1 november 2017 ska alla utgående QSL postas till SSA QSL Bureau, c/o SM6JSM Eric Lund, Bastustigen 26, 54633 Karlsborg. Kort till SM-stationer ska även i fortsättningen postas till SSA, Box 45, 191 21 Sollentuna.

**1 november
2017**

SSA QSL Bureau
c/o SM6JSM Eric Lund
Bastustigen 26
546 33 Karlsborg

Årlig bussresa

FRO Kronoberg och Kronobergs Sändareamatörer

AV // SM7WZM, MAGNUS LYDÉN

FRO Kronoberg och Kronobergs Sändareamatörer årliga bussresa åkte iväg mot Öland detta år. Först gjorde vi ett besök i Störlinge motor och lantbruksmuseum där vi fick se det mesta som hör ihop med lantbruk och diverse övrig nostalgi.

De visade en militär sökarlampa för flygplan som de brukar ha igång på skördefesten på Öland. Nästa mål på resan var besöka Ölands Radioamatörers repeaterstation strax söder om Borgholm och där fick vi information av Enar Nilsson, SM7MQE om hur deras repeater fungerar med länkning till två andra repeatrar, en i Böda och en i Mörbylånga. Öppnar man en så sänder man ut på alla tre.

Erik Nyberg, SM7DZV hade en workshop. Att dela en dl1000 kabel utan att den trasslar ihop och det fungerade riktigt bra. Innan vi åkte tillbaka fick vi en trevlig runda på nordvästra Öland guidad av Nils Karlberg SM7DBD och Erik Nyberg, SM7DZV. Ibland undrar man om bussen kunde åka på de små vägarna men det är ju Gunnar från Tingsryds buss som kör bussen så inga problem – bilar ställer sig vid sidan av vägen vid möte. Om det kunde vara så här på vägarna.

Innan vi åkte hem avnjöt vi en fin middag på Sörens restaurang i Borgholm. Vi tackar de som planerade resan ihop och hoppas vi kan ha en ny kommande år med.

Återkomsten del 2 – QSL-arkeologi

Det har nu gått några månader sen min förra artikel och jag är både överraskad och glad över alla de positiva reaktioner den fick. Den slutade ju med lite av en "cliffhanger" då jag antydde att jag hade fler anekdoter på lager, så för att infria mitt halva löfte så tänkte jag dela med mig av några fler av dem.

Första delen återfinns i QTC nr 5, 2017.

AV // SM7IUN, BJÖRN EKELUND

Under våren har jag lagt några kvällar på att föra in gamla pappersloggar från sjutti- och åttiotalet i min nya elektroniska logg, DXKeeper, för uppladdning till Logbook of the World, LoTW. Lasse SM5GLC tipsade mig om programmet "Fast Log Entry" av DF3CB, som är förnämligt för att göra detta. Gratis och väldigt smidigt. Jag har fått förvånansvärt många gamla QSO verifierade den vägen, även mer exotiska som till exempel både VS och ZL på 10 m, vilka ju nog är rätt svåra att göra de närmaste åren, och till och med en del borttagna DXCC som Tjeckoslovakien, Östtyskland och till och med den lilla ön Maljy Vysotskij i finska viken. Även om jag är en ganska idog person

tog orken slut efter några tusen QSO så resten får nog vänta ett tag.

Kip W6SZN på YASME

I min förra artikel skrev jag om min jakt på ett KV4AA-kort och korrespondensen med Kip W6SZN på YASME Foundation. I sitt svar till mig lovade Kip att titta efter loggarna när han och Danny K7SS skulle gå igenom kvarlätenskapen efter W6KG/W6QL Lloyd och Iris Colvin hemma hos Danny i Seattle. Genomgången av lådorna är den del av det stora projektet "DX Log Archive" som man kan läsa mer om på www.arrl.org/dx-log-archive.

Sagt och gjort och i slutet av juni kom ett

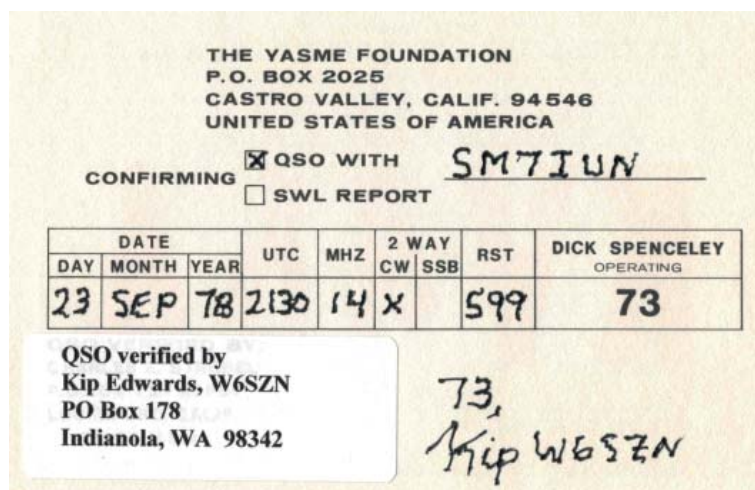
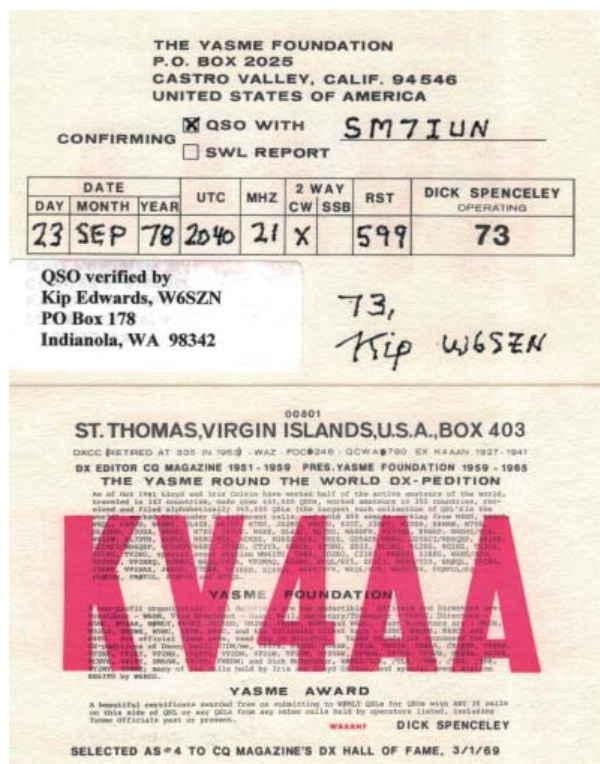
email med bilder från några av Dicks loggar med min anropssignal precis där den skulle vara. Kip berättade också att han hittat blanka QSL-kort och någon vecka senare låg de i min brevlåda. Nu pryder de väggen ovanför min radio igen. Nästan

fyrtyo år senare. Makalöst, eller hur?

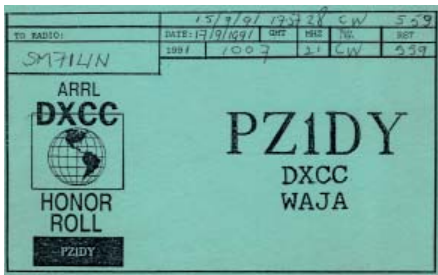
Ju mer Kip berättat om YASME-materialet, med många dussin packlådor med innehåll i ganska stor ordning, desto mer imponerad är jag av att han och Danny faktiskt råkade hittade rätt låda med rätt loggar och till råga på allt, blanka kort. (Jag skrev i min förra artikel att Mac W6BSY var SK. Det visade sig vara fel, han har visserligen pensionerat sig från YASME men är i allra högsta grad levande men numera bosatt i Florida.)

PZ1DY i Paramaribo

En annan anropssignal som jag fastnade för när jag bläddrade i mina gamla loggar var Imro PZ1DY i Paramaribo. Jag hade nog nästan ett dussin kontakter med honom under 1990 och 1991 varav några var över en halvtimme långa. Imro var "paramedic" (vilket jag tror i hans fall betydde ambulanssjukvårdare) och motorcykelentusiast och jag minns våra kontakter väl, dessutom är ju Surinam ett land man inte hör så ofta så jag tänkte det kunde vara värt ett försök

att hitta honom igen. Tyvärr fanns han inte på qrz och informationen på hamqth och hamcall var inte ändrad sen nittioalet. Men det fanns en @imrotseng från Surinam på Twitter... så nu har jag det kortet också.

I min förra artikel skrev jag om Nosey KH6IJ och att hans anropssignal numera innehas av hans dotter Frances. Jag fick inget QSL i retur men istället ett fint brev där Frances berättar att hon numera bor i Washington och att FCCs nya regler gör att man faktiskt kan ha vad som traditionellt varit en Hawaii-signal fast man bor där. Hon har inte tillgång till Noseys loggar där men lovade att titta efter nästa gång hon besöker hemön.

OHDXF/CCF-kryssning

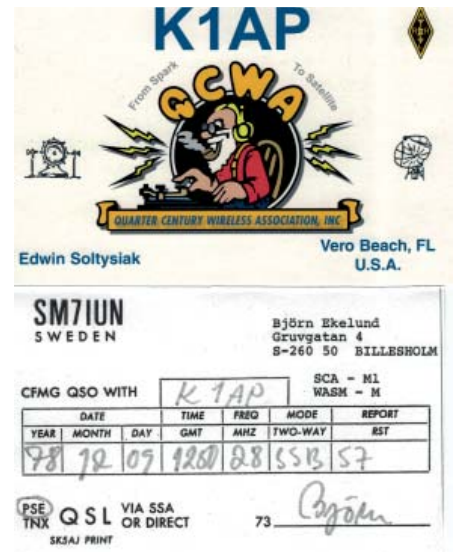
I februari var det dags för den årliga OHDXF/CCF-kryssningen på Finlandsfärjan och tack vare ivrig uppmuntran från bland annat Ingo SM5AJV anmälde jag mig dit. Även om man som svensk bara deltar i en del av evenemanget var det en fantastiskt inspirerande och rolig dag som jag verkligen kan rekommendera. En av de första sakerna som hände efter att jag anlant var att en storväxt finsk man tittade mig i ögonen och med frågande tonfall sade "esemseven-i-u-n?". När jag nickade och svarade ja, stack han ett kort i handen på mig: OJ0JR. Vi hade haft kontakt i september förra året och eftersom det snabbt blev bekräftat via LoTW hade jag inte en tanke på ett papperskort. Men det var en rolig överraskning och ett väldigt fint kort. Jag pratade också en del med min mångåriga yr-

kesbroder och tillika favoritkonkurrent Veijo OH6KN och även Olli OH0XX/OH2BBM som jag enligt LoTW hade kontakt med första gången 1981. Det är faktiskt lite kul att man kan leta i LoTW på mobilen.

Mario FY5YE

Väl hemma i Skåne igen gräver jag vidare i mina gamla loggar och konstaterar att jag bara har en enda kontakt med franska Guyana: Mario FY5YE i 1991. Ett jätteovanligt land, som jag minns det. Så jag googlar och följer några blindspår, men både W5SVZ och W5JLU som varit QSL-managers är SK, och efter ett tag kommer brevet till honom i retur och det blir uppenbart att Mario själv är SK sen ett tag tillbaka. Lite modstulen såg jag dock en träff långt ned i Googles

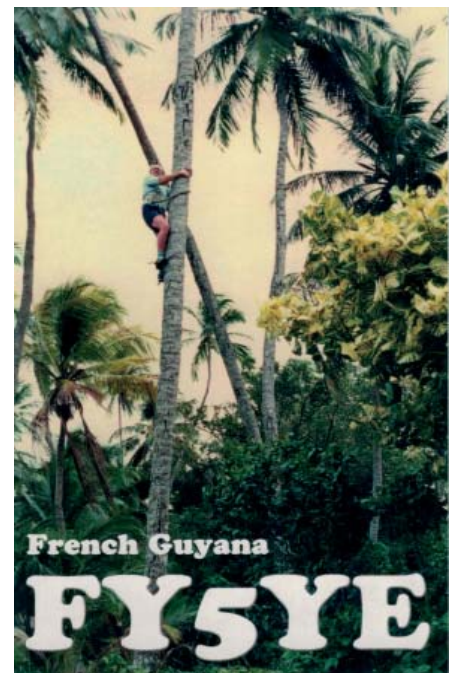

lista som faktiskt nämner OH0XX. Hm. Jag skickar ett mail till Olli och frågar om han hade någon koppling till FY5YE i Juli 1991. Svaret var lika entydigt som överraskande: "Det var mig du körde". Minst sagt snopet då ju vi träffats bara någon vecka tidigare, men nu har jag det kortet också.

Det är dessutom lite ironiskt att europeiska rymdstyrelsens station FY5KE varit mycket aktiv under våren och jag nu har det jag trodde var en väldigt raritet bekräftad på fyra band via LoTW.

K1AP

En lördagseftermiddag i maj lyssnar jag runt på 17 m och hittar K1AP som just avslutar vad som verkar vara ett ragchew-QSO. Jag anropar och får svar. Det är

goda signaler och när Ed kommer tillbaka för andra gången säger han "QSO B4 1978 I GOT UR CARD". Det blir förstås ett ganska långt QSO och knappt två veckor senare dyker hans kort ned i brevlådan tillsammans med en fotostatkopia på kortet jag skickade honom 1978, på den tiden såklart via byrån. Hur han kunde minnas vår kontakt såhär nästan 40 år senare är dock fortfarande ett mysterium.

DK3GI/HK1

En annat lustigt och osannolikt sammanträffande var när jag mötte DK3GI på 40 m en sen kväll strax efter jul. Troligen på grund av allt mitt loggbläddrande ringde det en liten klocka och jag sökte i min elektroniska logg. Jag hittade mycket riktigt DK3GI/HK1 i juli 1982 och frågar såklart om han har loggen kvar. Jodå, det har han – och förresten hade han även anropssignalen ZS1CT när han bodde i Sydafrika 1984. En kik i loggen och träff även där. Några veckor senare kommer det tre kort i samma kuvert från Roland.

TJ1GH och FRODZ/J

En kväll i december förra året fick jag höra jubileumssignalen DL30EUDXF på 160 m. Han körde kontakter på löpande

band men angav Baldur som namn och QSL via DJ6SI. Plötsligt kom minnet tillbaka – min ungdoms hjärte med många våghalsiga expeditioner inklusive den tragiska till Spratly. Efter en del letande i loggarna hittade jag två "rara DX" som jag associerade med Baldur, TJ1GH och FRODZ/J, expeditionen till Juan de Nova 1980 där han ingick. Jag letar upp honom på qrz.com och frågar honom via mail om han fortfarande har loggar och kort. Loggar har han men korten för Juan de Nova är

slut sen många år. Så jag skickar ett adresserat kuvert och några Euro till Baldur och två veckor senare kommer ett kuvert som till min förvåning innehåller alla tre korten. En liten lapp i kuvertet berättar att när han flyttade på ett arkivskåp i sitt hus så föll ett kort som varit fastklämt mot väggen ned på golvet. Ett blankt kort för FRODZ/J...

C30EHA och C30EFA

Den kanske roligaste historien är min kontakt med Felix DL5XL. Det började med två kontakter med Andorra i loggen från juli 1991, C30EHA och C30EFA. Andorra kändes lite halvvanligt så jag tänkte att det var värt lite besvär att få det bekräftat. Anteckningarna i loggen sade QSL via DL8OBC respektive DL2MEH. QrZ berättade att dom hette DL5XL och DJ5MW numera. Eftersom DL5XL faktiskt fanns i min logg under 2016 mailade jag honom först. Felix bekräftade att han hade både loggar och kort men att det skulle dröja lite eftersom han just nu var på Sydpolen (!). "Inga problem" svarade jag, har man väntat i 25 år kan man ju vänta några månader till... Svaret kom nästan omedelbart – "Förresten – behöver du Antarktis på 30 m?

Det är öppet mot Europa nu." Jag blev lite förvånad eftersom 30 m var alldeles tyst och tomt hos mig. Det var såklart sydeuropeer han hörde. Men med mycket öronspetsande och många omsändningar fick jag DP1POL i loggen och några månader senare kom kuvertet med fina stämplor, en dekal och alla tre korten.

Nya DX är roligare än gamla

Vid det här laget började jag känna att jag nog fått tillräckligt många av de rara DX jag har i loggen sen min ungdom bekräftade. Mängder av anropssignaler har tystnat, av ointresse eller av sorgligare skäl. I takt med att jag fyllt på med nya länder och kontakter i loggen känns det allt mindre angeläget att få gamla återbekräftade. Det som först kändes som en tragedi, att förlora alla sina gamla kort, har allt mer blivit en tillgång. Till skillnad från alla av er andra som "kört allt som går" kan jag glädjas åt ett nytt land eller åtminstone en ny land/band-kombination flera gånger i veckan.

Med en enkel trådantenn och hundra watt, tålmod och lite operatörshandlag når man faktiskt förvånansvärt långt även utan solfläckar. Även om det gnälls en del över stora slutsteg och höga torn har jag lyckats köra i princip alla större expeditioner på åtminstone ett band. Konkurrenten känns faktiskt inte så stor som för tjugofem år sen och de flesta DX-operatörer är väldigt skickliga. Det är ju heller inte särskilt mycket adrenalin i att få gamla QSO bekräftade. Det känns mer som att samla frimärken.

Så jag är faktiskt ganska glad över att det inte går så fort. Redan körda länder är ju inget spännande och man vill ju inte att hobbyn skall "ta slut" innan man ens nått pensionen – och dessutom är det ju bara några år tills solfläckarna börjar öka igen.

Björn SM7IUN

FRØDZ/J   FRØRX/J   FRØCIW/J

Confirming QSO with	Date	UTC	MC	2-way	RST
SM7IUN	Sept. 80	11:22	3.5 7 14 21 28	X X	599

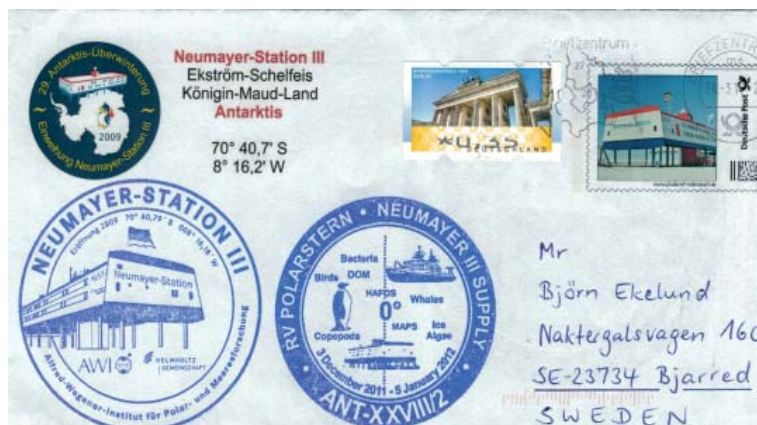
Operator
 Wilfried DJ 5 RT   Regine DJ 7 YQ   Harry DL 8 CM (FOC)
 Baldur DJ 6 SI (FOC)   Butz DL 6 PE   Paul F 6 EXV

Equipment: Transceiver: IC 701, 2 x IC 720, Omni B
 Antenna: LP 50 T, FB 23

Our sincere appreciation is hereby expressed to all who have supported our DX-Pedition:
 PTT Paris — Northern California DX-Foundation — International DX-Foundation —
 QRZ DX — Long Island DX Ass. — QRV / DL 1 CU — Long Island DX Bulletin — Oregon
 DX ASS — Conrads Funk Center — Ham Radio Eigensperger — Ten Tec / Weiland —
 Bosch / Blaupunkt — Sonade, Toulouse — DJ 2 UT — FH 8 OM — DJ 7 LR — DL 1 DA —
 DK 9 KX — DD 9 KD and many others.

Verified by QSL-mngr.
 Dieter, DK 9 KD

73 Baldur, DJ6SI

Nyheter från Yaesu!

FT-70DE
YAESU

FT-70DE C4FM FDMA / FM 144/430 MHz
Dual Band 5W Handburen Transceiver

Den nya FT-70DE är en kompakt och mycket prisvärd YAESU System Fusion-transceiver som ger både konventionell analog FM och avancerad C4FM Digitalmod. FT-70DE ger upp till 5W hög RF-effekt, och den stora fronthögtalaren levererar 700mW ljud. C4FM har generellt bättre BER (Bit Error Rate) egenskaper än andra digitala moduleringar vilket ger enastående ljudkvalitet.
Kommande radio

2.195:-
inkl. moms

FT-65E
YAESU

FT-65E - VHF / UHF 2 Meter / 70cm Dual
Band FM Handburen Transceiver

FT-65E är en mycket kompakt och robust konstruerad handhållen med både VHF och UHF, samt med tre valbara effektinställningar 5W / 2.5W / 0.5W för bästa batteri/prestanda. Den stora fronthögtalaren ger en hel watt klar och tydligt ljud.

1.295:-
inkl. moms

FT-25E
YAESU

FT-25E - VHF 2 Meter Mono Band FM
Handburen Transceiver

FT-25E är en mycket kompakt och robust konstruerad handhållen VHF med tre valbara effektinställningar 5W / 2.5W / 0.5W för bästa batteri/prestanda. Den stora fronthögtalaren ger en hel watt klar och tydligt ljud.

995:-
inkl. moms

SMOHEV BLIR SKOLLEDARE I NY ORGANISATION PÅ KTH

Jens Zander SMOHEV, professor i radiokommunikation har utsetts att leda den nya skolan för informations- och kommunikationsteknik vid KTH. I den nya, sammanslagna skolan ingår även elektro- och systemteknik samt datavetenskap och kommunikation. Den nya organisationen på KTH startar vid årsskiftet.

1001010100101101110111

Nya digitala trafikssystem är framtiden och blir allt mer populära. Behovet av information är stort. Därför får QTC två fasta avdelningar för digitala moder. Vi börjar med spalt för DV på VHF/UHF på sidan 43 och i nästa nummer kommer en HF-avdelning om FT8, JT65, WSJT-X, m.m.

Rapport från IARU Region 1:s konferens i Landshut 2017

IARU Region 1 är organiserad i en exekutivkommitté (EC: 8 medlemmar som utgör "styrelsen"), tre fasta kommittéer (C4 – HF, C5 – VHF/UHF/Microwave, C7 – EMC) och ett antal arbetsgrupper (WG, t.ex. Emergency Communications, Youth) för olika områden. Se www.iaru-r1.org och gå in på "About IARU Region 1" i Main Menu.

Man håller en General Conference vart tredje år där alla positioner till EC och de fasta kommittéerna väljs om. På General Conference beslutas också de rekommendationer som IARU Region 1 utfärdar. Man kan säga att de fasta kommittéerna koordinerar området löpande och förbereder förslag till beslut medan arbetet för Working Groups främst handlar om att koordinera området löpande. Alla beslut tas i ett gemensamt möte under General Conference sista dag. Normalt resulterar besluten i uppdateringar av handbooks eller projekt för att genomföra något (t.ex. förberedelser till WRC-19).

Vid årets inledning av konferensen öppningstalade bl.a. Thomas Weilacher, ordf. CEPT WGFM och Mario Maniewicz, Deputy director ITU Radiocommunications Bureau vilket visar att IARU ses som en viktig intresseorganisation.

Alla beslut och rekommendationer dokumenteras och kan hittas på hemsidan för IARU Region 1. Se länk ovan och gå till "General Conference" i Main Menu. Här kan man också ladda ner alla förslag (input documents) under respektive kommitté.

Varför är nu allt så formellt och kan det inte vara enklare? Jag vet inte hur det fungerar i er lokala klubb, men det är inte ovanligt att det finns starka olika åsikter i föreningar. IARU Region 1 består av 98 medlemsländer/organisationer från Europa, Afrika, Mellanöstern och norra Asien. Här

finns förutom olika åsikter också olika kulturer och sätt att ta beslut. Det är därför viktigt att ha ett accepterat sätt att arbeta som ger utrymme till att förbereda sig och kunna ge synpunkter inför beslut. Hur IARU arbetar liknar hur många andra organisationer fungerar just på grund av storlek och för att kunna hantera olika förutsättningar. En annan viktig faktor är att de organisationer som IARU arbetar mot (t.ex. ITU, CEPT, CISPR, osv.) arbetat på mycket snarlika sätt. Skall man ha framgång i att arbeta med dessa organisationer måste man inordna sig i deras sätt att arbeta.

C5 - VHF/UHF/Microwaves

Kommitté C5 har vanligtvis många förslag att ta ställning till och årets konferens var inget undantag. Det brukar vara ett flertal förslag kring IARU:s tester och för att hantera dessa förslag och frågor som dyker upp mellan konferenserna skapades en ny undergrupp till C5 (contest management working group).

Robert, S53WW, valdes till ordförande och kommer koordinera med alla testledare i regionen. Medlemmarna som valdes in i gruppen var F5LEN, OK1VAO, OZ5TG, IV3KKW, OM3BH samt HA0LC. Av medlemmarna skall det finnas minst en specialist på respektive område; testrobot, VHF/UHF tester och mikrovågstester. Intresset för IARU-testerna har kanske varit svalt hos oss uppe i norr men intresset är mycket stort nere på kontinenten. Jag fick lite siffror och t.ex. var det ca 1 500 DL-stationer och ca 600 I-stationer igång senast.

Ett annat område med många förslag är bandplanerna. Generellt kring dessa förslag är att en del handlar om att städa och förenkla och en annan del om omfördelning av hur banden rekommenderas användas. Det är intressant att notera att en del teledigheter refererar till IARU:s bandplaner med olika referenser. En förenkling som börjat införas är att gå ifrån mer detaljerad användning inom vissa segment. Till exempel ökar antalet olika digitala moder (Machine Generated Mode, MGM) och det blir ohållbart att underhålla för detaljerade

bandplaner. I stället skapas frekvensblock där olika trafikssystem/moder specificeras.

De amatörradioband som diskuterades var framför allt 50 MHz och 5,7 GHz-bandet. IARU föreslår ju utökning av 50 MHz-bandet till 50–54 MHz i WRC-19 (ITU-R World Radiocommunications Conference) för att få enhetlig allokering i hela världen. För 5,7 GHz-bandet kommer WRC-19 diskutera

Mats SM6EAN

Kommitté C2 (ekonomi)

I denna tillfälliga kommitté hade Norden en representant från Finland, OH2BQZ. De gick på söndagen igenom Region 1-ländernas status och meddelade senare att av regionens 98 medlemsländer hade 27 länder inte betalat medlemsavgiften för 2017. 39 länder var närvarande vid konferensen och ytterligare 12 länder var representerade genom fullmakter. Man aviserade även att om inte medlemsantalen i föreningarna ökar under de kommande åren är en höjning av avgiften till IARU nödvändig. Budgetarna för 2018, 2019 och 2020 godkändes vid slutplenariet.

Kommitté C3 (administrativa frågor)

En mängd beslut togs i frågor som rörde tillvägagångssättet före, under och efter kommande konferenser, liksom även smärre förändringar i stadgarna. Alla beslut togs med absolut majoritet. Bland övriga beslut kan nämnas att medlemsländerna uppmanas arbeta för att få med radiotelegrafen som nationellt kulturarv. IARU ska även försöka få UNESCO att godkänna telegrafen som ett världsarv. Tyskland arbetar vidare på att få andra medlemsländer att använda deras QSL-märkningssystem (QR-Code).

SSA hade motionerat om att IARU ska arbeta för en CEPT Entry Class och det beslutades med 53 röster mot noll att göra en inventering av de novisklasser och inträdesklasser som finns i flera länder. Därefter ska man arbeta fram förslag till frekvensområden och effektgränser.

FLER TIDNINGAR TILL DIG

Som medlem i SSA får du nu förmånen att läsa de tidningar som ges ut av danska EDR, finska SRAL och norska NRRL. Du laddar hem dem efter inloggning på vår webbplats ssa.se.

105 ÅR OCH QRV ÄR W4KKP CLIFF KAYHART

Han är antagligen världens äldste sändaramatör som fortfarande är aktiv på banden. Cliff tog sitt certifikat 1937 och byggde en kristallmottagare under tidigt 1920-tal.

Kommitté C4 (HF)

Som vi påpekat tidigare kan alla beslut och de motioner som läggs som underlag för diskussionerna i sin helhet läsas på följande hemsida:

<https://www.iaru-r1.org> Välj

”General Conference” i vänstra menyn och därefter Conference Report. Ni kan även läsa alla motioner genom att klicka på respektive kommitté (C3 Part 1 etc).

Eric SM6JSM

AMATEUR RADIO
The
INTERNATIONAL
AMATEUR RADIO
UNION

5 MHz (60 meter) diskuterades som vanligt och följande bandplan beslutades:		
QRG [kHz]	Bandbredd [Hz]	Mode
5351,5 - 5354,0	200	CW/smabandsmoder.
5354,0 - 5366,0	2700	Alla moder. USB rekommenderas för foni.
5366,0 - 5366,5	20	”Weak signal narrow band modes”.
60 meter får inte användas vid contests.		
För 30 meter (10 MHz) beslutades:		
QRG [kHz]	Bandbredd [Hz]	Mode
10100 - 10130	200	CW. 10116 kHz = CW QRP aktivitetscenter.
10130 - 10150	500	smabandsmoder/digimodes.
Notera att CW är tillåtet över hela bandet.		
Sedan tidigare finns en IARU-rekommendation om att inte använda fyrrar under 14 MHz (utom DK0WCY). Tyvärr finns ett antal fyrrar på 10 MHz (bl.a. en svensk) som trots detta sänder där.		
Ett segment av 80-metersbandet har omarbetats och nu gäller följande bandplan:		
QRG [kHz]	Bandbredd [Hz]	Mode
3500 - 3510	200	CW. Prioritet för interkontinentala QSO.
3510 - 3560	200	CW. CW contests. 3555 CW QRS-aktivitetscenter.
3560 - 3570	200	CW. 3560 CW QRP-aktivitetscenter.
3570 - 3580	200	Smabandsmoder/digimoder
3580 - 3590	500	Smabandsmoder/digimoder
3590 - 3600	500	Smabandsmoder/digimoder/automatiserade datastationer

Sändningsschema för SSA-Bulletinen

Uppdaterad 170930. Ändringar meddelas SM1WXC

Signal	Dag	SNT	QRG	Repeater	QTH	Operatör(-er)
D-STAR	Sönd	19.00	DCS010N		Sölvesborg	SM7URN + flera op
D-STAR	Sönd	19.00	DCS010N		Stockholm	SM0RUX + flera op
D-STAR	Sönd	19.00	DCS010N		Umeå	SM2OAE + flera op
SK0SSA	Sönd	20.30	R3x, RU6	SK0QO/R	Stockholm	SK0QO + flera op
SK0SSA	Månd	22.00	RV50	SKORIX	Stockholm	ORT
SK1SSA	Sönd	10.00	RV62	SK1BL/R	Gotland	Flera op
SK2SSA	Sönd	09.00	3674 kHz	± QRM, LSB	Kalix	SM2PYN Bosse
SK2SSA	Sönd	20.00	RV52 + R5 Kalix	SK2AZ/R	Luleå	SA2APO Håkan
SK2SSA	Sönd	20.30	RV50, RV52, RV58	SK2AT/R	Umeå	SM2XVV Tomas
SK3SSA	Sönd	09.00	RV54	SK3RQE	Hassela	Vakant
SK3SSA	Sönd	10.00	3750 kHz	± QRM	Västeråsen Bispgården	SM3YKF Kent
SK3SSA	Sönd	20.00	RV62	SK3GA	Hudiksvall	QRT
SK3SSA	Sönd	09.30	RV56	SK3GK/R	Sandviken	QRT
SK3SSA	Sönd	20.30	RV60	SK3RIA	Östersund	SM3GHN Jan-Bert
SK3SSA	Sönd	21.00	RV58	SK3RFG	Sundsvall	SM3UQO Björn
SK4SSA	Sönd	09.00	RV62	SK4RJJ	Sunne	SM4SEF Bo
SK5SSA	Sönd	19.00	RV62	SK5RHQ	Västerås	Flera op
SK5SSA	Sönd	21.30	RV56/53	SK5RCQ	Linköping	Flera op
SK6SSA	Sönd	09.30	3705 kHz	± QRM, LSB	Vegby	SM6NT Lars
SK6SSA	Sönd	08.30	R2	SK6RFQ	Göteborg	Flera op
SK6SSA	Sönd	20.00	R2	SK6RFQ	Göteborg	Flera op
SK7SSA	Sönd	09.00	RV48/RU368	SK7CA/R	Kalmar	Flera op
SK7SSA	Sönd	09.30	RV52	SK7REE	Helsingborg	SM7PXM Carsten
SK7SSA	Sönd	10.00	RV56	SK7RGM	Olofström	SM7URN Patrik
SK7SSA	Sönd	19.00	RV60	SK7RGI	Jönköping	Flera op
SK7SSA	Sönd	19.00	RU380	SK7RGI	Jönköping	Flera op

DX-expedition Kalundborg

Intressant resa till Kalundborg med Västsvenska DX-Klubben och Malmö Kortvågsklubb till som ligger runt 10 mil väster om Köpenhamn.

AV // SM6-8300, CHRISTER BRUNSTRÖM

Vintertid

Den 29 oktober gick vi över till vintertid och som vanligt blev det stora förändringar vad gäller både tider och frekvenser. När detta skrivs i slutet av september är det svårt att överblicka vad som kommer att hända. Tyvärr har ju många neddragningar inom internationell kortvågsradio ägt rum i samband med införandet av en ny frekvensplan för vinterperioden.

DX-expedition Kalundborg

Här i QTC får vi ofta läsa berättelser om spännande DX-expeditioner till isolerade områden i Afrika eller synnerligen exotiska öar i Stilla Havet. Själv valde jag att i början av september följa med några medlemmar i Västsvenska DX-Klubben och Malmö Kortvågsklubb till Kalundborg som ligger runt 10 mil väster om Köpenhamn.

Målet för vår resa var radiostationen i Kalundborg som i år har varit verksam i 90 år. Kalundborg har samma status som Motala för vem känner inte till det klassiska anropet "Stockholm-Motala". I den danska radions barndom var motsvarande anrop "København-Kalundborg".

När Danmarks Radio firade sitt 25-årsjubileum år 1950 uppmärksammade den danska posten denna viktiga milstolpe med att ge ut ett frimärke som avbildar just de imponerande masterna i Kalundborg.

Kalundborg är idag hemort för Danmarks enda sändare på långvåg. Frekvensen är 243 kHz och här sänder man

med 50 kW vilket garanterar god mottagning i hela Danmark och många andra länder.

Vår värd under besöket var OZ5SY Jens Christian Seeberg med hustrun Editha. Jens Christian har ett brinnande intresse för sändar- och antennteknik och arbetar för danska Teracom. Det är Danmarks Radio som äger stationen i Kalundborg och Teracom som har hand om driften.

Jens Christian är 68 år och har en mycket lång karriär inom radioteknik bakom sig. Han har varit med om att bygga upp radion på Grönland, utbildat radiotekniker i Jos i Nigeria och jobbat ett par år på kristna missionsradiostationen Far East Broadcasting Company (FEBC) i Filippinerna. Det var för övrigt i Manila som han träffade hustrun

Editha. Även hon arbetade på FEBC men på den indonesiska avdelningen. Sedan mer än 20 år bor paret i Danmark.

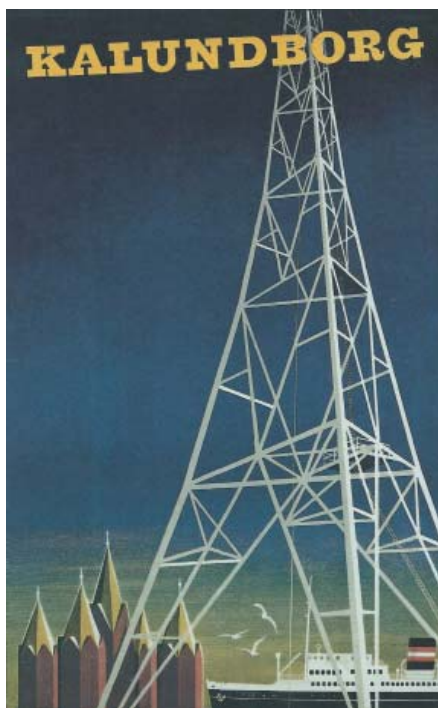
Vi fick en mycket omfattande genomgång om stationen som på sätt och vis också är ett slags museum över den danska radions historia med betoning på Kalundborg. Här finns fortfarande de enorma sändare på 300 kW vardera som har varit ur bruk i många år. Jens Christian menade att det skulle krävas väldigt mycket arbete att få dem igång igen.

Idag används en modern och mycket effektiv sändare på 50 kW av märket Nautel. Signalen går sedan ut från den antenn som hänger mellan de två höga tornen som på många sätt är en symbol för staden. På den klassiska reklamaffisch för Kalundborg här bredvid ser vi ett högt radiotorn med stadens något märkliga kyrka nedtill i vänsterkanten. Kyrkan har nämligen hela fem torn! Fartyget pekar på att Kalundborg är en hamnstad och det är just placeringen vid vatten som gör sändaren speciellt effektiv. Att man dessutom grävt ner 52 km kopparråd i marken hjälper också till.

Verksamheten är helt automatiserad. Jens Christian besöker sändarstationen endast en dag i veckan och då mest för att vattna blommorna som han något skämtsamt uttryckte sig.

Att yrket på sätt och vis också är hans stora hobby framgick tydligt när han visade på den kortvågssändare som han på lediga stunder byggt om för att användas som reservsändare på 243 kHz om huvudsändaren skulle drabbas av något tekniskt problem. Den är dock mycket stabil och ännu har det inte funnits behov av reservsändaren.

Jens Christian och en kollega har skrivit flera artiklar där de har fört fram uppfattningen att en stark AM-sändare är av stor vikt i ett krisläge. De har också pekat på att

endast en sändare behövs för att täcka hela landet. Ledningen för Danmarks Radio ser nog på alla möjligheter att spara pengar varför långvågssändarens framtid inte är helt säkrad. Både sändare och sändarmaster beräknas kunna användas i ytterligare många år. I masterna finns ett stort antal antenner för andra verksamheter.

Jens Christian är genuint intresserad av bra tekniska rapporter om hur 243 kHz hörs. Han uppskattar gärna inspelningar och liknande. Idag kommer det 4 – 5 rapporter per månad.

Danmarks Radio har ett mycket speciellt programutbud på 243 kHz. Det består av väderleksrapporter, nyheter, morgonandakter och radiogymnastik. Varje sändning är på mellan 30 och 60 minuter och de inleds kl. 05.45, 08.00, 11.45 och 17.45 (dansk tid).

Här kan nog många QTC-läsare hjälpa till genom att rapportera om hur väl Kalundborg hörs i deras del av Sverige. Jag skulle tro att rapporter om mottagningen i mellersta och norra Sverige är speciellt intressanta eftersom Jens Christian redan har en god bild om hur väl stationen hörs i södra Sverige. Rapporterna kan sändas till jens.seeberg@teracom.dk

Vårt besök slutade med att hela gruppen sjöng 1930-talsmelodin Stil nu ind på de danske stationer (melodi Erik Fiehn och text Louis Preill) ackompanjerad av Jens Christian Seeberg på keyboard. När det begav sig på 1930-talet var det Johannes Wahl som framförde sången i Statsradiofoniens program.

Piratradio i Nordsjön

Under mina besök i London brukar jag på söndagskvällar titta in på Pentameters Theatre i Hampstead som då erbjuder föreställningen Moon at Night med poesi, teater, musik och mycket annat. Senast berättade en man i 70-årsåldern om sin uppväxt med Radio Luxemburg och piratradion på 1960-talet. Det handlade bland annat om ansträngningarna att få god mottagning men också om pappans stora missnöje med sonens musiksmak vilket ledde till enorma konflikter.

I år har det gått 50 år sedan det brittiska parlamentet godkände den lagstiftning som enkelt uttryckt förbjöd de fartygsbaserade piratradiostationerna runt Storbritanniens kuster. Under ett antal år i början av 1960-talet och fram till 1967 dök det upp den ena radiostationen efter den andra på mellanvågsbandet. Från min dåvarande bostadsort på Västkusten försökte jag logga alla dessa stationer och lyckades nog med de flesta. Samtliga svarade dessutom med brev eller QSL-kort.

Till de mest framgångsrika piratstationerna hörde Big L eller Radio London som sände på 1133 kHz med 25 kW.

Flertalet piratradiostationer var fartygsbaserade men några hade placerats på gamla fort på internationellt vatten från andra världskrigets dagar. En av dessa var Radio City på fortet Shivering Sands. Förutom popmusik sände Radio City också religiösa program mot betalning.

Den 14 augusti 1967 blev Marine Broadcasting Offences Act lag och därmed tvingades de brittiska piratradiostationerna stänga. Det skulle dock bli en fortsättning på 70-talet men med huvudsakligen Nederländerna som målområde.

För den som vill veta mer om "piratradioperioden" rekommenderas DX-Boken av Ronny Forslund. Ett omfattande avsnitt i boken tar upp just denna betydelsefulla epok i den västeuropeiska radiohistorien.

Exit 918 kHz

I årtal har jag då och då lyssnat på nyheter på engelska och tyska från Radio Slovenija (tidigare Radio Ljubljana) klockan halv elva på kvällen på mellanvåg 918 kHz. Det

senaste åren har mottagningen försämrats vilket förmodligen berodde på att effekten sänkts till endast 50 kW.

I september stängde Radio Slovenija denna sändare för gott. Som synes fortsätter nedmonteringen av rundradio på mellanvåg i vår del av världen.

Slovenien har dock fortfarande några aktiva sändare på mellanvågsbandet. Enklart att höra är Radio Capodistria på 1170 kHz med program för landets italiensktalande minoritet. Kvällstid sänds det mycket fin musik på frekvensen. På slovenska heter stationen Radio Koper och den kan höras på 549 kHz.

En annan ofta hörd station från Slovenien är Radio Murski Val på 648 kHz. Den tycks vara ett samarbetsprojekt mellan flera olika lokala stationer.

Radio Mi Amigo

I Spanien hittar vi Radio Mi Amigo, en station som sänder lokalt på FM-bandet på engelska, tyska och holländska. Målgruppen är naturligtvis alla de nordeuropeer som bor permanent eller bara semesterar i Spanien.

Många av stationens DJs har sin bakgrund i 1960-talets piratradio vilket tyder på att det inte direkt handlar om några ungdomar. Med dagens avancerade teknologi kan de sitta i sina studior i England eller Holland och producera radioprogram som sedan sänds i Spanien.

Det intressanta är att Radio Mi Amigo dessutom har en närvaro på kortvåg i Tyskland. Man sänder varje dag program över Shortwave Service på bland annat 6085 kHz. Det som erbjuds är främst musik från 1960-, 1970- och 1980-talen.

Vid vissa tillfällen satsar man på special-sändningar via högeffektade kortvågssändare i Armenien och när därmed lyssnare i hela Europa. Inte sällan inbjuder man lyssnarna att komma med förslag på sin favoritmusik. Ovan visas det QSL-kort jag fick som svar på en sådan sändning tidigare i år.

Månadens QSL

Månadens QSL är alldeles nyanlönt och det an knyter till min krönika i förra numret av QTC. Då berättade jag om IBC – Italian Broadcasting Corporation. IBC producerar program på italienska och engelska som sänds på kortvåg över sändare i Tyskland och USA.

Motivet på kortet är baserat på en gammal sticker från IBC. Mer information om aktuella tider och frekvenser hittar man på www.ibcradio.webs.com

K-pop Connection

I förra månadens krönika meddelade jag kortfattat att KBS World Radio i Sydkorea planerade större ändringar av sitt programutbud på kortvåg. Jag kunde redan då rapportera att det populära brevlådeprogrammet skulle upphöra.

När detta skrivs sänder KBS World Radio till Europa på engelska kl. 15.00–17.00 på 9515 kHz. Sändningen består av hela två timmar koreansk populärmusik. Det är i och för sig mycket trevligt men jag tror att flertalet lyssnare nog hade uppskattat åtminstone en nyhetssändning med tanke på det komplicerade läget på Koreahalvön.

En mer traditionell sändning med talade inslag kommer 22.00–23.00 på 11810 kHz. Tyvärr är mottagningen vid denna tid inte speciellt god.

Hot mot Guam

De senaste månaderna har det kommit hotfulla uttalanden från Pyongyang som hävdar att nordkoreanska missiler skulle kunna riktas mot mål i närheten av den amerikanska ön Guam i Stilla Havet. De olika missiltesterna tyder dessutom på att detta skulle kunna bli ett möjligt scenario vilket naturligtvis oroar befolkningen på ön.

Guam är dessutom hemvist för TWR Guam sedan 1975. Med anropssignalen KTWR sänder stationen på engelska och olika språk till lyssnare i främst Sydostasien. Man använder tre sändare på 100 eller 250 kW vilket ger god mottagning i målområdet. TWR Guam har varje vecka tio timmar på koreanska. Enligt tidningen Noreanytt gräver kristna nordkoreaner ner sina radioapparater i marken när de inte lyssnar för att minska risken för att fångas eller till och med dödas för att de lyssnar på radioprogram som inte är godkända av regimen.

Det bör här också påpekas att även Adventist World Radio har en kortvågsstation på Guam. Den heter KSDA och använder fem sändare på 100 kW för att nå lyssnare i Stilla Havet och Asien.

Fortsättning trots allt

I septembernumret skrev jag att Groot Nieuws Radio på 1008 kHz i Nederländerna hade stängt den sista augusti. Av någon anledning fick man tillstånd att fortsätta sändningarna ytterligare en tid. Det finns därför fortsatt möjlighet att lyssna på kristen musik sen kvällstid.

Det är inte alltid speciellt enkelt att förutse framtiden. ☐

SM6-8300
 Christer Brunström
 Kungsgatan 23
 302 46 Halmstad
christer.brunstrom@telia.com

DX-BOKEN

– om en trevlig radiohobby och den svenska DX-historien

Ronny Forslund

Den perfekta julklappen till alla radioter och nostalgi för gamla DX-are och radiolyssnare! Lyssnade du kanske i löndom på stationer som Radio Luxemburg, Radio Nord och Radio Caroline på nätterna när du egentligen borde ha sovit? Då var du i gott sällskap. Läs DX-boken och minns många trevliga lyssnarnätter i skallampans stilla sken.

DX-boken berättar om DX-hobbyns historia samt radiohistorien ur ett svenskt perspektiv. Här berättas om de fartygsburna fria radiostationerna Radio Mercur, Radio Nord och Radio Syd, de klubbstationer som var igång innan Radiotjänst bildades, radions utveckling under åren, sändningar på svenska från andra länder, kommersiella sändningar riktade till Sverige, radiopropaganda under och efter andra världskriget, "svartsändaren" Black Peter som sände från Västerbotten och befarades vara en del av ett spionnätverk, DX-klubbar och DX-förbundens historia, tävlingar och mästerskap i DX-ing, TV-DX-ing och mycket annat. Dessutom presenteras kända DX- och radioprofiler som berättar om sina egna erfarenheter av hobbyn. Boken är inbunden, 384 sidor, rikt illustrerad, inkl. 32 färgsidor. Förord av den kände journalisten, författaren och utrikeskorrespondenten Jan Mosander, själv DX-are. Pris 295 kronor plus porto 69 kronor = 364 kronor. Boken skickas med faktura.

DX-boken kan beställas via www.dxboken.com, epost info@rock.x.se eller per brev/telefon direkt från författaren

Ronny Forslund
Vita Huset
17995 Svartsjö
Tel. 08-56041050

Besök SJ9WL - LG5LG

Amatörradio i Morokulien

Ett trevligt besöksmål är amatörradio-stugan i det lilla fredsricket Morokulien, på gränsen mellan Sverige och Norge.

Stugan är utrustad med radio och antenner och det finns mycket annat omkring att titta på och göra för övriga i familjen.

För mer information och bokning:
www.sj9wl-lg5lg.com

Besök SKOTM

SSA:s besöksstation på Tekniska Museet i Stockholm.

Öppettider

Onsdag 17.00 – 20.00

Lördag 11.00 – 7.00

Söndag 11.00 – 17.00

www.sk0tm.se

Besök SI9AM

Bli gästoperatör på SI9AM och upplev amatörradio i en exotisk miljö intill den Thailändska paviljongen i Utanede!

För frågor, ring
SM3FJF, Jörgen
070-3941745
SM3EAE, Lasse
070-6590069

Information finns på:
www.si9am.se

Besök SK6RM

Öppet: tisdag – söndag, onsdagar klockan 12 – 20, övriga dagar 12 – 15.

Du som är intresserad, skicka ett mail till info@radiomuseet.se en vecka i förväg för att boka in besöket.

Mer information finns på:
wordpress.radiomuseet.se

Fin aktivitet från Mauretania

Tiden bara rusar iväg mellan utgåvorna av QTC. Tycker mig precis ha lämnat ifrån mig materialet till ett nummer för att det är tid för nästa. Efter 10 års skrivelser kan det tyckas att jag borde ha skaffat mig tillräcklig rutin att komma ihåg stoppdatum men så är uppenbart icke fallet.

Något jag funderat lite på är det här med hur länge man kan sitta kvar på ett uppdrag inom en förening. När det gäller en förenings styrelse kommenteras det, som ni vet, titt som tätt om att någon eller några borde avgå och släppa fram nya fräscha krafter. Detta verkar emellertid inte gälla redaktörskap i QTC, var är kraven på att jag skall stiga åt sidan till förmån för någon mer framåtsträvande förmåga? Jag gör det mer än gärna.

Med hösten har det kommit lite, lite bättre konditioner och kombinerat med några trevliga DX-peditioner och bidrag till spalten känns det nästan lite inspirerat att skriva denna gång. "Hey-ho let's go" som legenderna i The Ramones sjöng!

Cambridge University Wireless Society

Klubben G6UW vid Cambridge universitet är ibland ute och rör på sig. Jag minns på rak arm ZD9UW-aktiviteten 2011 som i alla fall gav mig ett nytt land för The DXCC Diamond Challenge, DXCC-diplomets 75-års jubileum som gick av stapeln det året.

Nu under september blev ett smärre antal av medlemmarna i G6UW aktiva från den franska besittningen Saint Pierre et Miquelon utanför New Foundland.

Jag fick ett QSO med FP/G3ZAY på 20 m CW men inga spår av kontakten fanns att finna i on-lineloggen på Clublog.org – vars skapare G7VJR för övrigt var med i FP-gänget. För skojs skull sökte jag i övriga expeditorsdeltagares loggar och lustigt nog fanns mitt QSO noterat under en annan signal. Ett e-mail till G3ZAY löste det hela och givetvis passade jag på att be om ett litet bidrag till spalten. Så på bästa Cambridgengelska kommer här några rader från FP/G3ZAY:

"QTH – Ile aux Marins about 1 km from town of St Pierre. Over 10,500 QSOs including about 1150 on 160m. 90 % CW, 9 % SSB, 1 % FT8. Antennas were 1/4 wave verticals on 160/40, horizontal dipole on 80, vertical dipoles on 30/20/17. Most stations 100 W but had a Juma amp for 160. The house was "off-grid" but had a 15 kW generator. The house is available to rent from the Heritage Association of Ile aux Marins. Radios were 4 x K3 and 1 x KX3 with Dunestar bandpass filters. The team also activated the SOTA on St Pierre (first activation).

Group pic is G7VJR (front) and then L to R MOBLE, G3ZAY, DH5FS, DK2AB (MOINN), MOZXA, MOWUT."

Fin aktivitet från Mauretania

Ett av länderna UA4WHX aktiverade under sin Nordafrikatripp var just Mauretania som 5T9VB, under denna vistelse i landet hanns även ön Tidra med som 5T5TI. Avgörande för att aktiviteterna skulle kunna bli av var Jean/5T0JL som tyvärr nyligen lämnade oss 88 år gammal. Jean, som ursprungligen var från Belgien, hade levt länge i landet. Han var även postum hedersmedlem i den tjeckiska nyss avslutade 5T5OK-expeditionen som var svår att undvika under de knappa två veckor de var igång. Vilka telegrafister! Trafiken styrdes med järnhand och trots inte alltför goda konditioner och effektbegränsning till 100 watt loggades utmärkta 43 000 QSO, av dessa var 25 000 på CW. (Om husen på bilden är expedi-

I12FIST is the FISTS CW Club.

AV // SMITDE, ERIC WENNSTRÖM

tionens QTH förklarar nog det strandnära läget signalstyrkorna en del.) Statistik är kul och genom clublog.org kan man utläsa en hel del. 5T5OK loggade minst 100 SM-stationer fördelade bland 43 olika möjliga band/trafiksätt, flest QSO från SM lyckades SM5CEU med följd av min, i stort sett var femte medlem i FOC fick till minst ett QSO, här var OK1CF bäst, eder redaktörs tre kontakter räckte till en delad 44:e plats sett på antalet QSO, clublog räknar i vilken ordning sista QSO körts så egentligen var jag sämre än så. Nå, det går att tävla i allt och statistik är till för tolkningar i ens egen favör.

Det kom ett mail från Italien...

Numrets andra läsövning på ett främmande språk kommer från IZ2FME, operatör på I12FIST.

"Thank you so much for our QSO's (24.07.2017–20 mtrs. es 27.07.2017 40 mtrs. es 12.08.2017 30 mtrs.), it's really a pleasure to get in touch with you.

I12FIST is the FISTS CW Club (www.fists.org) special activation to celebrate the FISTS – The International Morse Preservation Society – 30 years Anniversary (1987–2017): I'll be on air till the end of the year; I have worked about 5 000 stations to date, from all over the world, and I hope to go on better and better with our rating, even if propagation is not very good at all at the moment.

I operate with all kind of morse keys, which are the keys you can see in the picture.

I noticed your call in the list of the FOC operators, and that's why I'm very honoured to have worked you: unfortunately, it was not possible to have a rag-chew QSO, due to lot's of stations calling I12FIST at the same time; I hope it will be possible in the future.

You know for sure the FISTS CW Club motto: "Accuracy transcends speed, Courtesy at All Times!"

We hope that with this activation more and more radio amateur operators can approach morse code and even improve their operating skills.

Would you be so kind to call me back in the next future if you listen to me while I'm using my personal callsigns (IZ2FME / N2FME / MM0FME), so we could make a QSO in a more "relaxing" way and share with you our feelings on the Hobby?

*Best 73's and see you on air.
de IZ2FME – N2FME – MM0FME"*

Korrekturläsning kan vara bra...

Ingen har kommenterat missen i förra spalten; något kort från YO9KXF/P från Europas nyaste landmassa ön Fericirii (skall betyda "Lyckans ö") i Svarta Havet fanns ej att beskåda. Kortet, vilket, som sagt, krävde två försök att få loss, kommer här istället.

RDA-expeditioner

När kondsen är som risigast verkar det nästan alltid dyka upp någon mobil rysk station som är ute och aktiverar områden för det ryska distriktsdiplomet. Det är rätt

trevligt att sitta och följa åkturen på banden och det blir gärna en hel del QSO loggade och kanske en och annan ny RDA kan adderas till samlingen. I somras var R7AB ända borta vid den mongoliska gränsen och härjade, Michel/SM1NJC tipsar efter ett av våra evighets-QSO på lokalkanal om R7AB:s Youtubefilmer från Ulan-Ude och Tjita långt bort i Sibirien, sök på R7AB/M och R7AB/M-roads.

Intressanta sajter för RDA-jakten är förutom diplomhemsidan rdaaward.org även 73.ru/rda som kan lånas/hyras av de som är ute på långturer och man kan följa resan via kartor, realtidslogg, filmer och bilder. Riktigt kul, Ryssland är stort och det finns tusentals RDA att aktivera! Vill Du kolla din RDA-statistik (från uppladdade loggar, poäng från pappers-QSL måste skickas in) så sök efter ditt call på mydx.eu/rda. HF-redaktören kämpar febrilt för att komma upp i 1000 digitalt bekräftade RDA:s, den dagen skall diplomtet beställas, har långt kvar.

RN9N är ofta ute och aktiverar RDA:s mobilt, QSL-kortet är tydligt anpassat för ändamålet!

CO ZONE 20 MUNTENIA DX CLUB, IOTA EU-191 Expedition, 06-10.09.2016, Iuzula Fortoloti, Romania ITU ZONE 28

YO9KXF/P

TO RADIO	DATE	UTC	2-WAY	MHz	RST
SM1TDE	07 SEP 2016	18.00	CW	7	599
	08 SEP 2016	17.45	CW	10	599

QSL VIA Direct

Home number: Dan YO9FNP Mihai YO9BPX PSE QSL TNX QSL VIA YO9FNP

WAZ-17 ASIATIC RUSSIA ITU-30

RN9N

RN9N/M RN9N/P
 RN9N/9 RN9N/

TO RADIO: SM1TDE

DATE	UTC	MHz	2-WAY	RS-T	RDA
27.08.16	0631	14	CW	599	OM-12

EX: RN9MA, RU9MY, UA9MAA DXCC, 48 DXCC, DXCC-160m

Serge D. Sibert
P.O. Box 5681
Omsk
644041 RUSSIA

rn9ma@mail.ru PSE QSL TNX 73!

QSL-kort från UA4WHX

På en och samma dag fick jag tre brev från Vlad/UA4WHX med QSL-kort för hans äventyr kring Nordafrika november 2016-januari 2017 och Baltikum i mars i år. Som vanligt bjuder Vlad på mycket vackra QSL-motiv och det är rätt svårt att välja

vilket eller vilka kort jag skall visa upp. Lottdragning gav D44TVB från december 2016 samt UA4WHX/2 (Kaliningrad) från mars 2017. Korten beställdes via Paypal.

73 de Eric – SMITDE

SMITDE
Eric Wennström
Rutegatan 33
621 43 Visby
smitde@ssa.se

Kurs för amatörradio-

TÄBY
SÄNDARAMATÖRER

TSA

Under våren planerar Täby Sändaramatörer att hålla en kurs på måndagskvällar i Byängsskolan. Examination kommer att ske i slutet av maj eller början av juni. Tidpunkten för examination avgörs av hur helger och lov påverkar schemat.

Mer information finns på vår hemsida www.skOmt.net. Anmälan och eventuella frågor kan skickas till Ann SMOZEU sm0zeu@ssa.se

Välkomna Täby Sändaramatörer/SKOMT

Amatörradiokurs i Linköping

Första lektionstillfälle: 13 november

Kurslängd: Tills ni är klara

Kostnad: Kostnad för kurslitteratur tillkommer.

Information och anmälan: www.LRA.se

Mail: klubb@lra.se

SA5CHW, Tobias

SK6AW Hisingens Radioklubb - 50 år

"SK6AW Hisingens Radioklubb fyller 50 år den 15/11 2017. Föreningens medlemmar uppmärksammar detta bla genom att aktivera specialsignalen 7S50AW under november månad på HF och VHF banden.

För information om QSL kort hänvisar vi till QRZ.com. Samtliga QSO kommer att laddas upp på LoTW. Det är vår förhoppning att signalen kommer att uppskattas av våra amatörkollegor både i och utanför Sverige och medlemmarna i SK6AW ser fram emot många trevliga QSO."

SA6BGR, Pelle
Ordförande SK6AW

Radiomässa i Eskilstuna

Radiomässa och
SSA:s årsmöte i Eskilstuna.

Mer info kommer löpande till
SSA:s hemsida och QTC.

SK5LW - Eskilstuna Sändareamatörer.
SM5OCK, Håkan

Distriktsmöte i distrikt 6

Nu är det dags för distriktsmöte i distrikt 6. **Lördagen den 2/12** träffas vi på Slätthultsgården i Trollhättan.

Vägbeskrivning och mer info hittar du på SK6DW hemsida www.sk6dw.se

Vi startar 10.00 med lite info/föredrag om digitala moder (DMR, D-star och C4FM). Givetvis finns det fika och lotteri. Plats för loppisförsäljning finns.

Alltså är det ett gyllene tillfälle att sälja radioprylarna man inte har användning för.

Distriktsmötet startar 13.00.

Väl mött i Trollhättan
Dicken/SM6HNS för SK6DW

MS Info nr 1

Meteor, (stjärnfall), ljusfenomen på himlen vilket syns som en ljusprick som hastigt rör sig i en båge. De uppträder dels sporadiskt på olika delar av himlen dels samlade i en meteorsvärm. Eftersom meteorerna kommer mot oss i en viss riktning, tycks de stråla ut från en viss stjärnbild, och de har därför fått namn efter dessa.

AV // SM6CEN, HÅKAN BERG

Engelsmännen Hey and Stewart var de första som använde radar för att studera meteorer. Åren 1946 och 1947 gav deras försök definitiva bevis på att de flesta transienta reflexioner i E-skiktet berodde på jonisering av uppbrinnande meteorer (1). Tillsammans med Parsons gjorde de också de första mätningarna av infallande meteorers hastigheter (2). Idag har vi betydligt mer information om förekomsten av meteorer och vi har även lärt oss att utnyttja dem som medium för tvåvägsförbindelser, framåtspridning i motsats till radarekonas bakåtspridning.

Traditionellt brukar man skilja på meteorer som tillhör någon av de kända skurarna samt så kallade sporadiska meteorer som inte kan hänföras till någon av dessa.

Vid förbindelser via sporadiska meteorer vill jag påstå att man utnyttjar sådana som tillhör en mängd små skurar som överlappar varandra och ger ett till synes sporadiskt infall. Generellt kan sägas att vid trafik via sporadiska meteorer är reflexionerna sällan långa och oftast är signalstyrkan låg. Vid trafik under de stora skurarna har man framför allt fler reflexioner men också längre och starkare signaler.

Det var länge sedan någon information finns i QTC om meteorskurar och deras data.

I nedanstående tabell kommer en sammanställning över de flesta användbara skurarna för meteorscatter

Innan vi går vidare ska jag förklara vilken glädje vi kan ha av informationen om skurarna.

Skurarna har fått sitt efter den stjärnbild i vilken radianten tycks ligga eller varifrån man tycker sig se varifrån ett stjärnfall kommer. Dagarna för när skuren är aktiv kan tyckas vidsträckta, men anger när man kan detektera meteorer från skurarna. Max anger dagen då antalet gruskorn från skurarna brukar vara störst. ZHR står för Zenital Hourly Rate och värdet i tabellen anger det förväntade antalet meteorer i timman vid maximum. Värdet på ZHR grundar sig på visuella observationer och är medelvärden. Antalet meteorer man kan se beror inte enbart på mycket meteorer skuren innehåller utan också hur högt radianten står på himlen vid observationstillfället. Står radianten lågt ser man färre meteorer än om den står

högt. I ZHR är värden kompenserade för radiantens höjd och omräknade som om radianten stod i zenit. Följande enkla samband gäller för antalet meteorer per timme:

$$ZHR_{zenit} = ZHR \sin(a + z)$$

där a är radiantens höjd över horisonten. Hur den beräknas skall jag återkomma till och Z den så kallade zenitattraktionen som är en förskjutning av radiantens beroende på jordgravitationen. För Perseiderna anges α till 60.

Radianten är den punkten på himlen varifrån meteorerna tycks komma. Meteorerna i samma svärm går samma riktning och med samma hastighet. Att vi tycker att de kommer från olika håll beror enbart på perspektivet vid betraktandet. I tabellen anges två värden för radiantens rektascension och deklination. Med dessa värden kan man räkna ut skurens (radiantens) höjd över horisonten. Vi kan även räkna ut när skuren står i söder (transittiden) i lokal tid. Jorden går ett varv på 24 timmar så det därifrån lätt att även bestämma radiantens azimuthvinkel under dygnets övriga timmar. Mer om detta i ett senare nummer.

Namn	Varaktighet	Max	ZHR	Radiant RA+dec	Solar long	Hastighet km/s
Quadrantiderna	1/1-4/1	3-4/1	100	232+50	282,825	42
Lyriderna	19/4-25/4	22/4	12	272+32	31,4	48
Eta Aquarids	1/5-12/5	5/5	25	336+00	44	64
Piscids	3/5-12/5	7/5	30	26+25	46	
Arietids	30/5-18/6	8/6	60	44+23	75	39
Zeta Perseids	1/6-16-6	8/6	40	59+22	77	29
Delta Aquariderna	15/7-15/8	29/7	35	339-17	124	43
Perseiderna	20/7-18/8	12/8	65	46+48	139,3	61
Orioniderna	17/10-26/10	21/10	38	96+15	207	67
Leoniderna	14/11-20/11	17/11	var	152+22	234	72
Geminderna	7/12-15/12	13/12	55	112+32	261,9	35
Ursiderna	17/12-24/12	22/12	18	217+78	270	35

Solar longitud är en tidsangivelse. Den anger när skuren har sitt visuella maximum. Hos några skurar sammanfaller inte radiomaximum med det visuella maximum. De stora skurarna är dock så bra att man kan lita på uppgifter om beräknade maximum. Solar longitud har den fördelen att den oberoende av att ett jordvarv runt solen inte är exakt 365 dagar utan anger en vinkel i jordens bana runt solen, där vårdagjämningen är satt till 0 grader. Grovt kan man säga att en skurs maximum flyttar fram ca 6 timmar per år för att vid skottår hoppa tillbaka ett dygn. Meteorosvärmarna ligger ju där de ligger i rymden och jorden passerar genom dessa vid samma solar longitud varje år och bryr

sig inte om vår borgerliga tidräkning.

Sista kolumnen anger meteorernas hastighet. En teori är att meteoriter med högre hastighet brinner upp på högre höjd och skulle i så fall gynna förbindelser på längre avstånd.

Alla skurar är mer eller mindre periodiska. Några har små variationer år från år, men man kan finna i ett längre perspektiv att det finns en viss periodicitet. Andra skurar varierar starkt år från år. De kan ibland försvinna för att sedan återkomma med bestämda intervall. Denna periodicitet kan tolkas så att meteorerna inte är uniformt fördelade i skurens bana runt solen utan det finns anhopningar av materia på vissa ställen. Vid

de smala skurarna är det tänkbart att jorden skär skurens bana så att infallet av meteoriter över vår del av jordklotet inte blir speciellt stort.

Ref 1

JS Hey and GS Stewart: "Derivation of meteor stream radiants by radio reflexion methods" Nature vol 158, oct 5 1946

Ref 2

JS Hey, SJ Parsons and GS Stewart: "Radar observations of the Giacobinid meteor shower" Monthly notice Roy Astron. Soc., vol 107 1947.

Meteor Shower data kommer från British Meteor Society, Radiant Catalogue.

Konditionerna i september

Det är lite svårt att välja rubrik: superaurora eller årets bästa tropo? September bjöd på både och!

Tropokonditionerna i slutet av månaden har beskrivits i en egen notis. Här kommer något om norrskenet den 8 september. NASA beskriver det som det största på 10 år, många kommentarer säger det bästa de varit med om, men jag vill påstå att i slutet på 80 talet var det ett supernorrsken som inte är så lätt att slå.

Tidigt under öppningen kunde man se engelsmännen köra SM2 på cirka 1900 km håll. Senare drog sig norrskenet söderut och vi i Norden hamnade norr om reflexionsgardinerna. Stationer så långt ner som i KN13 (LZ) rapporterar QSO:n, men även norra Italien JN35, 54 etc, södra Frankrike JN15 med mera var med och körde. Alla de olika balkanländerna (9A, S5, YU1) finns bland rapporterna med exempelvis KN04.

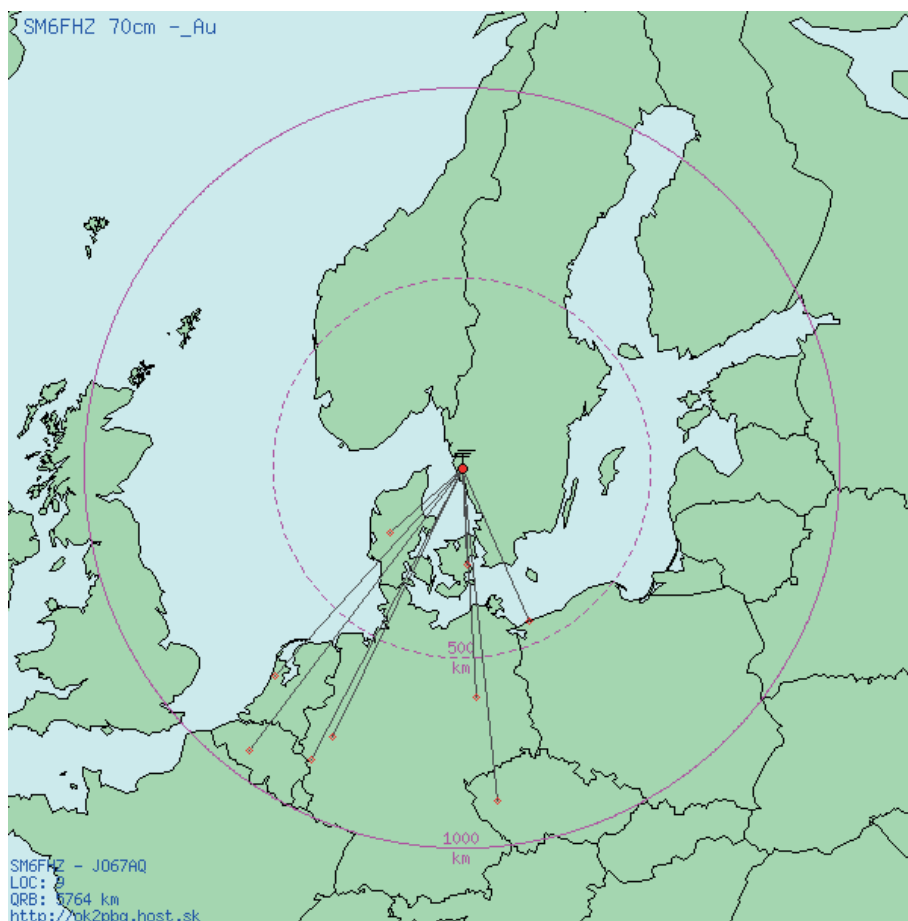
Även på 432 MHz gick det att köra. Bland andra OE3JPC (JN87) rapporterar en iakttagelse när det gäller signalerna på 70 cm, som man måste ha med sig när man kör Au på 70:

"These was the first aurora which was strong enough for some 70 cm qsos from my latitude, Some of the signals where extremely broad and filled the whole filter bandwidth or 2,4 kHz and apart from that there was an overall doppler shift of up to 2 kHz."

SM6FHZ - Körda stationer

SM6FHZ såg en notis en notis om solerupptionen den 6 september och vred sin antenn (4x9 el) mot solen och kunde notera ett kraftigt förhöjt solbrus, som sedan följdes av auroran den 8 september.

Vi har fortfarande en del att lära om Aurora på 70 cm och vi får återkomma i annat nummer med mer detaljer.

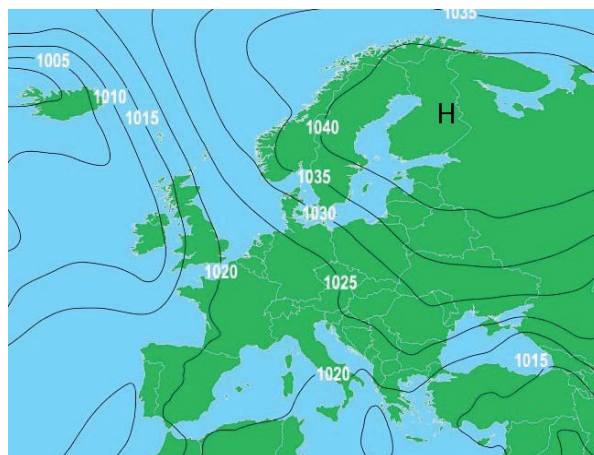
Fantastisk fin tropo i september

VÄDERGUDARNA BESTÄMDE att vi skulle få ta del av ett ryskt högtryck och med det också finna tropokonditioner. För oss gynnades norra och östra SM men framför allt våra finska vänner fick sitta och vara DX:n som alla ville köra. Massor av QSO:n kördes främst på 144 & 432 MHz och över stora avstånd: Strax under 2000 km var de längsta jag noterade på DXmaps. Det hela började mitt på tisdagen den 26:e med öppningar mot öster, typ UA3, efterhand vred sig kondsen lite mot sydöst och stationer i sydöstra Ukraina kunde köras i rutor, man annars bara kör på Es eller MS. Fyren på norra Kolahalvön i KP69 på 144 har rapporterats flera gånger av stationer i SM.

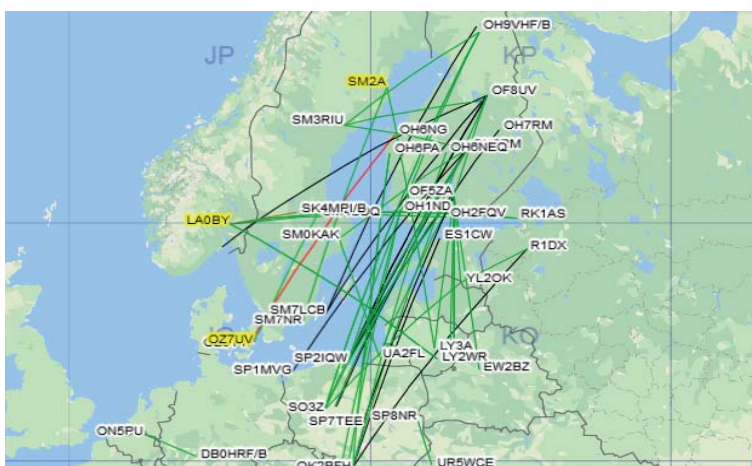
Teorierna om hur konditioner gynnas av högtryck verkade stämma fantastiskt bra denna gång.

SKOEN RAPPORTERAR att man hade öppet i totalt 6 dagar, lite kortare avstånd de senaste dagarna. Cirka 200 QSO:n blev det från Murmansk i norr ner till sydöstra Ukraina och ungefär 1500 km österut. Flest QSO:n på 144 & 432 MHz. Några QSO:n på 23 cm. Försök på högre frekvenser ledde inte till några framgångar tyvärr.

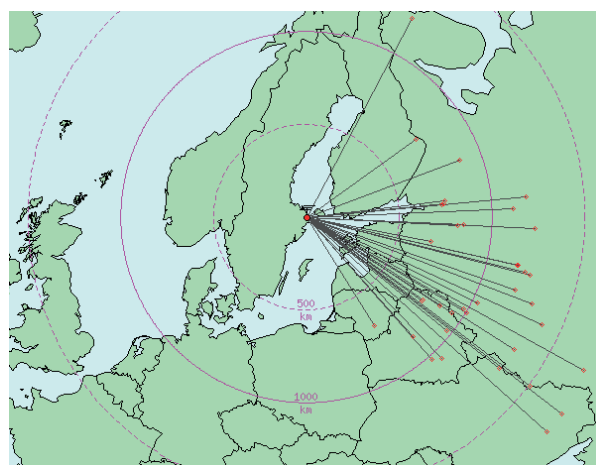
Någon i SM som körde QSO:n längre än 2000 km undras?

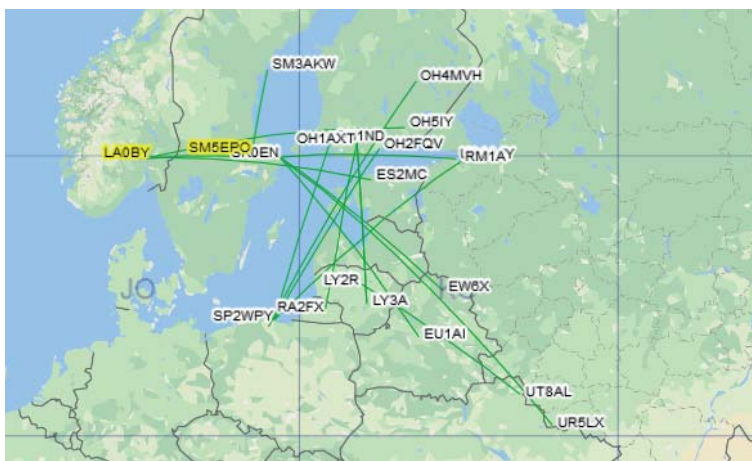
Så här låg högtrycket den 27 på eftermiddagen.

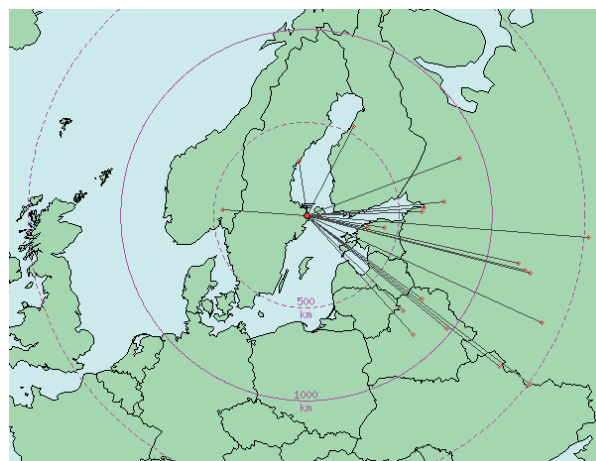
Fram på kvällen samma dag kunde bilden av hur det var öppet se ut så här på 144 MHz. Fyrra i norra Finland rapporteras kontinuerligt av flera.

SKOEN rapporterar att man hade öppet i totalt 6 dagar, längsta.

Så här såg motsvarande bild ut på 432 MHz även här många rapporter av de finska fyrra.

Lite axplock ur SKOEN:s log. Längst på 144 är det till UR3EE och UR4LQ i KN88 med 1736 km. På 432 blev det längst till RW3TJ med 1524 km.

Comments - September
NAC 28 MHz - September 2017
 SM0EQG Körde ett par QSO, kul!

NAC 50 MHz - September 2017
 SM6MVE Missa halva testen men lite blev det i alla fall.

NAC 144 MHz - September 2017
 SK0CT Trevlig test, bättre conds mot olika håll som resulterade några nya anropssignaler i loggen. Tyvärr hann vi inte alla sked förfrågningar. Kvällens ops SM0XDO SA0CHC Första VHF-testen på nästan två år, riktigt kul att vara med igen. 73 de Eric - SM1TDE Operators SM1ALH and SM1FMT.
 SK1BL Bra fart i början, trögare mitt i. Sista halvtimmen blev det lite bättre igen, men den tropo som prognoserna visade för några dagar sen mot OH och ES uteblev. Tillsammans med betydligt högre brus än tidigare från stan i nordost blev det inte så många OH. Vi får åka längre bort nästa gång
 SM1FMT
 SK4AO/P Bra fart i början, trögare mitt i. Sista halvtimmen blev det lite bättre igen, men den tropo som prognoserna visade för några dagar sen mot OH och ES uteblev. Tillsammans med betydligt högre brus än tidigare från stan i nordost blev det inte så många OH. Vi får åka längre bort nästa gång
 SK5EW Första timmen labbades pajjat PA. Gick bet, så det blev de vanliga 25 wattarna. Hörde inget av norrskenet.
 SK6QA Kul test med hyfsade conds neråt 73 de sm6hdy sm6xtv
 SM6SCM Reservrigg, vertikal polarisation, resultat därefter. TX all de Göran
 SM6USS Körde det jag hörde.73 de Dennis
 SM6UZ Det funkar även med 30 watt ut 73
 SK7CY Ensam operatör den här kvällen, hade dock hjälp av Hans, SA7CFH med att rigga antensystemen och Sindy (hunden) som fotvärmare. Lite extra lyft i signalerna gjorde plus i loggen. 73 /Ingvar-MRL
 SK7JD Kul test ikväll, började lite segt men sen tog det fart ordentligt. 40 QSO och 26 rutor blev ett nytt rekord igen från vårt nya QTH. Bra konds med lite aurora. Vi hörs nästa vecka på 70-testen. Tack för alla kontakter, SK7JD med NST, HQD, FHO, KUQ och UZD.
 SK7MW KUL - med lite lyft i olika riktningar - tack för alla fina QSO - 73sss från Mogglarp!
 SM7LCB Hej En trevligt afton med en del kul och trevliga QSO med min lilla QEP-station med 2W, 6el och ingen preamp på 60 meter coax. Man borde göra något någon gång men den historian är snart 12 år gammal. Får se om något händer under vinternatens byggkvällar. 74 de ULF/SM7LCB
 SM7SJR QRV en stund och letade DX.
 SM7STL Missade tyvärr första timmen, men roligt med nya riggen som gick bra, som vanligt, hi. TX all De Micke

NAC 432 MHz - September 2017
 SK0CT Konds var över förväntan, mkt bra AP, lite anorlunda flygrutter ikväll, kul test. 73 -OKAK & -ONCL
 SK0EN Normala konds men troligen god aktivitet. Hörde många som ropade, men som vi inte kunde läsa pga svaga signaler och mycket QSB.
 SM1CJV Dåliga conds hörde ej SK0EN eller SK7MW, som alltid hörs
 SM1FMT Riktigt dåliga conds...
 SM3AKW REPAT ANTENNSKADOR TILL SLU. ÅTER QRV TROPO 70723 och EME PÅ 23CM CU.
 SK4AO/P Prov med lite mer antenner och lite mindre effekt än vanligt, 4x 13 vertikalt stackat och ca 50 W. Men måste ordna styrning till preampen, HF-styrning är USCHI! 73 de SK4AO testgång

SK5EW Lugn o fin afton utan stressande KST-chat. Minimalistisk rig, 3 Watt och halvdöv motagare. Kräver fix för att bli anständig.
 SF6X Murphy på besök, haverad keyer efter halva testen, dessutom mediokra c onds, men kul med lite nya stationer i loggen. OH0AZX fortfarande döv.
 SM6EHY Hörde endast 1 stn...
 SM6SCM Pga arbete och väder blev det vertikalt, dämpad test kryddad med QSB. Saknade den säkra 67-rutan. Men en ny variant på Q-förkortningar IQD, QA och UQL. TX all de Göran
 SM6USS Körde vad jag hörde med min inomhus antenn. 73 de Dennis
 SM6VTZ Hej! Kul test, men även idag barfota och 50 W. 73 de SM6VTZ
 SK7JD Dåliga conds och dålig aktivitet. Första gången vi inte lyckats köra någon utanför SM. Övervägande CW QSO ikväll, men det är ju våra skickliga op's FHO och HQD inte ledsna för. KUQ och NST vid loggen, hoppas på bättre conds i Oktober. Det är kul att se att många upptäckt att SK7JD i Västervik är igång varje månad och kör NAC-test, både 2 & 70. Tack för alla kontakter ikväll, vi hör!
 SM7STL Nya riggen ihop med min gamla 17 ele gjorde bra ifrån sig under 1 1/2 timmas testkörning. Kul med SK0EN i loggen. TX all de Micke

NAC 1296 MHz - September 2017
 SK0CT Vanlig testkväll, parabolerna tar tid att vrida på så lite tålmod när vi ska vrida åt allas håll. 73 Lasse/OKAK, Christer/ONCL
 SK5EW Ägnade första timmen åt att dra igång nytt GaAs-fet PA, 25W. Fortfarande 25 meter RG214 till antennen i sändning, så bara 3-4 Wattar kvar där uppe. Ingen chat i afton och därför ganska få kontakter.
 SM5EJW Kvällens grej, SK0CT på klockrent regnscatter. Låter precis som 2m AU.
 SM6EHY Saknade reguljära OZ9KY, DL0VV...Hörde SM6L 59+++...men NIL QSO... SK0EN extremt svag... 73
 SM6SCM 35 ele på 4m galvat rör, provisoriskt balkongmontage. Mycket QSB... TX all de Göran
 SM6VTZ Hej! Kul test även om sista timmen innehöll mest CQ. Roligt att vara igång igen på 23cm, det var flera år sedan. En del långväga mycket tack vare ACS. Tappade tyvärr LY2R då reflektionen var för kort. 73 de SM6VTZ
 SM7HGJ Missade som vanligt min egen ruta!
 SM7LCB Hej, Strulig staart på testen då internet inte ville fungera så bra här i SM5 (Sturefors). Kanske problem med det rådlösa nätet för när allt blev omkopplat till vanlig nätverkskabel så fungerade det bättre. Men vad som var problemet är ännu inte helt klart. Testen gick bra och det var många förfrågningar när man väl var igång så man han nästan inte med alla. Men tror dock att alla hamnade i loggen till slut. Kul som vanligt med OH2AXH men vet inte vad de hittade för studs på vägen. Hade inte flygradar igång just vid detta tillfälle men kul var det. Så även YL, LY, SP, OZ och alla SM. Blev inte över 15000 poäng denna gång... 73 de ULF/SM7LCB

NAC Micro - September 2017
 SK0EN Mikrotesten fick anstå till förmån för årets bästa tropokonds. Tänk om det hade varit NAC144 i stället för NACMW. Var bara QRV ca 2 timmar, sedan åter till 144/432/1296 och tropo kondens.
 SM7LCB Hej Inte många QSO denna afton men lyckades i alla fall med att få kompletta QSO på alla aktiva banden. Det är inte var kväll det händer på de höga banden. 73 de ULF/LCB

Kvartalstest 144 - September 2017
 SK6QA Mycket svaga sgs från ett aktivt europa, lyckades ändå lite utan preamp.
 SM6VTZ Hej! QRV 2 timmar och QRP. Hörde men ej körda, PA1T, DA0FF, SN71 mfl. Hoppas på QRO kommando NAC 144. 73 de SM6VTZ/Christian
 SK7MW Wow - den bästa kvartalstesten någonsin ! Solsken ingen vind o bra Konds ! Full fart nästan hela tiden :-)) 73sss

I KORTHET
REGNSCATTER PÅ 47 GHZ

DB6NT och DL6NCI har nyligen (19 sept 2017) genomfört ett antal RS QSO:n på 47 GHz. Ett nytt genombrott i utvecklingen på riktigt höga frekvenser. De båda platserna som DL6NCI använde är inte riktiga stora berg, utan bara mindre kullar typ 250 masl. Han körde med 1W out till en 25cm dish
 Avståndet var runt 80 km från båda platserna med riktigt RS-ljud på SSB.
 DB6NT i JO50TI 700masl, 47 GHz: 1 W out till 1,2 m dish med 7.5 graders elevation.

RST:
 JO61BA till JO50TI 53s/55s (82km)
 JO51XA till JO50TI 57s/55s (78km)

I SISTA STUND

I förra numret avslutades presentationen av hur tropokonditioner. I detta nummer startar en genomgång av meteoror och meteorscatter. Jag använder till stora delar material från den artikelserie jag skrev i ämnet i slutet av 70-talet. Med hjälp av SM7GVF och PA5DD (OZ1DOQ) har jag lyckats återskapa innehållet. Mekaniserna bakom hur meteorerna betar sig när de brinner upp har inte ändrat, men vi som kör meteorscatter har fått nya verktyg tack vare programmen i WSJT. Under artikelserien planerar jag att gå igenom de olika programvarianterna som står till förfogande.

Testskalendern

Thu	2 Nov	18 - 19z	NAC-28-CW	Tue	21 Nov	18 - 22z	NAC-1296	*	Tue	26 Dec	08 - 11z	Jultesten 144 & 432
Thu	2 Nov	19 - 20z	NAC-28-SSB	Tue	28 Nov	18 - 22z	NAC-Micro	*	Tue	26 Dec	11 - 12z	Jultesten 1296
Thu	2 Nov	20 - 21z	NAC-28-FM	Tue	5 Dec	18 - 22z	NAC-144	*	*) Ingår i klubbttävlingen			
Thu	2 Nov	21 - 22z	NAC-28-DIG	Thu	7 Dec	18 - 19z	NAC-28-CW		Loggar ska vara i UTC. NAC-loggar laddas upp till roboten på: www.ssa.se/contest/			
Sat	4 Nov	14 - 14z	Marconi Memorial 144 CW	Thu	7 Dec	19 - 20z	NAC-28-SSB		Vid problem med logghanteringen kontakta: vhfcontest@ssa.se eller			
Tue	7 Nov	18 - 22z	NAC-144	Thu	7 Dec	20 - 21z	NAC-28-FM		SM4HF: Jan Wedin, Nämndemansvägen 21 791 61 Falun			
Thu	9 Nov	18 - 22z	NAC-50	Thu	7 Dec	21 - 22z	NAC-28-DIG					
Tue	14 Nov	18 - 22z	NAC-432	Tue	12 Dec	18 - 22z	NAC-432	*				
				Thu	14 Dec	18 - 22z	NAC-50	*				
				Tue	19 Dec	18 - 22z	NAC-1296	*				
				Tue	26 Dec	18 - 22z	NAC-Micro	*				

IARU Region 1 ATV-contest 2017

ATV eller AmatörTeleVision är en nisch inom hobbyen som går ut på att sända video och ljud, ungefär som när man tittar på vanlig TV, fast riktat mellan radioamatörer på lämpliga amatörband. Utrustningen bygger man mestadels ihop själv där vissa delar vanligen består av färdiga moduler. Man har länge kört med analog utrustning, men på senare tid har även byggandet av utrustning för digital sändning (DATV) börjat ta fart i flera länder.

AV // SM0OFV, JAN ANDERSSON

Årets ATV-contest och den växande skaran

Förra året satte jag och SM0WLL Sverige på kartan genom att som första och enda svenskar delta i contesten. Jag måste nog säga att det blev en liten kick när slutresultatet kom och som dessutom gjordes sällskap av ett diplom. Vi bestämde att vi skulle göra om samma sak i år, och hoppades även att vi skulle kunna locka några fler kollegor att delta.

Contesten kan köras i två klasser, som fast station eller som "rover station". Den senare innebär att man har en flyttbar station som kan köras från olika platser under tiden contesten pågår. Förra året körde vi båda som fasta stationer med P5-rapporter i bägge riktningarna. I år bestämde jag mig dock för att köra som "rover". Contestens första dag, lördagen den 10:e juni, lastade jag således bilen med all behövlig utrustning för 23 cm-bandet och brummade iväg till platsen jag planerat att köra från.

Efter samordning på talkback 144,750 FM, kördes följande motstationer på 1255 MHz:

- SM0VPJ, rover station i Järfälla.
P5-rapport i bägge riktningarna.
- SA0CCA, fast station i Huddinge.
P2 respektive P4-rapport.
- SM0WLL, fast station i Botkyrka.
P5-rapport i bägge riktningarna.

Vi var nu alltså fyra hams i Stockholmsregionen som deltog. En fördubbling mot

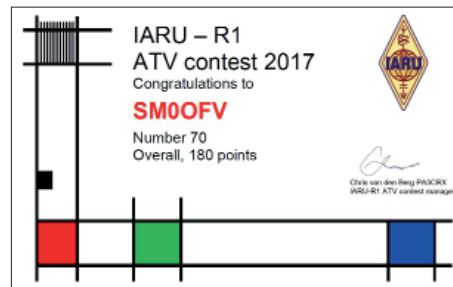
förra året, vilket ju är lysande. Dessvärre kunde inte CCA och VPJ genomföra något QSO på grund av mycket ogynnsam terräng dem emellan. I övrigt utväxlade vi alla korrekt signalrapport, lokator samt fyrsiffrig tävlingskod. Denna kod hittar man på själv utifrån enkla regler och den får endast utväxlas via TV-bilden. Enklart är att skriva ner den på papper och hålla upp i kameran, men man kan givetvis också generera den elektroniskt.

Slutresultatet

Glädjande nog visade det sig att det inte bara är vi i SM som blivit flera, utan också andra länder i Europa visade på ett ökande intresse. Det totala deltagandet har faktiskt nästan fördubblats sedan 2016. Tyvärr blev vi dock inte fler än fyra från SM-land. Näja, vi slapp i alla fall jumboplatserna i slutresultatet med placeringarna 57, 58, 60 och 65 räknat enbart på 23 cm, samt 70, 71, 72 och 79 totalt. Se resultatlistan här intill.

Nästa år

Det blev tyvärr inget tillfälle i år att prova på något annat band, vilket hade gett betydligt fler poäng såklart. Det finns ju till exempel billig utrustning runt 5,8 GHz som är avsedd för FPV-flygning med drönare och liknande som kan användas i vårt 6 cm-band. Sådan utrustning är inköpt och laborationer pågår. Förhoppningsvis är vi QRV även där till nästa års contest.

IARU Region 1 ATV Contest diplom.

Så, vad sägs om att prova på ett nytt amatörmode? Ska vi inte försöka att ytterligare fördubbla antalet svenska hams i nästa contest? Potentialen finns ju. Vi använder 144,750 FM som talkbackkanal. Detta kan man även göra under contesten för att knyta kontakt.

Vill du skedda ett QSO inom rimligt avstånd från Stockholm (det är ju bredbandiga mikrovågor vi talar om trots allt) så ropa gärna på 144,750 FM. Vi kör än så länge enbart analog ATV och i huvudsak på 23 cm, närmare bestämt på 1255 MHz. Vill du testa på 6 cm så kan jag ge mig ut portabelt.

If you're not on ATV, you're not getting the picture.

73 de Olle Fille Ville

SM0OFV "Rover station".

Referenser

Contestreglerna:	http://www.iaru-r1.org/images/VHF/atv/IARU_ATV_contest_rules_version_2015.pdf (engelska)
Kommentarer från testledaren:	https://vhf-uhf.veron.nl/iaru-atv-uitslagen-gepubliceerd (engelska)
ATV-primer:	http://www.rigpix.com/atvstockholm/atv-primer_sve.pdf (svenska)
ATV i Stockholm:	http://www.rigpix.com/atvstockholm/atvstockholm_swe.htm (svenska)
Videoklipp på utrustningen	http://www.rigpix.com/atvstockholm/ofv-rover_2017.mp4
Logsheet (Excel)	http://www.iaru-r1.org/images/VHF/atv/ATV_contest_log_-_ATV_yourcall_YYYYMMDD.xls

Sänd in era resultat och synpunkter till SM7GVF, Kjell sm7gvf@ssa.se, Hössjö Torparegård 5, 342 63 Moheda
 Topplistan uppdateras löpande. Listan gäller körda rutor på de olika VHF banden, endast de som rapporterat de senaste tre åren publiceras. Jag har dock alla resultat sedan listans början 1973 vilka

publiceras vid jämna mellanrum. Ditt eget QTH skall ha befunnit sig inom en cirkel med radien 50 km. Listan upptar placering, call, antal körda rutor (JO76), fält (JO) och DXCC. Överbryggt avstånd för de olika utbrednings moderna Tropo, Aurora, Meteorscatter, Sporadiskt E, Månstuds, F-skikt, Aurora-E, Regnscatter.

50 MHz	Rutor	Fält	DXCC	T	A	MS	ES	EME	AE	F	Uppdaterad
1 SM7FJE	1272	121	246	801	1886	2171	10198	18027	3570	15934	2016-08-22
2 SM6CMU	971	90	205	574	1460	1810	8909	0	4152	15785	2016-06-24
3 SM7GVF	810	61	145	0	1358	1429	12787	0	0	9339	2017-09-30
4 SM6CVX	657	72	159	0	0	0	15105	0	0	12736	2017-07-09
5 SM7OYP	633	61	136	338	1296	1815	7850	0	2450	12850	2014-12-10
6 SM4DHF	617	61	134	0	1001	1126	12919	0	0	0	2017-08-03
7 SM0GWX	557	45	107	622	1494	1479	7944	0	2136	11288	2015-11-15
8 SM6CKU	555	53	120	0	0	0	0	0	0	15945	2014-10-12
9 SM1CXE	498	25	87	0	0	0	0	0	0	0	2017-06-08
10 SM5HJZ	497	53	106	653	1357	1670	5102	0	2023	13434	2015-04-21
11 SM2ILF	493	37	80	1090	1672	1883	9705	8523	1918	0	2017-06-29
12 SM4IVE	466	38	100	0	0	0	8428	0	0	0	2016-07-26
13 SM6CTQ	408	32	82	792	912	0	0	0	2734	12727	2016-10-14
14 SM6MPA	404	26	78	620	1365	1590	5769	0	0	10834	2015-11-04
15 SM5WPW	344	27	79	0	0	0	0	0	0	0	2017-09-07
16 SM7VGQ	322	26	66	0	1241	1502	9349	0	0	0	2017-09-05
17 SM5CUI	306	24	67	554	1347	1638	9546	0	3307	0	2015-09-30
18 SM5KNV	304	26	97	513	687	0	4240	0	0	9489	2017-05-28
19 SM5KQS	297	19	59	0	0	0	0	0	0	0	2017-09-30
20 SM6NJK	268	22	56	0	0	0	0	0	0	0	2015-06-20
21 SM7SJR	234	15	47	0	0	0	0	0	0	0	2015-11-11
22 SM3GBA	232	24	49	856	0	0	0	0	0	0	2015-08-19
23 SK6RM	163	13	39	0	592	0	3936	0	0	0	2015-07-16
24 SM6DBZ	123	14	46	0	0	0	0	0	0	0	2017-08-15
25 SM3IEK	120	10	34	0	0	0	3634	0	0	0	2017-06-24
26 SM7WSJ	58	6	23	0	0	0	0	0	0	0	2015-07-28

1296 MHz	Rutor	Fält	DXCC	T	A	ES	EME	Uppdaterad
1 SM3AKW	252	38	61	1494	408	0	15521	2015-12-01
2 SM4IVE	190	35	48	0	244	0	15463	2016-10-23
3 SM6CKU	180	28	34	0	0	0	16030	2014-10-12
4 SM7ECM	154	8	25	1547	0	0	0	2017-03-03
5 SM7LCB	130	7	19	1558	0	0	0	2017-09-30
6 SM6ESG	109	7	20	1445	0	0	0	2016-01-14
7 SM7GVF	96	6	18	1234	244	0	1360	2017-09-30
8 SM7SJR	78	13	17	0	0	0	0	2015-11-11
9 SM6DBZ	20	3	4	0	0	0	0	2015-09-02
10 SM2ILF	17	4	5	618	0	0	0	2017-06-29
11 SM5KQS	14	3	4	0	0	0	0	2016-03-26
12 SM0GWX	9	3	2	331	0	0	0	2015-11-15
13 SM5HJZ	8	3	3	448	0	0	0	2015-04-21

144 MHz	Rutor	Fält	DXCC	T	A	MS	ES	EME	AE	Uppdaterad
1 SM5CUI	1045	110	188	1702	2033	2190	2267	17619	1286	2017-09-30
2 SM7GVF	992	97	162	2315	1827	2254	3117	17944	1135	2017-09-30
3 SM5DIC	913	98	164	1732	1705	2048	2484	17689	1356	2017-09-30
4 SM5CFS	801	86	134	1554	1768	2055	2107	17890	1223	2015-11-30
5 SM2ILF	754	84	138	1972	1986	2237	2387	17137	1531	2017-06-29
6 SK5AA	667	88	138	1090	1191	1900	2103	17684	0	2017-09-30
7 SM6CMU	636	34	72	1761	1928	2277	2496	12195	1731	2016-06-24
8 SM4GGC	628	70	107	1690	2018	2220	2268	17865	1445	2017-08-14
9 SM5KWU	620	57	86	1526	2088	2204	2406	17455	1320	2017-09-21
10 SM4IVE	613	49	83	0	0	0	0	15715	0	2017-08-03
11 SM7SJR	445	46	70	1680	1336	2099	2090	15819	0	2017-08-13
12 SM3AKW	445	28	54	1918	2078	2160	3243	15476	1740	2015-12-01
13 SM6CEN	394	0	0	1885	1453	2154	2387	0	0	2017-02-28
14 SM5HJZ	290	20	40	1581	1795	1940	1957	8199	1367	2015-04-21
15 SM7WSJ	284	30	56	1365	806	1381	1965	12292	0	2015-07-28
16 SM5KQS	255	12	38	1453	1319	0	2316	0	0	2017-09-30
17 SM6CKU	239	13	35	0	0	0	0	8623	0	2014-10-12
18 SM0GWX	192	10	30	1670	1539	1854	2053	0	0	2015-11-15
19 SM6CTQ	158	12	29	1786	1050	1812	1991	0	0	2016-10-14
20 SM6DBZ	105	7	15	0	0	0	0	0	0	2015-09-02

2,3 GHz	Rutor	Fält	DXCC	T	EME	RS	Uppdaterad
1 SM3AKW	98	23	37	664	15521	0	2015-12-01
2 SM7ECM	90	7	16	1326	0	770	2017-03-03
3 SM6ESG	68	4	10	1126	0	0	2016-01-14
4 SM3BYA	55	20	26	0	15593	0	2016-02-04
5 SM6CKU	53	18	26	0	0	0	2014-10-12
6 SM7LCB	46	0	0	0	0	0	2015-12-31

3,4 GHz	Rutor	Fält	DXCC	T	EME	RS	Uppdaterad
1 SM7ECM	47	5	11	1071	0	770	2017-03-03
2 SM7LCB	21	0	0	0	0	0	2015-12-31

5,7 GHz	Rutor	Fält	DXCC	T	EME	RS	Uppdaterad
1 SM7ECM	68	7	15	1326	0	770	2017-03-03
2 SM6FHZ	61	22	28	360	15964	293	2016-07-28
3 SM6ESG	40	4	7	1390	0	0	2016-01-14
4 SM6CKU	29	11	18	0	0	0	2014-10-12
5 SM3AKW	8	4	3	559	0	0	2015-12-01

10 GHz	Rutor	Fält	DXCC	T	EME	RS	Uppdaterad
1 SM7ECM	91	6	14	1326	0	826	2017-03-03
2 SM7LCB	60	6	12	1169	0	734	2015-12-31
3 SM6ESG	46	4	7	1275	0	0	2016-01-14
4 SM3AKW	17	4	5	597	0	0	2015-12-01
5 SM6CKU	9	4	6	0	0	0	2014-10-12
6 SM7SJR	1	1	1	0	0	0	2015-11-11

24 GHz	Rutor	Fält	DXCC	T	EME	RS	Uppdaterad
1 SM7ECM	11	1	3	315	0	168	2017-03-03
2 SM6ESG	9	1	3	303	0	0	2016-01-14
3 SM6CKU	1	1	1	0	0	0	2014-10-12

432 MHz	Rutor	Fält	DXCC	T	A	MS	ES	EME	Uppdaterad
1 SM4IVE	402	53	83	0	1413	0	0	15751	2016-10-23
2 SM3AKW	382	44	64	1918	1191	2140	0	17315	2015-12-01
3 SM7GVF	218	24	43	1963	1578	1684	0	15828	2017-09-30
4 SM7ECM	189	8	31	1903	1073	0	0	0	2017-03-03
5 SM6CEN	179	7	25	1694	1104	0	0	0	2017-02-28
6 SM2ILF	176	33	41	1518	753	1680	0	15317	2017-06-29
7 SM6CKU	167	26	33	0	0	0	0	15680	2014-10-12
8 SM6ESG	162	8	26	1708	711	0	0	0	2016-01-14
9 SM5DIC	146	19	30	1387	1076	0	0	10906	2017-09-30
10 SM7SJR	71	6	13	0	0	0	0	0	2015-11-11
11 SM6DBZ	52	6	12	0	0	0	0	0	2015-09-02
12 SM6CTQ	48	5	10	874	0	0	0	0	2016-10-14
13 SM0GWX	46	4	11	1195	0	0	0	0	2015-11-15
14 SM5HJZ	42	5	11	1149	0	0	0	0	2015-04-21
15 SM7WSJ	22	4	9	0	0	0	0	0	2015-07-28

Contest... någon gång måste det börja. (del 3)

AV // SA7CHU / SB7W, LEIF SJÖDIN

Dags att runda av

Ja då är det dags att börja runda av denna lilla serie med tips och råd för er som är intresserade av att börja köra contest.

Det är bara små tankar som kan underlätta att komma igång.

Och jag som tipsar är inget proffs, frågar ni runt lite så kommer säkert andra ge en hel del tips och råd. Och säkert kommer någon säga ”nä så ska du inte göra, han har helt fel, du ska...”.

Men syftet med denna serie är helt enkelt att ni skall få lite komma-igång-tips och man kommer snart in i det hela och hittar sin egna stil och sätt att köra på.

För hur man kör om man väljer att till exempel köra run eller s/p (search and pounce) eller om man kombinerar handlar om vad ni känner er mest tillfreds med.

Men framför allt handlar det om vilket syfte ni har när ni kör contest. Och det är en som jag ser det levande process. Så var det för mig, för mig började det som en rolig grej utan direkta mål. Men ju mer jag körde och ju säkrare jag kände mig så började jag även vilja prestera bättre.

Mål och delmål

Tänkte även i denna del ge en del små tips som kan vara bra att ha med sig. Ett av dem är mål men även delmål. Det är något som hjälpt mig många gånger, att sätta upp små delmål.

Jag brukar sätta upp små i början rätt ”löjliga” mål som ”skall ha 30 QSO:n”, alltså enkla mål att nå upp till.

Men allt eftersom testen framskrider så ökar jag på målen sätter nya och efter 3–4 enkla mål har jag fått en liten hum om hur just denna tävlingen är och hur det går.

Utefter det sätter jag lite högre mål och på så sätt jobbar jag mig fram. Det har i alla fall hjälpt mig, framför allt när det handlar om tester jag inte kört förut.

Där jag inte har koll på hur aktiv den är då har det hjälpt att ha dessa små mål fram tills man märkt hur denna test fungerar.

Planera

Något jag även rekommenderar är att planera lite. Framför allt se över vilka band som lämpar sig bäst och när mot det värdland som arrangerar tävlingen.

För det kan vara viktiga poäng, ibland kanske det inte är lönt att köra 50 stationer från olika länder om det låt säga är Tyskland

som arrangerar testen. Då kanske 10 tyskar ger lika mycket poäng som 50 från övriga EU. För de flesta tester har något som kallas multiplar.

Det vill säga, man får mer poäng att köra värdlandet och i många tester är det extra poäng för till exempel nya zoner eller liknande. Och dessa multiplar som man får är många gånger avgörande. Det är inte alls ovanligt att man kan placera sig bättre i en test trots att stationer längre ned i resultatlistan har kört fler QSO:n.

Så där är det planering som gäller anser jag. Dels planera så man läser på vad som gäller i testen hur poängen fördelas.

Men framför allt veta att det inte är någon idé att ligga och ropa på exempelvis 15 m mot värdlandet vissa tider utan välja de band som är bäst under respektive tidpunkt på dygnet. Som sagt, det handlar om att planera lite.

Det finns olika verktyg för det om man inte har 100 % koll och inte kan sitta och provköra flera dagar före.

Exempelvis finns Voacap online där man får en liten hum om det är någon mening att köra på respektive band:

www.voacap.com

Den sidan kan vara bra att ha även i DX-jakt, HI!

Multi Op

Något som också kan vara ett bra sätt att komma igång är att kolla med klubben eller klubbarna runt omkring om de kör några tävlingar. Och om de i så fall kör multi op det vill säga multioperator.

Det finns flera klasser i multi op men den vanligaste är multi op single radio.

Sedan finns det varianter med multi op two radios och multi op unlimited. MOP single radio är vad det låter. Flera operatörer som turas om vid en radio.

I denna klass tillämpas ofta en 10-minuters regel. Det innebär att man inte får byta band inom 10 minuter efter det första QSO:t på det nya bandet.

Multi Op two radios

I multi op två radio är det oftast en run station samt en multistation, det vill säga en station som bara kör multiplar den får inte kalla utan bara jaga.

Det finns lite olika varianter på det, allt beror på vilket contest och vilka regler de har.

Där kommunicerar den som kör run och

den som sitter vid S/P-stationen med varandra och när den vid S/P hittar en multipel så får run-operatören göra avbrott vid lämpligt tillfälle så S/P-operatören får köra den nya multipeln. Sedan fortsätter run-operatören köra. De ropar alltså inte samtidigt för signalen får oftast inte vara aktiv på mer än ett band.

Multi Op unlimited (ibland kallad multi multi). Ja det är också som det låter, flera operatörer men här får man köra med alla samtidigt, det vill säga ropa CQ och köra QSO samtidigt, men på olika band.

Kanske inte allt så vanligt då det kräver lite extra utrustning som t.ex. bandpassfilter för att kunna vara aktiv samtidigt utan att störa ut mellan banden.

Single Op 2 radio

Single op two radios eller SO2R som det kallas är något som en del kör med också. Då är man alltså en operatör som kör två radios.

Det finns lite olika sätt där med, men jag tror (observera tror) att det vanligaste är att man kallar på ett band sedan jagar på andra band. Men även där är det lite vad regler säger.

Dock är det i de flesta tester regeln att calllet får bara vara aktivt på ett band samtidigt.

Det gör att man inte kan kalla samtidigt utan om man kallar på 20 m och hör en station på 40 m så får man slå av eventuell keyer som kallar medans man kör den stationen och sedan snabbt gå vidare med run.

Det krävs lite träning för det då man lyssnar på två radios samtidigt, en i ena örat och den andra i andra örat. Och man får växla radio i loggprogrammet.

Där är lite olika metoder förutom single op som finns. Men som jag nämnde tidigare, att höra med en klubb om de kör eller kan tänkas köra en multi op i någon contest kan vara ett bra tips.

Kanske är det fler i den klubben som är nya och vill komma igång. Och kanske är det någon erfaren operatör som kan vara med och vara stöd.

Ett tips är att kanske välja någon av de ”mindre” testerna och köra MOP i för att komma igång.

VHF/UHF

Vi får inte glömma VHF-testerna som också kan vara bra sätt att komma igång. Till exempel NAC (Nordic Activity Contest).

SSA MånadsTest nr 9 CW - 17/9 2017

* = High Power (> 100 W), Low Power (5 - 100 W), QRP (< 5 W)

Single Operator

Nr Call	Antal QSO			QSO-Poäng			Antal rutor			Summa poäng	Operatör	Klubb
	40	80	Tot	40	80	Tot	40	80	Tot			
1 SM5COP	8	18	26	14	36	50	2	8	10	500	SK5LW	
2 SM5FUG*	8	18	26	14	36	50	2	8	10	500	SK5AA	
3 7S3A	6	14	20	12	28	40	5	7	12	480	SM3CER	
4 SM5GRD*	8	17	25	14	34	48	1	8	9	432	SK5AA	
5 SM5ACQ	7	17	24	14	34	48	1	8	9	432	SK5AA	
6 SM5EFX	3	18	21	6	36	42	2	8	10	420	SK5AA	
7 SM5DXR	6	16	22	12	32	44	1	8	9	396	SK5AA	
8 SF5O	6	17	23	10	32	42	1	8	9	378	SM0EOS	
9 SM6EWB	2	16	18	4	32	36	2	8	10	360	INGEN	
10 SM6IQD	2	17	19	4	34	38	1	8	9	342	SK6AW	
11 SD6M	3	15	18	6	30	36	2	6	8	288	SA6BGR	
12 7S3J	4	11	15	8	22	30	4	5	9	270	SM0DZH	
13 SM6NT	4	15	19	6	26	32	3	5	8	256	SK6LK	
14 SE5L	0	16	16	0	30	30	0	8	8	240	SM5ALJ	
15 SD1A*	2	13	15	4	26	30	2	6	8	240	SM1TDE	
16 SM2AVG	3	10	13	6	20	26	2	5	7	182	SK2AT	
17 SM2KAL*	11	0	11	22	0	22	4	0	4	88	SK2TP	
18 SM5LSM	4	5	9	4	10	14	0	1	1	14	SK5AA	

Single Operator - QRP

Nr Call	Antal QSO			QSO-Poäng			Antal rutor			Summa poäng	Operatör	Klubb
	40	80	Tot	40	80	Tot	40	80	Tot			
1 SM3OMO	0	15	15	0	28	28	0	7	7	196	SK3PH	
2 SM5DFM	1	13	14	2	24	26	0	4	4	104	SK5DB	

NAC 144 det vill säga 2 m körs första tisdagen varje månad. NAC är lite mer "avslappnade" tester och i VHF/UHF så ges signalrapport samt lokator. De börjar kl. 19 och slutar 23 svensk tid.

En lämplig "mjukstart" till HF-contesting tycker jag samt att det är trevliga tester.

Lite beroende på vart man bor så är aktiviteten rätt skiftande dock.

Och det beror på vad man har för utrustning. Men är det bra konditioner så kan man köra rätt okej med en liten riktantenn eller till och med en duobandsantenn/vertikal. Det beror lite på vart man bor som sagt.

Men det är alltid uppskattat med fler som aktiverar sig i NAC-testerna, ropar man på någon och de hör en blir det ett uppskattat QSO och poäng. Det är rätt vanligt att folk åker ut och kör portabelt på dessa tester från något berg.

Termer

Tänkte avsluta med några termer som kan vara bra att veta eller i alla fall ha hört talas om. Några har jag redan nämnt:

- **10 minutes rule** – tiden som måste gå från första QSO innan bandbyte får ske (gäller oftast endast multi op-stationer)
- **Cabrillo** – det vanligaste formatet som loggar skall vara i när de skickas in till arrangörerna.
- **Checklog** – En logg som endast ger poäng till dem som är körda, inte till operatören som skickar in den. Det är vanligast bland dem som ropar in och bara vill köra enstaka kontakter för att få nya länder (något alla bör tänka på om ni ropar in och ger någon 001 för att få landet, skicka in checklog, annars är ni ett "busted call" och det är ju taskigt).
- **Busted Call** – Call som inte stämmer i loggen kan även vara busted report.
- **Dupe** – Dublett, kör man en signal två eller fler gånger skall man inte radera den ur loggen.
- **MM** – Multi operator (och där finns som jag skrev längre upp olika klasser).
- **Mult** – Helt enkelt en förkortning på multiplier.
- **NIL** – Not in log,
- **Run** – När man ligger på fast frekvens och kallar CQ contest.
- **S/P (SnP)** – Search and pounce, när man jagar QSOs.
- **Assisted** – När man använder sig av kluster som hjälp för att hitta stationer.
- **Unassisted** – Motsatsen till ovanstående HI, det vill säga man jagar enbart via VFOn/inga hjälpmedel.
- **Sprint** – Kortare tävlingar, oftast endast 6 timmar eller kortare.

SSA MånadsTest nr 9 SSB - 17/9 2017

* = High Power (> 100 W), Low Power (5 - 100 W), QRP (< 5 W)

Single Operator

Nr Call	Antal QSO			QSO-Poäng			Antal rutor			Summa poäng	Operatör	Klubb
	40	80	Tot	40	80	Tot	40	80	Tot			
1 SM7XW*	6	26	32	12	52	64	5	12	17	1088	SK7CA	
2 SM6UQL*	5	28	33	10	56	66	4	12	16	1056	SK6AW	
3 SM6IQD	3	28	31	6	52	58	2	11	13	754	SK6AW	
4 SM7ATL*	5	24	29	10	46	56	4	9	13	728	SK7CA	
5 SM5GRD*	1	28	29	2	54	56	0	12	12	672	SK5AA	
6 SM5DXR	3	28	31	6	54	60	0	11	11	660	SK5AA	
7 SE8X*	0	27	27	0	54	54	0	12	12	648	SA3BYC	
8 SM5FUG*	2	26	28	4	50	54	0	12	12	648	SK5AA	
9 SE5L	0	28	28	0	54	54	0	12	12	648	SM5ALJ	
10 SM6CKS*	4	24	28	8	46	54	3	9	12	648	SK6AW	
11 SK5DB	0	26	26	0	52	52	0	12	12	624	SM5XSH	
12 SM5ACQ	3	26	29	4	52	56	0	11	11	616	SK5AA	
13 SM6YED	3	22	25	6	42	48	3	9	12	576	SK6JX	
14 SM5NUZ	1	25	26	2	50	52	0	11	11	572	SK5WB	
15 SM6NT*	1	24	25	2	48	50	1	10	11	550	SK6LK	
16 SF5O	3	23	26	6	46	52	0	10	10	520	SM0EOS	
17 SM2MTR*	6	17	23	12	34	46	4	7	11	506	SK2AT	
18 SA0AND	0	24	24	0	46	46	0	10	10	460	INGEN	
19 SM6FZO	2	20	22	4	40	44	2	8	10	440	INGEN	
20 SD6M	1	23	24	2	46	48	1	8	9	432	SA6BGR	
21 SM5NQB	1	22	23	2	40	42	0	10	10	420	SK5DB	
22 SM5EFX	0	23	23	0	44	44	0	9	9	396	SK5AA	
23 SE0P*	0	20	20	0	40	40	0	9	9	360	SA0BYP	
24 SF3A	3	18	21	6	36	42	1	7	8	336	SM3CER	
25 SM5BXC	0	20	20	0	40	40	0	8	8	320	INGEN	
26 SM5MRQ	0	18	18	0	32	32	0	9	9	288	SK5AA	
27 7S3J	3	11	14	6	22	28	2	6	8	224	SM0DZH	
28 SA1BYQ	0	14	14	0	24	24	0	7	7	168	SK1BL	
29 SA2A*	9	1	10	18	2	20	4	1	5	100	SM2KAL	
30 SM3NFB	1	7	8	0	10	10	0	4	4	40	SK3BG	
31 SM6ESG	0	1	1	0	2	2	0	1	1	2	SK6DK	

Single Operator - QRP

Nr Call	Antal QSO			Summa			QSO-Poäng			Antal rutor			Summa poäng	Operatör	Klubb
	40	80	Tot	40	80	Tot	40	80	Tot						

SSA MånadsTest nr 9 CW - 17/9 2017

Klubbtävlingen

Nr	Klubb	Klubbnamn	Poäng
1	SK5AA	Västerås Radioklubb	2812
2	SK6AW	Hisingens Radioklubb	630
3	SK5LW	Eskilstuna Sändareamatörer	500
4	SK3BG	Sundsvalls Radioamatörer	480
5	SK3LH	Gullängets Radioklubb	270
6	SK6LK	Borås Radioamatörer	256
7	SK1BL	Gotlands Radioamatörklubb	240
8	SK3PH	Delsbo Radioklubb	196
9	SK2AT	FURA Fören. Umeå Radioa	182
10	SK5DB	Uppsala Radioklubb	104
11	SK2TP	GEMARK Gellivare- Malmbergets ARK	88

SSA MånadsTest nr 9 SSB - 17/9 2017

Klubbtävlingen

Nr	Klubb	Klubbnamn	Poäng
1	SK5AA	Västerås Radioklubb	4448
2	SK6AW	Hisingens Radioklubb	2890
3	SK7CA	Kalmar Radio Amatör Sällskap	1816
4	SK5DB	Uppsala Radioklubb	1044
5	SK0XW	Radioklubben ICC Internet Contest	1008
6	SK6JX	Falkenbergs Sändareamatörer	576
7	SK5WB	Enköpings Radioklubb	572
8	SK6LK	Borås Radioamatörer	550
9	SK2AT	FURA Fören. Umeå Radioa	506
10	SK3BG	Sundsvalls Radioamatörer	376
11	SK3LH	Gullängets Radioklubb	224
12	SK1BL	Gotlands Radioamatörklubb	168
13	SK2TP	GEMARK Gellivare- Malmbergets ARK	100
14	SK6DK	Varbergs Sändareamatörer	2

Det var lite tips och råd. Hoppas det är till hjälp och att intresset vuxit lite till. Det kan verka vara mycket att tänka på, men jag knyter ihop denna säck med att upprepa två saker:

- Lyssna, lyssna, lyssna och läs, läs, läs.
- Och det viktigaste: Kör på, det kan inte mer än gå åt skogen HI!

SA7CHU / SB7W
Leif Sjödin
Gasverksgatan 25
252 68 Helsingborg
sb7w@myqth.se

Live long and transmit!
SB7W (SA7CHU)

Oscilloskop 200 MHz SDS1202X-E

Senaste nytt i Siglents X-serie. Nu med 200 MHz bandbredd till ett fantastiskt pris. Super Phosfor (graderad intensitet/färg), avkodning av seriell data (UART, CAN, I2C, SPI, USB), rikliga triggmöjligheter mm mm. 2 MSa/s, 14 Mpts minnesdjup
41015609 SDS1202X-E 200 MHz 2 kanaler **4 399:-**

Spektrumanalysator

Avancerad spektrumanalysator 9kHz - 2.1/3.2GHz. Heldigital MF teknologi. 10.1 tum (1024x600) WVGA display
-161 dBm/Hz Displayed Average Noise Level (Typ.)
-98 dBc/Hz @10 kHz Offset Phase Noise (1 GHz, Typ.)
Total Amplitude Accuracy < 0.7 dB
1 Hz Minimum Resolution Bandwidth (RBW) med senaste firmware
41014737 SSA3021X 2.1GHz - nu inkl TG **17 990:-**
41014743 SSA3032X 3.2GHz - nu inkl TG **27 990:-**
41014738 Tracking Generator (option) **ingår**

Våra produkter är avsedda för personer med goda kunskaper inom ellära och elektronik. Dokumentation finns normalt endast tillgänglig på engelska.

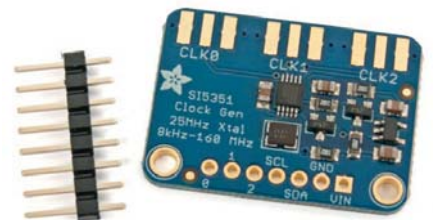
Funktionsgenerator Siglent SDG2042X

Kraftfull funktionsgenerator med två oberoende utgångar. Möjlighet till arbiträr kurvform med 1.2Gsa och 16-bitars vertikal upplösning. USB och LAN. Inbyggd frekvensräknare.
41014754 SDG2042X 40MHz **5 700:-**

click boards

- Det lätta sättet att experimentera och prototypa
Moduler med olika funktionsblock, som knyts samman med mikroBUS. Gör det enkelt att addera omkopplare, LED, display, A/D, D/A, GPS, GSM, sensorer mm till valfri mikroprocessor. Shield och programexempel finns för bl.a Arduino/Genuino, Raspberry Pi och Beaglebone. Ca 180 olika moduler finns tillgängliga, och fler kommer i snabb takt.

Programmerbar klockgenerator Si5351A

Generator med tre oberoende utgångar, som vardera kan programmeras mellan 8kHz och 160MHz. 3.3V matningsspänning. 31x22mm.
41013201 Klockgenerator Si5351A **89:-**

RTL-SDR

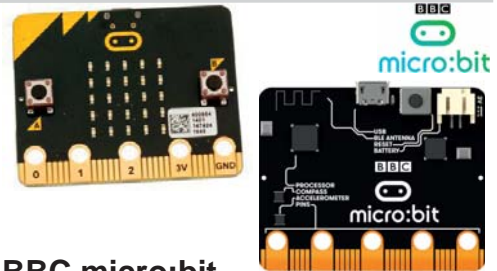
- USB mottagare för SDR
- 24 - 1766 MHz

DVB-T mottagarsticka som blivit populär för SDR (Software Defined Radio). Inbyggd i aluminiumhölje. TCXO för bästa temperaturstabilitet. Ansluts i USB-port på datorn. Kräver SDR programvara med drivrutiner (ingår ej, laddas ner kostnadsfritt)
41015067 RTL-SDR **299:-**

Arduino Starter Kit

Det officiella startpaketet från arduino.cc. Innehåller äkta Arduino Uno, display, motor, servo och ett flertal komponenter samt en pedagogisk bok som guidar dig igenom en mängd experiment med Arduino.
41014723 Arduino Starter-Kit **899:-**

BBC micro:bit

Utvecklingskort för utbildning och experiment. Bluetooth LE, kompass, accelerometer, LED matris mm. Ett flertal utvecklingsmiljöer finns att tillgå kostnadsfritt.
41015354 BBC micro:bit **199:-**

Arduino Uno rev 3

Det äkta grundkortet i Arduino-serien. Baserad på ATMEGA328 processor. Ansluts till din PC via USB.
12200029 **229:-**

Kabelferriter

Används för EMC/RFI avstörning samt för koaxialbaluner.

Art.nr	Typ	Pris/st
41004621	För kabel $\varnothing$ 4.5-6.0mm	39:-
41010164	För kabel $\varnothing$ 8.5-10.5mm	69:-
41004622	För kabel $\varnothing$ 10.5-12.5mm	49:-

Raspberry Pi Zero / Zero W

Vi har dom!

41015523	Pi Zero board	57:-*
41015524	Pi Zero W board	114:-*

* max 1 kort per kund

SEDAN
2004

electro:kit

Tel: 040-298760

www.electrokit.com

Moms ingår. Frakt tillkommer - från 29:-.

Se hemsida för detaljer.

Reservation för ev fel o ändringar.

byggsatser
komponenter
mätinstrument
lödverktyg
tillbehör

- Rätt pris till alla - utan rabattkoder
- Alla produkter på eget lager i Sverige
- Snabb leverans
- Säkra betalsett
- 30 dagar öppet köp

SCANDINAVIANHAMS

'PRISER FÖR DIG MED TÅLAMOD'

RADIO - MASTER - ANTENNER
ROTORER - SLUTSTEG
KABLAR - KONTAKTER - OCH MYCKET MERA

Se vår PrisKatalog här

www.scandinavianhams.se

HANDLA HOS OSS

Bra pris om du står ut med leveranstid

Vissa artiklar finns även i lager för snabbare leverans!

ACOM, ALINCO, ALPHADELTA, ALPIN, AMERITRON, CUBEX, CUSHCRAFT, DAIWA, DIAMOND, ENTEL, GAP, HYGAIN, ICOM, KENWOOD, LDG, MAAS, MFJ, MICROHAM, MIRAGE, NAGOYA, OMPOWER, OPTIBEAM, PALMRADIO, RIGEXPERT, PROSISTEL, SIRIO, SPIDERBEAM, TENTEC, VECTRONICS, VERTEX, VÄRGÅRDA, WOUXUN, YAESU samt KOAXIALKABEL och KONTAKTER

Antenner
Master
Radio

- ett företag i Vårgårds Radio AB-gruppen
SCANDINAVIANHAMS
Email: sales@scandinavianhams.se
Telefon vard: 0322-620500

Tuffa
priser!

CONRAD

10%

- Utnyttja din medlemsförmån
- Gör dina teknikinköp hos Conrad
- Välj från mer än 750 000 produkter
- Rabatten gäller för alla artiklar

Endast undantaget Appleprodukter som är generellt rabatterade.

Aktuell rabattkod finns upptill på omslagets sista sida i tidningen.

Information från valberedningen inför årsmötet i Eskilstuna 2018

Valberedningens förslag inför SSA årsmöte i Eskilstuna 2018

Vice ordförande: Jonas Hultin/SM5PHU. Omval på 2 år.

Styrelseledamot: Hans-Christian Grusell/SM6ZEM. Omval på 2 år.

Revisor: Peter Rosenthal/SM0BSO. Omval på 1 år.

Revisor: Per Ewing/SA0AGV. Omval på 1 år.

Ersättare till revisor: Erik Edblad/SM3EXM. Omval på 1 år.

Valberedningen består av:

Petter Gärdin/SM3PXO

Håkan Karlsson/SM5OCK

Dick Stenholm/SM6HNS

Robert Malmqvist/SM0TAE

Valberedningen har arbetat i enlighet med SSA stadgar och kontinuerligt samarbetat via telefon och mail-korrespondens. Vi har genom att lyssna på medlemmarna och genom annonsering i tidningen QTC, SSA-hemsida samt SSA-bulletinen, hämtat förslag på kandidater. Valberedningen har följt styrelsens arbete och även varit representerat under ett styrelsemöte.

Valberedningens förslag är enhälligt.

För valberedningen

Robert Malmqvist/SM0TAE

(Sammankallande)

Ur SSA stadgar

§ 13:5 VALBEREDNINGEN skall i sitt uppdrag noga följa de förtroendevaldas arbete samt aktivt och med bred förankring söka kandidater både inom och utom denna krets. Valberedningens förslag skall eftersträva en bred geografisk representation. Den skall publicera sin nominering, i förekommande fall även för fyllnadsval, senast den 15 november.

§ 13:6 ENVAR MEDLEM ha rätt att senast den 1 januari föreslå en (1) motkandidat till varje post. Valberedningen skall verifiera kandidaturen.

§ 13:7 POSTRÖSTNINGEN, som avlyses om inga motkandidater anmäls, äger rum under februari månad och skall ske enligt rutiner som styrelsen publicerar i januari månad. Poströstärknarnas sammanräkning skall publiceras i mars månad.

SSA valberedning

Nostalgiavdelningen

AV // SM7WT, STEN GÜLICH

SM5OK, Åke 1918-2011 Satt ensam med en av Hitlers närmaste män

Anm. Denna berättelse skrev Åke år 2010 till "Encyclopedia of Ham Radio".

Jag föddes i Stockholm år 1918. Vid tre års ålder hörde jag de första radiosignalerna från min far, som hade en kristallmottagare. 1935 blev jag en av de 300 hams, som då fanns i Sverige.

Från 1935 till 1950 hanterade jag de inkommande QSL-korten för de svenska amatörerna. Många kort utväxlades och jag började skapa ett arkiv som började med att innehålla alla calls, som använts i Sverige och namnen på dem, som haft dem. Efter 74 års arbete med detta hade arkivet vuxit och innehöll allt som hänt i amatörradio i Sverige sedan 1913 (och en stor del av övriga världen också!) Vid flytten till SSA vägde arkivet 15 ton!

En rysk expedition till Nordpolen 1937

Denna expedition hade faktiskt lyckats nå Nordpolen och hade bosatt sig på ett stort isflak. De var aktiva som UPOL, och efter ett tag började flaket driva söderut och dess storlek började minska. De skickade ett SOS och till slut var jag den ende som fortfarande kunde hålla kontakten med dem. I nästan sista minuten lyckades en rysk isbrytare rädda dem. Operatören Ernst blev "Sovjetunionens hjälte" och fick behålla UPOL som sin personliga signal.

En mardröm i Tyskland 1941

Under 1941-1942 skickades jag till Italien för att göra seismiska mätningar. Att arbeta i Italien under kriget var inte mycket av ett äventyr, men resan dit var det! Jag fick 15 minuters betänketid för att bestämma om jag accepterade uppdraget eller inte. Efter fem minuter hade jag bestämt mig för att åka och jag tog min första lektion i italienska.

Utrikesdepartementet gav mig ett pass som kurir med kungens underskrift och

med det nya passet åkte jag till tyska ambassaden för att få det tyska transitvisumet i mitt pass. Ambassadören, prinsen av Wied, tog emot mig i sitt eleganta kontor. Jag uttryckte min beundran för det extremt vackra taket i hans rum med profiler av tyska städer som graverats för hand. Ambassadören svarade: "Ja, det är vackert, men det var dyrt!"

Aldrig i min vildaste fantasi kunde jag drömma om att jag 18 år senare skulle bli ägare till det här taket! När kriget upphörde lämnade den tyska ambassaden den byggnad som de hade hyrt och husägaren tog bort taket och förvarade det till 1952, när han installerade det i ett hus som han just byggt. Detta var huset, jag köpte 1959!

Några veckor efter mitt besök på den tyska ambassaden började min resa på ett gammalt plan. När vi närmade oss den tyska kustlinjen sågs militära Stuka-plan på båda sidor av vårt plan och de eskorterade oss hela vägen till Berlin. En vacker tjej, Agneta, satt bredvid mig. Hon visade sig vara dotter till den svenske ambassadören i London.

När vi landade vid Tempelhof i Berlin var vi en timme försenade och mitt tåg till München hade redan avgått. En stor gummistämpel i mitt pass meddelade: OHNE AUFENTHALT (UPPEHÅLL INTE TILL-LÅTET). Jag fick inte stanna i Berlin och nu var jag tvungen att göra just det!

Jag frågade Agneta, vart hon skulle och då hon sa att hon var på väg till ambassaden, bestämde jag mig för att de kanske skulle kunna hjälpa mig så jag följde med henne i taxin. På ambassaden kunde de inte göra någonting för att hjälpa mig och det var oklart för mig vad jag skulle göra eftersom nästa tåg, som jag kunde åka med skulle gå först en vecka senare. Visst gick det flera tåg om dagen till München, men endast ett tåg per vecka fick ta med civila passagerare. Vad skulle jag göra?

Jag trodde att om jag gick till ett billigt hotell i en mörk gränd, skulle de avstå från att ringa Gestapo. Jag hittade ett hotell, men givetvis informerade de Gestapo och klockan 3 väckte två muskulösa män mig. Medan jag klädde mig, sökte de genom mina saker,

men de tycktes inte hitta något intressant. Så vi for till en gammal fabriksbyggnad, som nu fungerade som Gestapos huvudkontor. Man förde mig längs en lång korridor till ett rum och gav mig mitt kurirpass. Rummet var stort med ett skrivbord i mitten och jag lämnades kvar ensam i rummet. Genom en öppen dörr kunde jag höra män argumentera högt om vad man skulle göra med vissa människor i Böhmen-Mähren. (Detta är nu en del av Tjeckien.)

Efter en stund kom en man in i rummet och frågade mig på tyska vad jag ville. På den tiden var tyska det första främmande språket vi studerade i skolan, men det var, när jag var 10-12 år gammal, så jag var mycket begränsad i språket, men jag lyckades förklara det försenade flyget från Stockholm. Mannen var stilig, men med det barska ansikte de flesta officerare har. Han bad mig vänta och lämnade rummet och gick förmodligen ut för att bekräfta vad jag hade sagt till honom om den sena flygningen. När han återvände gav han mig mitt pass och sa till mig att jag kunde lämna, men innan jag gick presenterade han sig själv: "Jag är Reinhard Heydrich."

Jag tackade honom och var snabb att lämna. Jag var ung och hade ingen aning om vem Heydrich var. Senare fick jag veta varför han var känd som Tjeckoslovariens bödel och ansvarig för 10 000-tals döda tjecker! Han var Himmlers föregångare som högste chef för SA, SS, Gestapo och gränskontrollen. Tidvis var han andre man i Riket före Göring. Hade hans humör varit annorlunda den dagen kunde han ha skickat mig till ett koncentrationsläger och jag skulle aldrig ha kunnat lämna det levande... Ett år efter mitt möte med Heydrich blev han mördad. Det tjeckiska motståndet dödade honom och hans chaufför i Prag. Hitlers hämnd var hemsk. Han beordrade att en slumpmässig by, Lidice, skulle uttraderas, alla dess människor och djur dödades och det skulle vara omöjligt att se att denna by någonsin hade funnits.

Kontakter med Folke Bernadotte i Palestina 1948

Greve Folke Bernadotte var FN-medlare i Mellanöstern (4X/ZC6). Eftersom det inte fanns några telefonförbindelser mellan Sverige och Palestina, hade SM5LR och jag dagliga sked med ZC6UN och Folke Bernadottes fru fick komma till oss för att prata med sin man.

Den 17 september 1948 lyssnade SM5BM på bandet när han hörde ZC6XY ropa CQ Stockholm med ett brådskande meddelande. Det chockerande budskapet var att Folke Bernadotte hade mördats. Pers fru rusade till telefonen och ringde Kungliga slottet och blev den första att förmedla de sorgliga nyheterna.

Som ett resultat av våra kontakter med Palestina fick cirka 15 svenska amatörer arbete som radiooperatörer i Mellanöstern. Ett annat resultat av vår verksamhet var att jag blev ombedd att leverera radioutrustning till LAMCO-projektet i Liberia. Detta i sin tur ledde till att under nästan 30 år arbetade totalt cirka 25 svenska amatörer som radiooperatörer i Liberia och flera EL-callsigns kunde höras på banden.

1961–1962 arbetade jag i Iran som ansvarig för ett företag, som borrade efter vatten i öknen. Jag var aktiv som EP2BE.

Mellan 1955 och 2011 bodde jag i en gammal herrgård. Dess namn ("The Royal Estate of Radmans Island") påminner oss om att kungar brukade bo här under 1600-1800 talen.

IARU möten

I maj 1950 höll IARU och REF sina 25 års fester i Paris och jag blev inbjuden att delta. IARU hade grundats av den första presidenten för ARRL, Hiram Percy Maxim, W1AW. Vid toppmötet år 2000 hävdade REF att jag var den enda som deltog i båda dessa fester – och vi var nu i samma rum där IARU grundades 1925 och även på samma datum!

Familjen Tigerstedt i Finland

Omkring 1906 kontaktade Eric Tigerstedt ryska flottfartyg, där en av operatörerna var ingen mindre än Alexander Popov (uppfinnaren av radio, enligt ryssarna). Eric hade inget tillstånd att sända och greps, men släpptes efter att ha lovat att upphöra med sina sändningar.

Efter en kontakt med OH2PM hittade jag två QSL-kort från den tidigare innehavaren av signalen OH2PM, Göran Tigerstedt i mitt arkiv med mer än 400 000 QSL-kort. Göran hade varit aktiv med gnistsändare redan 1916. Han var sonson till Eric och farbror till Axel, den välkände OH5NW, som tillsammans med sin fru Carola, OH5SM, och några vänner vann många Multi Operator tester under årtionden tillsammans.

Historien slutar inte här. Axel hade blivit intresserad av att köra contest efter det att hans yngre bror Peter, OH5NQ, hade börjat delta i AM-tävlingar år 1952 när han var 16. Vilken familj!

Anm. Se även artikeln på sidan 15 i QTC 7/8 2017 om Eric Tigerstedt ./ Sten -WT

Gratulation på 90 årsdagen! (2008).
Foto: SM5XW, Göran

Här på Nostalgiavdelningen i QTC kommer vi att få läsa om mer eller mindre fantastiska saker, som radioamatörer – framför allt de svenska – gjort.

Berättelserna är oftast hämtade från "Encyclopedia of Ham Radio." I detta verk träffar du på en mängd profiler inom amatörradion och mycket om dess historia samt en hel del annat, för verket är på hela 2 688 sidor och har mer än 3 000 bilder! "Encyclopedia of Ham Radio" är skriven på engelska och kostar 60 kronor. Du kan ta hem hela verket i PDF-format. Kontakta Sten direkt för din beställning på: sm7wtstan@gmail.com.

Har du själv upplevt något som kan passa in att berätta på Nostalgiavdelningen? Speciella händelser, människor du mött eller om gamla fina riggar? Skicka i så fall in ditt bidrag till qtc@ssa.se!

Hans-Christian SM6ZEM

Encyclopedia of Ham Radio

 Chapter 1 Hams help the World Page 2	 Chapter 2 Hams help hams Page 94
 Chapter 3 Young hams Page 523	 Chapter 4 Radio since 1912 Page 677
 Chapter 5 Friends gone, (SK) Page 743	 Chapter 6 Contesting Page 866
Chapter 7 Personal Presentations Page 1089	

© Stan Gulich SM7WT 2013

I kommande nummer av QTC kommer vi att få veta mer om dessa signaler

9K2EC, Abdulmohsen Al-Ajeel
Det är inte roligt att...

DL8OL, Klaus
En förebild för Amatörradion och...

GOUCT, Brendan
Ofta är det slumpen...

KB2GSD, Walter
Inte många av oss visste ens...

SM5API, Åke
En riktig radiodoktor...

W6DU, Eric
Tidigare ordförande för NCDXF...

Stor Prylmarknad i Handen

Vi flaggar inför vår kommande prylmarknad i Handen, lördagen den 28 oktober.

Det blir samma plats som förra året. Skolan Fredrik/yrkesskolan vid Fredrika Bremergymnasiet, Dalarövägen 64, Handen.

Vi öppnar för säljare från kl 08, YL-baren öppnar kl 09 och försäljningen startar kl 10 prick.

Det blir som vanligt försäljning av allt mellan antenn och jord och lite till! Både privata säljare och våra amatörradiofirmor finns på plats.

Du som vill boka säljbord kontakta oss via prylmarknad@sk0qo.se i god tid för att förvissa dig om plats.

Mera info kommer att finnas på: www.sk0qo.se

Söd Ra

Välkommen hälsar Södertörns
Radioamatörer /SKOQO

Kurs för amatörradiocertifikat på Södertörn

Höstens kurs är planerad till fyra helger samt en provhelg.

Helg 1: 7-8 oktober

Helg 2: 21-22 oktober

Helg 3: 11-12 november

Helg 4: 18-19 november

Helg 5: 2-3 december med repetition och provskrivning.

Samtliga träffar hålls i klubbstugan på Gålö, Haninge kommun. Tider 08.30-17.00 samtliga dagar.

Mera info hittar du på vår hemsida: www.sk0qo.se där också anmälan kan göras. Frågor till kurs@sk0qo.se

Välkommen till intressanta kurshelger hälsar
Södertörns Radioamatörer/SKOQO!

Söd Ra

Kurs för amatörradiocertifikat

Stockholms Läns Radioamatörer - SKOMG ger dig möjligheten att bli Radioamatör under hösten 2017. Det blir totalt åtta kursdagar fördelat på fyra veckor:

1:a veckan

Tors 5 okt kl 18-21, Lör 7 okt kl 9-16.

2:a veckan

Tors 12 okt kl 18-21, Lör 14 okt kl 9-16.

3:a veckan

Tors 19 okt kl 18-21, Lör 21 okt kl 9-16.

4:a veckan

Tors 26 okt kl 18-21, Lör 28 okt kl 9-16.

Därutöver kommer det att bli möjlighet för "läxhjälp".

Provavläggning sker efter överenskommelse med kursdeltagarna.

Kursavgiften är på 450 kronor och inkluderar då ett års medlemskap i SKOMG, för er som redan betalt medlemsavgiften dras det beloppet av.

Det tillkommer en provavgift på 200 kr som betalas på provdagen.

Kursavgiften 450 kr betalas in före kursen till Handelsbanken på BG 172-3162. Då inkl ett års medlemskap i SKOMG.

Plats: Klubblokalen på Vargvägen 12 i Västerhaninge.

Tekniklärare för kursen är Tore Andersson SMONCS

Är du intresserad att ta ditt amatörradio-certifikat, är du välkommen att e-posta oss på kurs@sk0mg.se eller ringa vår kursansvarige: Stefan Jonsson på telefon 070-555 91 12.

Innan kursens start måste du ha införskaffat kurslitteraturen. Det officiella bokpaketet är SSA:s Utbildningspaketet med böckerna "Bli Sändaramatör", "Trafikhandboken 2012" och "Koncept för radioamatör certifikat". Allt detta finns att köpa hos SSA på websidan: www.ssa.se/hamshop/

Varmt välkomna hälsar styrelsen genom kursadministratörerna Stefan, SAOPDX och Tore, SMONCS.

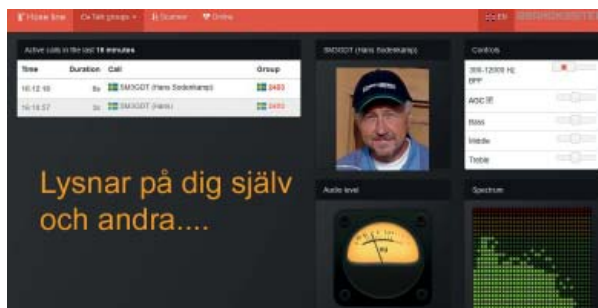
Loppisen hos SK6LR Lidköping som var planerad i september månad är flyttad till 5/5 2018.

Bosse SM6YRB

Digital Voice på VHF/UHF

Avsnitt 1
DMR

Vid sidan om CW och SSB kan det vara kul att veta mer om digitala röstmoder "DV" som idag används på banden. Jag börjar med DMR för denna mode verkar vara lättest och billigast att komma igång med.

AV // SM3GDT, HANS SODENKAMP

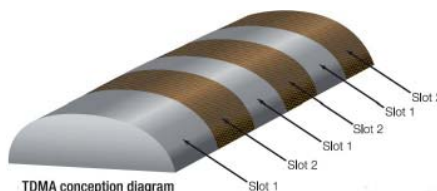
SM3GDT ÄR JAG OCH HETER HANS.

Redan 1983 körde jag DV med hjälp av en byggsatsdator Telmac 1800. Många radioamatörer var med i Telmac 1800 klubben. Telmac var en av de första enkortsdatorer som kunde ta emot och sända CW och RTTY. Med hjälp av ett litet program spelade vi in våra röster och skickade sedan små röstdatapaket till varandra på 2 meter. Långsam DV men ändå. Nu kör jag DV igen, också med en liten dator Raspberry Pi men det går lite snabbare.

HUR BLEV DET SÅ POPULÄRT med DMR på så kort tid? Efter att ha varit en ganska sluten industrimode där Motorola var dominerande, skapade HAMS från Ryssland, Tyskland, Italien och Nederländerna ett DMR- nätverk för radioamatörer "Brandmeister".

Servermjukvaran har support för olika radioutrustningar såsom Motorola, Hytera, Tytera och andra. Man är inte bunden till ett speciellt varumärke som man är med D-Star och Fusion (C4FM). Dessutom kostar riggarna inte så mycket och det går lätt att förnya programvaran (firmware) och uppdatera kanalerna via datorn. Genom dessa firmwareuppdateringarna får man många nya funktioner. Har du ingen DMR-repeater i din närhet skapar du en egen liten Hotspot. En PC med Windows, en platta eller telefon med Android, en Raspberry Pi med Linux och/eller Arduino. Att man kan göra så mycket själv har skapat en enorm verksamhet kring denna mode.

JA, DIGITAL MOBIL RADIO HUR kommer man igång? Du kan börja med att lyssna, DMR-användarna finns på nätet <http://hose.brandmeister.network/>. Klicka på landet eller amatören. Som du ser då har varje land en egen kod (talgrupp), 262 Tyskland, 204 Nederländerna och 240

Princip för TDMA (Time Division Multiple Access).

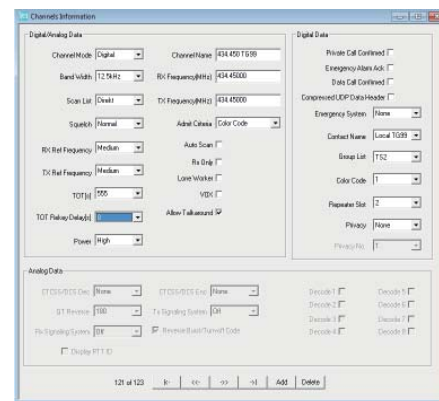
Sverige. I Sverige har också varje distrikt sin talgrupp t.ex. 2407, 2406, 2405 osv. Sådana talgrupper TG programmerar du in i din rigg och med flera TG:s skapar du en Zone.

En DMR-sändning använder också något som kallas för Time Division Multiple Access **TDMA** där dataströmmen uppdelas i 2 tidsluckor (slots) TS1 och TS2 som möjliggör 2 samtal på samma frekvens. Det mest vanliga är TS2 inställningen i riggen.

Det finns även något som kallas för Color Code 0 till 15 som är en form av Code Squelch där du bara hör och kör de som har samma Color Code som du. Normalt använder man sig av Color Code 1 men på en del repeatar har man börjat använda det såsom Subtones på analoga, DMR-repeater i distrikt 3 Color Code 3, distrikt 5 Color Code 5 osv.

DET FINNS EN DEL PARAMETRAR ATT STÄLLA IN och det är därför enklast att skaffa sig en så kallad Code Plug från någon amatör i din närhet. Code pluggen innehåller allt från digitala/analoga kanaler till länders ID:n och registrerade amatörer. När någon gör ett anrop kommer både anropssignal och namn fram. Du behöver själv ett DMR-ID precis som till D-Star och Fusion. Det gäller för samtliga moder. <https://brandmeister.network/?page=login> och välj Register.

Riggen du köper för DMR kan även användas till vanliga analoga simplex- och repeaterkanaler. Jag använder en Tytera DM380 på 70 cm och en Tytera MD2017 på 70 cm och 2 m. Det är kul att kunna prata med hela världen med så små riggar bara genom att välja landets ID. Kom ihåg att det går utmärkt att köra varandra på direkten. Du har faktiskt 5 Watt att tillgå och med en yttre antenn när man långt. Här nedan inställningarna du behöver till en DMR direktkanal.

Inställningar för en DMR direktkanal.

I nästa avsnitt beskriver jag hur du sätter upp din egen Hotspot som också går att använda till D-Star och Fusion. ☐

SM3GDT
Hans Sodenkamp
hans.sodenkamp@hotmail.com
Skype: SM3GDT

Ny anropssignal och medlem			
SAOGAD	Adrian Gärde	Metkroken 2	193 41 Sigtuna
SAOJST	Joakim Jeppsson-Stahl	Domherrestigen 9	186 91 Vallentuna
SAOPRW	Peter Fuks	Bergsringen 19	177 40 Järfälla
SAOSNR	Marcus Dansarie	Finnbergsvägen 64, Lgh 1104	131 31 Nacka
SA7NIC	Carl-Martin Adlerstierna	Plångränd 1	553 14 Jönköping
SM0-8416	Hans Albertsson	Reimersholmsgatan 63, Lgh 0803	117 40 Stockholm
SM2-8417	Roger Ström	Meselefors 120, Lgh 1101	912 90 Vilhelmina
SM5-8419	Andreas Jarskog	Tjusarbacken 22	603 61 Norrköping
SM6-8418	Fredrik Nordanmyr	Hjortronvägen 6	438 34 Landvetter
Ny medlem			
SA7SWA	Simon Waldner	Lilla Vragerup	234 35 Lomma
Ständig medlem			
SM7IUN	Björn Ekelund	Näktergalsvägen 16 C	237 34 Bjärred
Återinträde			
SM0GZD	Guy Stenman	Hasselnötsvägen 1	175 49 Järfälla
SM2TIM	Tim Nylander	Norrskensvägen 25	981 45 Kiruna

QTC Amatörradio 2017 - tidplan

Nr	Manusstopp	Platsreservation1	Hamannonser	Annonser2
12, 2017	2017-11-06	2017-11-09	2017-11-17	2017-11-17
1, 2018	2017-12-04	2017-12-04	2017-12-12	2017-12-15

Hos läsare; tidningen skall nå läsarna under de första vardagarna i varje månad med undantag av juli månad då ingen tidning utkommer. Distributionen sker med B-post, viket kan ge flera dagars spridning mellan första och sista ankomstdag.
 1/ Kommersiella annonser
 2/ Kommersiella annonser, fullt färdigt underlag (Acrobat-fil).

MATERIAL TILL QTC-REDAKTIONEN, skicka gärna underlag per e-post. I stort sett hanterar redaktionen alla filformat. Text och bild skall levereras så att materialet kan redigeras. "Fullt färdigt material" gäller endast annonser. Material i PowerPoint eller liknande program undanbedes. Om möjligt, komplettera underlaget med en Acrobat-fil på det du skrivit.

Digitala bilder levereras som separata filer och skall vara i originalutförande, direkt från digitalkameran eller scannern. Gör ingen bearbetning av bilderna.

För att få bästa kvalitet i tryck, använd kamerans högsta upplösning. Om du vill använda RAW-formatet, kontakta mig innan du skickar bilderna. Omslagsbilder måste vara av extra god kvalitet. Bilden kommer till viss del beskäras för att passa på omslaget, motivet bör därför inte fylla hela bildytan.

I den händelse att du enbart har bilder som papperskopior går det bra att skicka

dem till mig, så scannar jag in dem. Önskas dessa bilder i retur anger du det i följebrevet.

Enklast för mig är att få underlaget per e-post. Bifogade filer upp till 15 MB går bra. Har du flera stora filer, skicka dem styckvis. Det går även bra att skicka en CD eller DVD.

I möjligaste mån skickas en granskningsskopia på inkomna bidrag. Kopian skickas som Acrobat-fil och per e-post. Pappersutgåvor kan erhållas efter särskild överenskommelse.

QTC-redaktionen
 Jonas Ytterman
 qtc@ssa.se
 eller
 Föreningen Sveriges
 Sändareamatörer
 Box 45, 191 21 Sollentuna
 Tel 08 - 585 702 76
 (mån-tor 9-12)

QTC AMATÖRRADIO produceras på PC med Adobe InDesign och Adobe Photoshop.

Typsnitt

Caslon, Garamond och Myriad.

Papper

Tom & Otto silk 150 g, respektive Tom & Otto silk 90 g.

Ham-annonser är gratis för medlemmar, dock högst 200 tecken. Däröver: Grundpris 40 kr och tillägg 5 kr för varje påbörjad grupp om 40 tecken.

Affärsmässig annonsering samt för icke medlemmar: Grundpris 100 kr för 200 tecken.

Annonstext skall finnas SSA tillhanda enligt QTC tidplan som återfinns i denna tidning.

Eventuell betalning skall ske i förskott och finnas SSA

tillhanda senast den 10:e i repsketive månad
PG 5 22 77 - 1 eller BG 370 - 1075.

Ham-annonser skickas till QTC-redaktionen och gärna som e-post till qtc@ssa.se

eller Föreningen Sveriges Sändareamatörer

Box 45, 191 21 Sollentuna

Tel 08 - 585 702 76 (mån-tor 9-12)

Säljes

Efter SM5GIA säljes följande:

Atlas 350 XL, 2 stycken.

Nättaggregat till ovan

Antennavstämningseenhet

IC-706

Hustler mobilantenn; 80, 40, 20, 10 och 2 meter

IC-2E

Diverse mikrofoner

Bugg

Telegrafinyckel

Radiolitteratur (skänkes)

Berit Lindberg, 070-2363632

Säljes

Efter SM7DIT säljes följande:

Ståendevägmätare model SWR3 från Hansen Electronic Laboratory

Ståendevägmätare, se bild.

Intresserade kontaktar Sophia Noving
sophia@noving.se

**Bredbandsantenn typ FRA 1530A 1,8 - 30 MHz,
1 KW Pris 2.350:-
Baluner: 1:1, 1:4, 1:6, 1:16 (1kW) Pris 350:-
Frakt tillkommer.**

Dannex HF-Equipment AB
Eggby Sjögård
532 92 Axvall

Tel: 076-136 73 05   info@dannex.se   www.dannex.se

Medlemsavgifter

Inom Sverige		Utanför Sverige ¹	
Till och med det kalenderår man fyller 25 år, 170 kr	170 kr	Europa ekonomi	670 kr
Från och med det år man fyller 26 år, 440 kr	440 kr	Europa 1:a klass	720 kr
Familjemedlemsavgift	270 kr	Utanför Europa ekonomi	810 kr
Ständig medlem till och med det kalenderår man fyller 64 år	6 500 kr	Utanför Europa 1:a klass	850 kr
Ständig medlem från och med det kalenderår man fyller 65 år	4 000 kr	Endast digital QTC	440 kr
Prenumeration och lösnummer			
Prenumeration helår inom Sverige	440 kr	Lösnummer inklusive porto inom Sverige	45 kr

Not 1:

Reservation för prisändring.

Våra betalningsvägar vid betalning från utlandet

Bank: Nordea

Bankens adress: Mäster Samuelsgatan 20, 105 71 Stockholm, Sweden

SWIFT/BIC-adress: NDEASESS

Kontonr: 9960 4200522771

IBANKod: SE79 9500 0099 6042 0052 2771

SMOZT, Lennart Larsson

Hedersmannen Lennart gick bort den 29 augusti, två veckor efter sin 93-årsdag.

Under mer än 50 år var han en aktiv operatör på SK0TM, vid Telemuseum och Tekniska Museet i Stockholm. Otaliga är de amatörer och intresserade besökare, som Lennart träffade under dessa år. Han ordnade kvällskurser i telegrafi på Telemuseum, för att hjälpa intresserade att ta A-cert., bl.a undertecknad år 1988. Lennart var mycket utåtriktad och besökte ofta klubbmöten och radioloppisar. Han var medlem och trogen gäst i SK0QO och SK0TSA. År 1997 fick han SSA:s hedersnål vid årsmötet på Gotland.

Lennart föddes i en släktgård i Agnetaryd, Gislaveds kommun, med fem äldre syskon. Tog realexamen i Osby 1942 och Ingenjörsexamen 1946 vid Göteborgs Tekniska Institut, med radioinriktning. Fil. kand. vid Uppsala Universitet.

Han var anställd vid följande företag: Sv. Transformatorfabriken 1946–47, Motorfabriken Rex 1947–53 (som ägdes av hans far John), LM Ericsson 1953–56, Telestyrelsen 1956–60, Sv.Siemens 1960–63, Stockholms Patentbyrå 1963–67 och därefter egen patentbyrå 1967 till 1988, då han sålde företaget och gick i pension. Därefter ägnade sig Lennart åt släktforskning och amatörradio. Han beundrade sin far, John Larsson, som startade Motorfabriken Rex 1919 och ledde elektrifieringen av Västbo Härad. År 2002 kom Lennart ut med skriften ”En Kraftkarl” från Agnetaryd, som beskrev faderns insatser med Västbo Kraft AB och Västbo Kraftverksförening i början av 1900-talet. Nu ägt av Sydkraft.

Lennart blev amatör 1947 med signalen SM7ZT i Reftele och flyttade till Stockholm 1956, först som inneboende och från 1960 i egen lägenhet på Vulcanusgatan. Ungefär samtidigt blev han involverad i Tekniska

Museets amatörradiostation SM5DTM, sedermera SK0TM, vilken flyttade 1977 till det nyöppnade Telemuseum och år 2006 åter till Tekniska Museet.

Efter sin pension 1988 var han nästan dagligen på museet för att demonstrera amatörradiation för besökarna.

Under mina 25 år som SSA:s ansvarige för SK0TM har det varit ett sant nöje att samarbeta med Lennart SMOZT. Tack för ditt engagemang! Dina telegrafsignaler kommer alltid att färdas i rymden!

Bengt SMOUGV

SM4AJG	Arne Dalhusen	Grycksbo
SM4YPH	Jan Hulthén	Falun
SM5CJF	Lennart Arndtsson	Uppsala

Stiftelsen för forskning och utbildning inom radio- och teletekniken och dess historia utlyser härmed stipendium för ansökan

Stipendiet avser radio- och teleteknisk forskning i vid bemärkelse genom att främja forskning, utbildning, information och annan förmedling av kunskap om radio- och teletekniken och dess historia.

Mer information om stipendiet och hur du söker hittar du på stiftelsens hemsida www.radiostiftelsen.se.

Stipendieansökan skall vara tillgänglig för Radiostiftelsens styrelse senast den 31 januari 2018. Utdelning sker i mars månad 2018.

Skicka eventuella frågor till oss via e-post, info@radiostiftelsen.se, eller till:

Radiohistoriska Stiftelsen
Stipendieansökan
Anders Carlssons gata 2, 417 55 Göteborg

Nedräkningen har börjat!

SK7AX
VAR
ARK
JÖNKÖPING
1-3 JUNI 2018

match

Hemsida: dxmatch.sk7ax.se

Föreningen Sveriges Sändaramatörer Protokoll från styrelsemöte (Skype) 20 juni 2017

Närvarande:

SM6CNN Anders Larsson, ordförande
SM5PHU Jonas Hultin, vice ordförande
SA0MEI Ulf Meiton, kassaförvaltare
SM3GDT Hans Sodenkamp, ledamot
SM6ZEM Hans-Christian Grusell, ledamot
SM5HJZ Jonas Ytterman, adjungerad

1. Mötets öppnande

Ordförande hälsade de närvarande välkomna och förklarade mötet öppnat.

2. Kallelse till mötet

Mötet befanns vara sammankallat enligt stadgarna.

3. Val av sekreterare och justerare till protokollet

Hans Sodenkamp utsågs att föra protokoll och Ulf Meiton utsågs att jämte ordförande justera protokollet.

4. Dagordning

Dagordning för detta möte fastställdes.

5. Föregående mötes protokoll

Protokollet från mötet 170523 godkändes och lades till handlingarna.

6. IT projektledare

Ett annonsförslag från Jonas SM5HJZ godkändes efter smärre justeringar och ska läggas ut på ssa.se. Annonsen tas även med i nästa numret av QTC.

7. Ham Shop sortiment

Sortimentet i Ham shoppen (profilprogrammet) diskuterades och bör uppdateras. Förslaget från SM3MTQ Dan om att ha kepsar med SSA:s logotype togs upp. Styrelsen kom fram till att den bästa lösningen är att företag specialiserade på dessa produkter tar hand om beställningarna efter annonsering i QTC eller som länk i Ham shop. Dan skickade in ett antal länkar på dessa företag till HQ. Vidare kom man fram till att en keps av modell baseboll skulle passa bäst.

När det gäller utbildningsmaterialet ska den nya versionen av KonCEPT-boken läggas ut på hemsidan för granskning och synpunkter.

8. Sektionsfrågor

Ungdomsevenemanget på Kvarnberget blev ett bra evenemang. Man rivstartade redan på fredagskvällen med en presentation av antennparken och sedan körde man med 2 st radiostationer en remote och en lokal. Styrelsen tycker det är lämpligt att ungdomsevenemang bör ske distriktsvis för att hålla ned kostnader så fler kan delta. Hans SM3GDT ska ta upp detta på nästa DL-möte.

RoM Hans-Christian presenterade förslaget om en "Nostalgiavdelning" i QTC. Vidare att SSA:s nya besöksstation SK6RM är igång nu. SSA ska stå för fri QSL service.

En ny SSA-broschyr är under arbete på Break a Story. Offerter har kommit in från några tryckerier. Mötet enades om att trycka upp 10.000 exemplar. Klubbar, besöksstationer och distriktsledarna kan beställa när tryckningen är klar. SSA Play har mottagits med uppskattande omdömen. Besöksstatistiken visar hur många (371 st) och hur länge (ca 24 min i snitt) besökarna har tittat på de olika inslagen. Inloggning för att se denna typ av filmer som rör föreningen och dess medlemmar direkt ska behållas. Filmer som rör rekrytering mm ska ligga öppna på vår hemsida. Vissa sökvägar bla "Verktöylåda" på hemsidan bör förbättras.

H-C beskrev även läget för annonserna i QTC där vi kan glädja oss åt nya och förlängda kontrakt. Styrelsen tittade på ett förslag från SM5BVV Morgan om vår profil och framtoning.

Han vill ha ett tillägg i QTC Amatörradio namnet exempelvis "den professionella hobbyn" och "Professionell radio för alla". Även "Modern kommunikation" skulle passa bra. Tanken är bra och man ska grunna lite mera på det.

9. Distriktsfrågor

SM3: Hantering av QSL för SSA-evenemang. Hans SM3GDT tog upp de missöden som SK3PH har råkat ut för vid användandet av en specialsignal där SSA skulle stå för tryckning av QSL-kort. Denna hantering bör förbättras och moderniseras. Det finns numera möjlighet att skicka in loggen till tryckerier som trycker kort med vald framsida och logginformation. Styrelsen tar upp denna fråga på nästa arbetsmöte i Karlsborg.

Det har förekommit krypterad amatörradiotrafik i distrikt 3 och distrikt 0. Detta är synnerligen olämpligt. Tidigare var detta reglerat i B90. Frågan kommer att tas upp med PTS.

SM7 vid distriktsmötet kom förslaget upp att hålla årsmötet 2018 redan på fredag i stället för lördag. Förslaget beaktas inte med tanke på arbetande radioamatörer som skulle ha svårt att kunna delta.

10. Inkomna ärenden

Sveriges Telehistoriska Samlarförening vill ha ett samarbete med SSA. Förening får presenteras sig med en annons i QTC. SSA ser också framemot artiklar till QTC om sådant som kan vara av intresse för oss radioamatörer. Samarbetet med FRO bör fördjupas efter de inledande samtalen på Färö.

11. Beslut om nästa möte

19-20 augusti i Karlsborg

12. Mötet avslutas

Vid protokollet: Hans Sodenkamp
Justeras: Anders Larsson / Ulf Meiton

Föreningen Sveriges Sändareamatörer Protokoll från styrelsemöte i Karlsborg 20 augusti 2017

Närvarande:

SM6CNN Anders Larsson, ordförande
SM5PHU Jonas Hultin, vice ordförande
SA0MEI Ulf Meiton, kassaförvaltare
SM6ZEM Hans-Christian Grusell, ledamot
SM3GDT Hans Sodenkamp, ledamot
SA6RTJ Bernt Eriksson, sektionsledare nödtrafik, adjungerad
SA0AGV Per Ewing, revisor, adjungerad

1. Mötets öppnande

Ordföranden hälsade de närvarande välkomna och förklarade mötet öppnat.

2. Kallelse till mötet

Mötet befanns vara sammankallat enligt stadgarna.

3. Val av sekreterare och justerare till protokollet

Hans-Christian Grusell utsågs att föra protokollet och Jonas Hultin att jämte ordföranden justera protokollet.

4. Dagordning

Den dagordning som distribuerats med kallelsen uppdaterades och fastställdes.

5. Protokoll från föregående styrelsemöte

Föregående mötes protokoll från 20 juni godkänt och justerat.

6. IT projektledare

Annonser har varit ute i QTC 7/8 men vi har ännu inga sökande. Blir det inga svar efter ny annons i QTC nr 9, begär vi in offerter från firmor för uppdraget.

7. Beslut från verksamhetsgenomgången 19 augusti:

Ulf Meiton tar fram ekonomiskt underlag angående försäljningen av utländska böcker i Ham Shop. Försäljning av utbildningsmateriel kvarstår.

Per Ewing utför revision av kvalitetssäkringssystem.

Ulf Meiton följer upp hos Datainspektionen var vi står i samband med nya Dataskyddsförordningen som ska ersätta PUL.

Jonas Hultin följer upp provresultat, i synnerhet underkända svar på elsäkerhetsfrågor.

SSA kommer att utarbeta nytt förslag till alternativt certifikat.

Arkivet får som högsta prioritet tillse att allt som hänförs till SSA arkiveras och skannas in i ett sökbart format. Ett exemplar av allt ska finnas kvar i original. Övriga kopior skrotas.

LoTW ska användas för alla signaler som är registrerade på SSA. Alla som använder SSA signal måste skicka in loggen i ADIF format till Eric Lund. QSL-kort trycks i efterhand och tillställs de som begärt sådant.

Till vice kassaförvaltare utses Lennart Pålryd.

Till vice SL Redaktion och Marknadsföring (RoM) utses Morgan Lorin.

Bernt Eriksson kommer att under hösten arrangera möte gällande frågor kring nödsamband.

Hans Sodenkamp redovisar "det goda exemplet" SK0YT ungdomsverksamhet i distrikten och i en artikel i QTC.

Per Ewing ska tillsammans med Bernt Eriksson arbeta vidare med formulering av SSA:s vision för målsättningar i den nya tiden. För våra medlemmar och gentemot myndigheter. Att utveckla till verksamhetsplan med projektplaner att redovisa vid nästa årsmöte i april 2018.

8. Sektionsfrågor

Ungdomssektionen Jonas Hultin informerade om lägret i England 5 – 12 augusti med Kim SA0KIM och Oliver SA5ODJ samt Peter SA2BLV som ledare. Alla var väldigt nöjda men man hade inte möjlighet att delta i allt i det rika utbudet av aktiviteter. Det finns ett starkt önskemål om en nordisk träff 2018. Reportage från deltagandet i England kommer i QTC.

Hans Sodenkamp kontakter via DL ungdomar som varit med på aktiviteter senaste åren för att dessa ska medverka vid träffar och bland dem även finna blivande funktionärer.

Jonas Hultin rapporterade om utbildningspaketet. Mötena kring detta återstartar, främst för att göra konceptmaterialet till en tryckbar form. Online utbildning kommer i ett senare steg. Lösningen med en ringbunden konceptbok är uppskattad.

9. Distriktsfrågor

Svar på skrivelsen från SM4IVE:s SSA ger inga generella bidrag till fyrrar. Anslag begärs och beslutas från fall till fall och per fyr och år.

10. Inkomna ärenden

Inga

11. Beslut om nästa möte

Nästa styrelsemöte 26 september 2017 kl. 19 (Skype)

12. Mötet avslutas

Ordföranden förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet: Hans-Christian Grusell

Justeras: Anders Larsson / Jonas Hultin

Föreningen Sveriges Sändareamatörer

Plusgiro: 5 22 77 - 1

Bankgiro: 370 - 1075

web-plats: www.ssa.se

Kansliet i Sollentuna

Postadress Box 45 Expeditions- Tisdag - torsdag 9.00 - 12.00
191 21 Sollentuna tid Måndag & fredag, ingen expeditionstid.

Besöksadress Turebergs Allé 2 Telefontid Måndag - torsdag 9.00 - 12.00
Sollentuna

Medlemsärenden, provfrågor, ekonomi, utebliven QTC m. m. handläggs av
Therése Tapper

Telefon 08 - 585 702 73 e-post therese@ssa.se

Adressändringar, HamShop, ssa.se, tekniska frågor m. m. handläggs av
SM5HJZ, Jonas Ytterman

Telefon 08 - 585 702 76 e-post hq@ssa.se respektive hamshop@ssa.se

Arkiv och administrationen av specialsignaler i Karlsborg

Postadress Bastustigen 26 Kansliet i Karlsborg hanterar föreningens arkiv. Admi-
546 33 Karlsborg nistrationen av specialsignaler handhas från Karlsborg
genom e-postadressen signal@ssa.se

Besöksadress Flygfältsvägen 29 Alla övriga frågor handhas av kansliet i Sollentuna.
Karlsborg

Telefon 0505 - 131 00

Arkivarie SM6JSM, Eric e-post sm6jasm@ssa.se
Lund

Eftertryck med angivande av källan är endast tillåtet om upphovsmannen ger sådan rättighet. För ej beställt material insänt till redaktionen, medredaktörer eller SSA ansvaras ej. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera insänt material. Om insänt material önskas åter, skall detta tydligt anges.

Medarbetare som sänder material till redaktionen och som hämtar text och bild från annan källa, t ex. en web-plats, skall ha inhämtat tillstånd från upphovsmannen där det tydligt framgår att materialet får utnyttjas för publicering i QTC, föreningens web-plats och i SSA-bulletinen. För eventuella felaktigheter i tidskriften ansvaras ej. Arvode utgår ej.

HQ-nätet

HQ-nätet körs normalt första och tredje lördagen varje månad klockan 09.00 svensk tid på 3705 kHz ± QRM.

73 Anders SM6CNN

Tidsåtgång för att erhålla signal

Då kansliet, från provförrättaren, erhållit rättat och sammanställt prov försöker vi på kansliet göra vad vi kan för att så snart som möjligt kunna dela ut anropssignal. Räkna dock med 5 arbetsdagar från det att vi erhållit prov enligt ovan, innan detta arbete är klart.

Kansliet genom SM5HJZ, Jonas

Leverans av provfrågor

För allas bästa; leverans av provfrågor är prioriterat arbete på kansliet. Provfrågorna ligger dock inte på hyllan och väntar utan skall tillverkas, packas, journalföras och skickas. Detta arbete tar inte "ett par minuter", varför vi uppskattar en smula framförhållning. Vänligast räkna med en veckas leveranstid, var ute i god tid.

Kansliet genom SM5HJZ, Jonas

Utebliven eller skadad tidning

meddelas SSA:s kansli:

therese@ssa.se

Adressändring:

www.ssa.se/ssa/adressandra/

SSA:s årsmöte 2018

Eskilstuna Sändareamatörer har erbjudit sig att arrangera årsmötet 2018.

Mötet kommer att hållas 21 april 2018 i Eskilstuna. Hela årsmötesprogrammet med tillhörande bankett planeras äga rum under lördagen.

SSA:s styrelse riktar ett tack till Eskilstuna Sändareamatörer, SK5LW, som erbjudit sig att stå som värd.

QSL-information

Utgående QSL (utanför Sverige)
SM6JSM, Eric Lund
Bastustigen 26
546 33 Karlsborg

Utgående QSL (inom Sverige)
SSA Kansli
Box 45
191 21 Sollentuna

Inkommande kort

Från SSA QSL-byrå distribueras QSL-kort till dig via QSL-distriktschefen (QSL-DC) för respektive distrikt, till QSL-ombud för din ort. Närmare uppgift om QSL-ombudet för din ort kan fås av respektive QSL-DC:

DC0 SM5CCT, Bengt Eriksson

DC4 SM4DQE, Lars Dahlgren

DC1 SM1CQA-XYL, Christina Wärf

DC5 SM5CAK, Lars-Erik Bohm

DC2 SA2APO, Håkan Fahlén

DC6 SM6EAT, Roland Johansson

DC3 SM3NXS, Sten Holmgren

DC7 SM7HPK, Uno Lod

Välkomna till Radioweekend i Eskilstuna

Radiomässan och SSA:s årsmöte i Eskilstuna !

Varmt välkomna till Eskilstuna lördagen den 21 april 2018. Då blir det stor Ham-fest i Munktellstaden!

Det är 30:e året i rad som vi i ESA arrangerar.

Ett jubileum väl värt att fira med Radiomässa, SSA-årsmöte, SSA:s årsmötesmiddag och lite annat. Alla arrangemangen kommer att hållas i Munktellstaden så det blir gångavstånd mellan Radiomässan, SSA:s årsmöte, SSA-årsmötesmiddagen och hotellet.

Radiomässan

Öppen mellan kl. 10-15. Entréavgift: endast 40 kr. Cafeteria!
Brett utbud av både begagnat och nytt. Privata säljare, klubbar och företag brukar sälja.

SSA:s årsmöte

SSA:s årsmöte kommer att hållas i Munktellstaden och beräknas starta kl. 15.
Separat kallelse kommer via SSA.

SSA:s årsmötesmiddag

SSA:s årsmötesmiddag kommer att hållas i anrika Munktellmuseet på lördagskvällen.
En upplevelse att sitta bland traktorerna och andra maskiner.

Hotell

Vi samarbetar med Clarion Collection Hotel Bolinder Munktell. Dubbelrum 880:- och enkelrum 780:-
Frukost (7-10.30), Eftermiddagsfika (15-18) och Kvällsmat (18-21) ingår.
Ring 016-16 78 00 för bokning. Uppge kod "radiomässa" för dessa priser.

Parkeringar

Över 500 platser inom en radie av 500 meter. Husbilsparkering finns också på Strömsholmen ett stenkast från Munktellstaden. Se kartan med markerade platser på vår hemsida för nedladdning.

Utökat program

Under planering.

Vägbeskrivning till mässan: Om ni kommer på E20 så svänger ni av vid Trafikplats Årby och åker mot centrum tills ni ser skylt märkt Munktellstaden/arenan. Om ni kommer söder ifrån på väg 53 eller väg 230 så åker ni mot Västerås tills ni ser skylt märkt Munktellstaden/arenan. Följ sedan de skyltarna.

Mer info kommer och utförlig och senaste information finner du på: www.sk5lw.com och www.ssa.se

Varmt välkomna till Smé-staden och årets Radioweekend.

73 de SK5LW Eskilstuna Sändareamatörer

Över 4 000
varumärken

Över 750 000
produkter i sortimentet

Fri frakt
över 599 kr

Lyssna nu, vi har inte allt - men vi har det mesta.

CONRAD

Europas största webbshop för teknik och elektronik

Med ett utbud på över 750 000 produkter kan Conrad.se alltid erbjuda heta och unika produkter till bra priser. Vårt breda sortiment innehåller alltifrån actionkameror, gitarrer och aktivitetsarmband till RC-flyg, fläktar och 3D-skrivare. Hos oss hittar du något för varje behov och alla årstider.

www.conrad.se | www.tekkie.se

Din rabattkod hos Conrad: SSA_CONRAD_2017A

Capto HR AB

S:t Persgatan 7
753 20 Uppsala
Tel 018 – 4300604
www.captohr.se
info@captohr.se

Conrad

Conrad Elektronik Norden AB
Skeppsgratan 19
211 11 Malmö
Tel 077 – 447 7800
<http://conrad-kundservice.se>
www.conrad.se

Dannex HF-Equipment AB

Eggby Sjögård
532 92 Axvall
Tel 076 – 136 73 05
<http://www.dannex.se>
info@dannex.se

Fårö Kursgård

Mölnor 1905
624 66 Fårö
0498 – 22 41 33
info@farokursgard.se
www.farokursgard.se

Electrokit Sweden AB

Västkustvägen 7
211 24 Malmö
Tel 040 – 2987 60
Fax 040 – 2987 61
info@electrokit.se
www.electrokit.se

ELTEL

www.eltelnetworks.com

Limmared Radio & Data AB

Fabriksgatan 3
514 42 Limmared
info@limmared.nu
www.limmared.nu
0325 – 660 660

LoH Electronics

Karlsdalsallén 53
702 18 Örebro
www.lohelectronics.se

Mobinet Communication AB

Blockgatan 10
653 41 Karlstad
Tel 054 – 13 04 00
Fax 054 – 18 61 40
info@mobinet.se, sales@mobinet.se
www.mobinet.se

Music & Mediaproduction i Hudiksvall AB

DX-boken kan beställas via:
www.dxboken.com eller
epost info@rock.x.se eller
per brev/telefon direkt från författaren:
Ronny Forslund
Vita Huset
17995 Svartsjö
Tel. 08 – 560 410 50

Remoterig

Microbit 2.0 AB
Nystaden 1
952 61 Kalix
www.remoterig.com
info@remoterig.com

SCANDINAVIANHAMS

Vårgårda Radio AB
Box 27
44721 Vårgårda
Tel 0322-620500
www.scandinavianhams.se
sales@scandinavianhams.se
www.vargardaradio.se
sales@vargardaradio.se

Svebry Electronics AB

Norregårdsvägen 9
541 34 Skövde
Tel 0500 – 48 00 40
Fax 0500 – 47 16 17
svebry@svebry.se
www.svebry.se

Förteckningen visar de företag som under de senaste 12 månaderna annonserat i tidningen.
Om du vill annonsera, kontakta: Hans-Christian Grusell (SM6ZEM)
Tel 0523 – 102 58, säkrast mellan kl 13.00 – 18.00
sm6zem@ssa.se